

Vzdělávání – Informace – Poradenství

Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2005

ing. Jeny Festová
ing. Jiří Vojtěch

Praha 2005

Projekt je financován Evropskou unií a rozpočtem ČR

**Nezaměstnanost absolventů škol
se středním a vyšším
odborným vzděláním – 2005**

ing. Jeny Festová
ing. Jiří Vojtěch

Praha 2005

Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2005

ing. Jeny Festová
ing. Jiří Vojtěch

**Národní ústav odborného vzdělávání
Praha 2005**

OBSAH

1. Úvodní poznámky	3
2. Nezaměstnanost absolventů škol a politika zaměstnanosti	4
2.1. Programy podporující začlenění absolventů na trh práce	5
3. Počty absolventů škol, počty nezaměstnaných absolventů škol, míra nezaměstnanosti absolventů škol	6
3.1. Počty absolventů škol	7
3.2. Celkový počet nezaměstnaných absolventů škol a jeho podíl na celkové nezaměstnanosti v zemi	8
3.3. Počty nezaměstnaných absolventů škol a problém definice absolventa - uchazeče o zaměstnání	11
3.4. Míra nezaměstnanosti absolventů škol	13
4. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska úrovně vzdělání	14
5. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby	17
5.1. Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E + H)	19
5.1.1 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání H)	19
5.1.2 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E)	24
5.2. Nezaměstnanost absolventů - vyučení s maturitou (kategorie vzdělání L)	27
5.3. Nezaměstnanost absolventů - absolventi maturitních oborů SOŠ (kategorie vzdělání M)	31
5.4. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VOŠ (kategorie vzdělání N)	37
5.5. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VŠ (kategorie vzdělání R, T, V)	41
6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol	43
6.1. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení kategorie H	44
6.2. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení kategorie E	46
6.3. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení s maturitou	47
6.4. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – maturitní obory SOŠ	48
6.5. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – studijní obory VOŠ	50
6.6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – studijní obory VŠ	51
7. Nezaměstnanost absolventů škol v jednotlivých krajích	52
8. Závěr	54
9. Přílohy	57

Projekt je financován Evropskou unií a rozpočtem České republiky.

Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2005

ing. Jeny Festová, ing. Jiří Vojtěch

Vydal Národní ústav odborného vzdělávání, Praha 2005

Tisk a technická příprava: informační středisko odborného vzdělávání

1. Úvodní poznámky

Národní ústav odborného vzdělávání již mnoho let pravidelně připravuje každoroční zprávu o situaci v nezaměstnanosti absolventů středních škol se snahou podávat co nej přesnější informace o jejím stavu a vývoji. Pozornost je věnována zejména zachycení vývojových řad, možnosti srovnávání nových údajů s předchozími lety a porovnávání situace v jednotlivých kategoriích vzdělání.

Původní sledování vycházelo z poměrně málo dokonalého systému zachycování údajů na jednotlivých úřadech práce a jejich složitého přenosu do centra zpracování - na MPSV a dále na MŠMT, ÚIV i NÚOV. Postupně docházelo ke zdokonalování techniky zachycování i zpracování údajů. Přesnosti a věrohodnosti přispělo i zavedení soustavy K KOV, která umožnila přejít od údajů o skupinách oborů až na jednotlivé kmenové obory vzdělání. V dalších letech došlo k rozšíření sběru dat na úroveň konkrétních oborů vzdělání.

Sledování nezaměstnanosti absolventů v letech 1999 až 2004 bylo zkomplikováno **nerovnoměrným příchodem absolventů na trh práce** v těchto letech. Vlivem zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996 ukončil studium v roce 1999 malý počet vyučených ve tříletých učebních oborech, v roce 2000 se situace opakovala u absolventů v maturitních oborech (včetně gymnázií), mimo nástaveb pro absolventy tříletých učebních oborů, kde nerovnoměrnost nastala až v roce 2001 a v roce 2003 a 2004 u absolventů VOŠ. Tento snížený přísun se projevoval (v následujícím zářijovém a dubnovém šetření) zvýšením míry nezaměstnanosti v dané kategorii vzdělání, protože míru nezaměstnanosti výrazně zvýšil podíl těch, kteří tam byli evidováni déle než dva kalendářní roky.

Do roku 2004 se do statistik o nezaměstnanosti absolventů rovněž promítal **nejednotný přístup úřadů práce k definici uchazeče o zaměstnání - absolventa**. Jednotlivé úřady práce v průběhu několika let postupně přecházely od původně používané definice odpovídající zákoníku práce k definici vycházející ze zákona o zaměstnanosti.¹ Tento přístup zkresloval údaje o nezaměstnanosti absolventů do dubna 2004.

Podle **definice odpovídající zákoníku práce** patřili mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání ti uchazeči, jejichž **celková (kumulovaná) doba** zaměstnání v pracovním nebo podobném poměru **nedosáhla** po úspěšném ukončení studia **dvou let** (nezapočítávala se např. mateřská dovolená, pracovní neschopnost, výkon trestu, základní vojenská služba atd.). To znamenalo, že mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání bylo zahrnováno mnoho těch, kteří absolvovali školu před více lety, a to tak dlouho, dokud se jim „nepodařilo odpracovat“ dva roky.

Podle **definice zákona o zaměstnanosti** (zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů) patřili mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání pouze ti uchazeči, kteří byli nejvýše dva roky od úspěšného ukončení školy. Podle této definice byl vykazovaný počet absolventů - uchazečů o zaměstnání nezanedbatelně nižší.

Nový zákon 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ze dne 13. května 2004, již pojem absolvent – uchazeč o zaměstnání nedefinuje, jsou zde vyčleňováni uchazeči, kterým je potřebné věnovat **zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání**, kam absolventi středních škol spadají v rámci kategorie - fyzické osoby do 25 let věku. Samostatně jsou uváděni pouze absolventi vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Ve statistickém sledování jsou nadále ze strany ÚP a MPSV vykazovány počty absolventů škol - uchazečů o zaměstnání, a to všichni do dvou let po ukončení školy.

Snaha o získání co nejvýstižnějšího ukazatele - **míry nezaměstnanosti absolventů** - vedla v posledních letech k rozšíření statistického sledování v této oblasti, tj. k produkci

---

¹ Postupný přechod úřadů práce k novější definici uchazeče o zaměstnání - absolventa významně ovlivnil monitorování nezaměstnanosti absolventů tím, že pozdější převzetí novější definice úřadem práce uměle udržovalo vyšší míru nezaměstnanosti absolventů i vyšší počet dlouhodobě nezaměstnaných absolventů.

nových dat. Novými daty jsou jednak údaje o počtech absolventů - uchazečů o zaměstnání, kteří jsou „**disponibilní**“², a jednak údaje o **počtech „čerstvých“ absolventů - uchazečů o zaměstnání**, tj. absolventů pouze z uplynulého školního roku.

V předkládané zprávě je v kapitole 3 problematika monitorování počtu nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti vysvětlena podrobněji. Čtenáře je však nutné předem upozornit na skutečnost, že jako stěžejní údaje byly v této zprávě použity **počty „čerstvých“ absolventů - uchazečů o zaměstnání a míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů, tedy absolventů, kteří své studium ukončili převážně v červnu 2004**. Tyto údaje jsou nejkorektnějším vyjádřením údajů o nezaměstnanosti absolventů škol, protože nejsou zkresleny ani rozdílnými definicemi absolventů - uchazečů o zaměstnání, ani situací absolventů po uplynutí jednoho roku.

Dále v souvislosti s významnými problémy s kvantifikací počtů absolventů vysokých škol podle soustavy KKOV nejsou v této publikaci uvedeny údaje o nezaměstnanosti absolventů vysokých škol tak, jako je tomu u ostatních kategorií vzdělání. Pokud jsou zde data o vysokoškolácích uvedena, je nutno je brát pouze jako doplňková.

I s vědomím, že není v možnostech tohoto materiálu poskytnout interpretaci krajských údajů (k tomu se navrhuje budování Regionálních informačních systémů o absolventech na trhu práce - RISA), se studie v kapitole 7 alespoň částečně zabývá nezaměstnaností absolventů v jednotlivých krajích. V příloze jsou zaznamenány celkové počty absolventů 2004, počty „čerstvých“ nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů v dubnu 2005 podle kategorií vzdělání a skupin oborů vzdělání. Při porovnávání těchto dat mezi kraji je třeba mít na zřeteli, že hodnoty ukazatelů jsou mimo jiné ovlivněny různorodým spektrem krajských specifik (např. rozdíly mezi kraji v celkové míře nezaměstnanosti znamenají rovněž rozdílné míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů). **Podrobnější rozpracování problematiky nezaměstnanosti absolventů v jednotlivých krajích je uvedeno na www.nuov.cz, v sekci „kraje a trh práce“.**

2. Nezaměstnanost absolventů škol a politika zaměstnanosti

Nezaměstnanost absolventů škol je výrazně ovlivněna celkovou ekonomickou situací v zemi, celkovou nezaměstnaností, stavem nabídky volných pracovních míst a stavem mezi poptávkou a nabídkou po pracovních silách. Zároveň je ovlivněna i vzdělanostní a oborovou strukturou absolventů škol. Absolventi představují na trhu práce rizikovou skupinu. Vzhledem k chybějící praxi a nedostatečným pracovním návykům jsou mnohem více ohroženi nezaměstnaností než ostatní. Neúspěšnost při hledání pracovního místa na počátku pracovní kariéry může vést u mladého člověka ke ztrátě motivace a může se i projevit zvýšenou tendencí k sociálně patologickým jevům.

Aktivnímu zapojení absolventů do práce je věnována značná pozornost, a to zejména prostřednictvím poradenských systémů a využíváním nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Zdůrazňuje se v tomto směru potřeba preventivních opatření, která začínají už v okamžiku přípravy na volbu povolání. Každý jedinec by měl dostat natolik specifikované informace, aby zohledňovaly také rizika s touto volbou spojená a zároveň respektovaly možnosti uchazeče. Příprava na volbu povolání by neměla probíhat jednorázově, ale měla by mít charakter systematické školské průpravy, která doplňuje informační servis poskytovaný výchovnými poradci na školách a pracovníky informačních a poradenských středisek úřadů práce.

Školství zaměřuje svoji pozornost v této oblasti především na obsahovou stránku odborné přípravy. Vedle aktualizace kvalifikačních požadavků je pro budoucí profesní uplatnění absolventů škol zdůrazňován význam praxe, třeba jen formou několikátýdenního

---

² Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí do nového zaměstnání.

seznámení s reálným pracovním prostředím. V této souvislosti je ovšem potřeba širšího zapojení zaměstnavatelské sféry, které by mělo být provázeno i vytvořením odpovídajících legislativních podmínek. Škola by se měla více zaměřit na osvojování tzv. klíčových kompetencí a reflektovat tak požadavky zaměstnavatelů týkající se především ochoty učit se, komunikačních dovedností, práce s informacemi, s výpočetní technikou, jazykových znalostí a celé řady sociálních kompetencí (schopnost práce v týmu, řešit problém, rozhodovat se, nést zodpovědnost, být adaptabilní a flexibilní, schopnost týmové práce a schopnost vést).

V **Národním akčním plánu zaměstnanosti na léta 2004 - 2006** si vláda České republiky dává za cíl realizovat řadu opatření, která by měla pomoci zlepšovat zaměstnatelnost mladých lidí vstupujících na trh práce. V rámci těchto opatření je kladen důraz na podporu rozvoje individuálních schopností, znalostí a motivace k práci a ke vzdělávání a na modernizaci vzdělávacího systému, který by měl vytvářet pro každého absolventa školy nejlepší předpoklady k úspěšnému vstupu na trh práce. Dále na podporu vzdělávání, odborného výcviku a odborné praxe v oblasti podnikatelských a manažerských dovedností v příslušné oblasti činnosti, které umožní absolventům získat předpoklady k podnikání. V této souvislosti je zdůrazňována potřeba spolupráce státu (MŠMT, MPSV, MPO atd.), krajů a sociálních partnerů při řešení problémů existujících mezi systémem vzdělávání a trhem práce.

V rámci opatření, která jsou soustředěna na mladé lidi ohrožené (dlouhodobou) nezaměstnaností, je zdůrazňován význam adresnosti opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Za tímto účelem byl 1. ledna 2004 zahájen na všech úřadech práce program prevence dlouhodobé nezaměstnanosti „První příležitost“, který je určen mladým uchazečům o zaměstnání do 25 let věku a do 6 měsíců jejich evidence (včetně absolventů). Cílem programu je nabídnout každé mladé nezaměstnané osobě pracovní místo nebo zvýšit její zaměstnatelnost formou poradenské aktivity, školením, rekvalifikací nebo jiným opatřením, a to v období do šesti měsíců její nezaměstnanosti.

2.1. Programy podporující začlenění absolventů na trh práce

▪ Individuální akční plán

Jedná se o jednu z poradenských technik, která má přispět ke zvýšení možnosti uplatnění uchazeče o zaměstnání na trhu práce a k prevenci dlouhodobé nezaměstnanosti. Úřad práce je povinen nabídnout vypracování tohoto plánu osobám ve věku do 25 let a absolventům vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Odmítnutí individuálního akčního plánu (dále jen IAP) je důvodem pro vyřazení klienta z evidence uchazečů o zaměstnání. Cílem IAP je dovedení uchazeče k samostatnému rozhodování o řešení vlastní situace při hledání pracovního uplatnění. Obsahem je zejména stanovení postupu a časového harmonogramu plnění jednotlivých opatření – jedná se o dlouhodobý proces poradenských aktivit směřujících k aktivizaci uchazeče a vytvoření prostoru pro to, aby mohl převzít odpovědnost sám za sebe.

IAP vychází ze vzájemné spolupráce poradce a klienta. Optimálně jde o nalezení souladu mezi přáním klienta – uchazeče a potřebami zaměstnavatelů. Cílem je tedy nalézt řešení, kde na jedné straně je pracovní uplatnění uchazeče při respektování jeho pracovního potenciálu (schopnosti, dovednosti) a na straně druhé respektování požadavků zaměstnavatelů.

IAP je obvykle uzavírán formou písemné dohody mezi poradcem ke zprostředkování a uchazečem o zaměstnání. Poradenský proces a sestavení IAP musí směřovat k tomu, co může uchazeč nabídnout zaměstnavateli, co může sám udělat pro řešení své situace, jakou pomoc žádá od úřadu práce, jakou pomoc mu může úřad práce nabídnout a jakou spolupráci s ostatními odbory úřadu vyžaduje řešení jeho situace. Ke stanovení těchto cílů slouží dotazník zájmů, který klient ÚP vyplňuje.

IAP je rozdělen do dvou programů podle věku klientů. Pro mladé do 25 let se program nazývá První příležitost, pro uchazeče nad 25 let Nový start. Poradenský proces je rozdělen do tří etap, jednotlivé etapy jsou časově ohraničeny. Tyto hranice jsou však pružné, upravují se vždy podle individuálních potřeb uchazeče.

- **Příspěvek na zapracování**

Jedním z nových nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti zaváděných zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti je příspěvek na zapracování, který může úřad práce na základě dohody poskytnout zaměstnavateli v případě, že zaměstnavatel přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému je při zprostředkování zaměstnání věnována zvýšená péče. Do této kategorie se řadí i mladí lidé do 25 let a absolventi vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Maximální doba poskytování příspěvku je 3 měsíce a může činit měsíčně nejvýše polovinu minimální mzdy.

- **Společensky účelná pracovní místa**

Společensky účelná pracovní místa jsou jedním z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Zaměstnavatelé mají možnost zřídit na základě dohody s úřadem práce pracovní místa, která obsadí uchazeči o zaměstnání, kterým není možné zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem, a úřad práce na taková pracovní místa může poskytnout příspěvek. V případě mladých lidí do 25 let může být součástí dohody o zřízení pracovního místa požadavek na vypracování plánu zajištění odborné praxe.

- **Rekvalifikace**

Dalším z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti je rekvalifikace uchazečů o zaměstnání a zájemců o zaměstnání, směřující k získání nové kvalifikace nebo k rozšíření stávající kvalifikace. Rekvalifikace mohou mít i formu speciálních vzdělávacích programů. I když nejsou věkově omezeny, mohou být určeny speciálně pro absolventy. Zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání se totiž poskytuje i mladým lidem do 25 let či absolventům vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku.

- **Cílené programy k řešení zaměstnanosti**

Problémy v oblasti zaměstnanosti mohou být řešeny také pomocí cílených programů zaměřených na zvyšování možnosti uplatnit se na trhu práce. Může se jednat o programy nejenom celostátního, ale i krajského, okresního a obecního charakteru. Prozatím jsou však možnosti realizace těchto programů omezené a jejich širší využívání k řešení zaměstnanosti mladých lidí a absolventů škol se předpokládá spíše do budoucna.

Podrobnější informace o programech podporujících začlenění absolventů na trh práce lze získat v zákoně 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, část V., §104 – 120 Aktivní politika zaměstnanosti nebo na webových stránkách úřadů práce.

3. Počty absolventů škol, počty nezaměstnaných absolventů škol, míra nezaměstnanosti absolventů škol

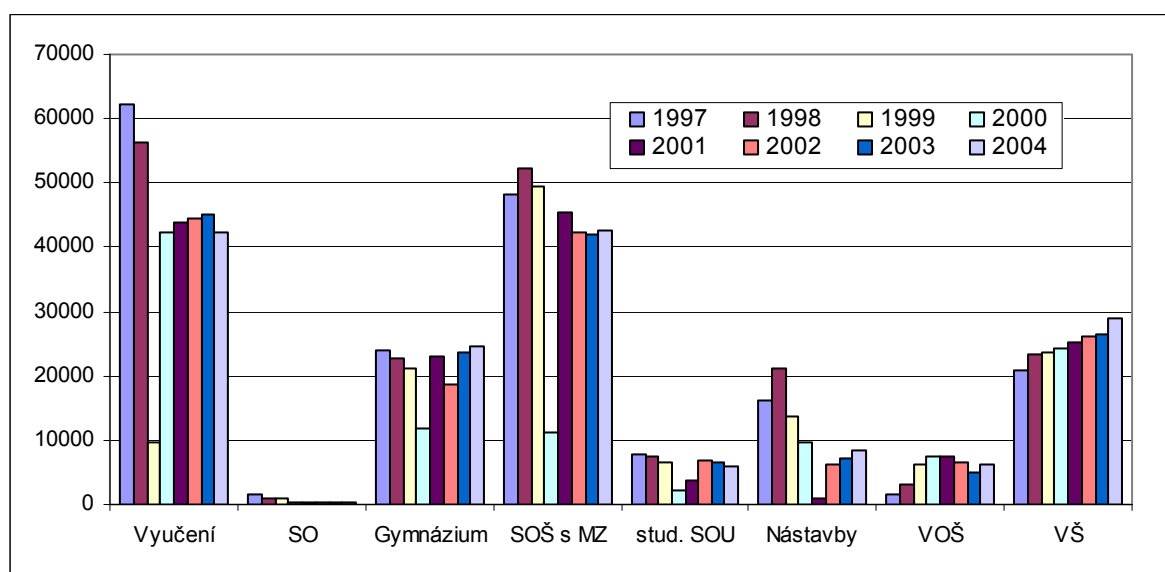
K pochopení problematiky nezaměstnanosti absolventů škol a jejího monitorování je třeba se seznámit se základními pojmy a faktory, které s tímto tématem neodmyslitelně souvisejí. V rámci této kapitoly je proto věnována pozornost ukazatelům nezaměstnanosti absolventů škol a faktorům, které nezaměstnanost absolventů škol ovlivňují.

3.1. Počty absolventů škol

Počty absolventů škol jsou vykazovány ve statistických výkazech zpracovávaných Ústavem pro informace ve vzdělávání, jejichž sběr se provádí každoročně na podzim.³ Vývoj počtů absolventů ovlivňuje jak počty nezaměstnaných absolventů, tak následně i míry nezaměstnanosti absolventů. Tato skutečnost se velmi výrazně projevila v letech 1999 - 2003, kdy se vlivem zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996 výrazně změnil počet absolventů různých kategorií vzdělání.

Z následujícího grafu, který dává přehled o počtech absolventů jednotlivých kategorií vzdělání v letech 1997 až 2004, je zřejmý i dopad zavedení povinné deváté třídy. V roce 1999 byl výrazně nižší počet vyučených absolventů, v roce 2000 maturantů, mimo nástaveb, v roce 2001 se tento pokles týkal absolventů nástavbového studia (viz vyučení s maturitou) a v roce 2003 a 2004 absolventů VOŠ.

Obrázek 3.1 Přehled o počtech absolventů středních a vyšších škol

Tabulka 3.1 Počty absolventů škol 1997 - 2004

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Vyučení	62257	56463	9501	42261	43870	44483	45048	42421
SO	1572	1004	1035	219	386	265	429	322
Gymnázium	23987	22855	21156	11884	22900	18527	23659	24694
SOŠ	48118	52185	49613	11267	45537	42428	41987	42687
stud. SOU	7816	7425	6439	2192	3885	6792	6420	5962
CELKEM	143750	139932	87744	67823	116578	112495	117543	116086
Nástavby	16085	21176	13814	9741	799	6316	7272	8332
VOŠ	1648	2994	6159	7460	7547	6572	4701	6075
VŠ	20942	23262	23582	24393	25298	26273	26440	29022

Vyučení: absolventi učebních oborů SOU, OU a U tříletých i dvouletých

SO - absolventi nematuritních studijních oborů SOŠ

Stud. SOU + Nástavby = Vyučení s maturitou

VOŠ = bez konzervatoří

V roce 2004 ukončilo denní studium celkem 159 515 absolventů.⁴ Po několika letech bylo opět nejvíce absolventů maturitních oborů SOŠ (42 687), nepatrně méně pak

³ Podrobnější zpracování těchto dat ukazuje, že některé školy opomíjejí do počtu absolventů zařadit i absolventy, kteří absolvovali opravné závěrečné zkoušky (tj. mezi absolventy řadí pouze ty, kteří je úspěšně vykonali v řádném termínu). Někdy je rovněž problémem správné vykázání absolventů zrušené či sloučené školy.

⁴ Bez absolventů základních škol a kategorií vzdělání C a D.

absolventů učebních oborů bez maturity (42 421); třetí a čtvrtou nejpočetnější skupinu představovali absolventi vysokých škol (29 022) a gymnázií (24 694); dále pak následovali absolventi nástaveb (8 332), VOŠ (6 075) a studijních SOU ukončených maturitou (5 962). Tradičně nejnižší byl počet absolventů středního vzdělávání bez výučního listu i maturity (322).

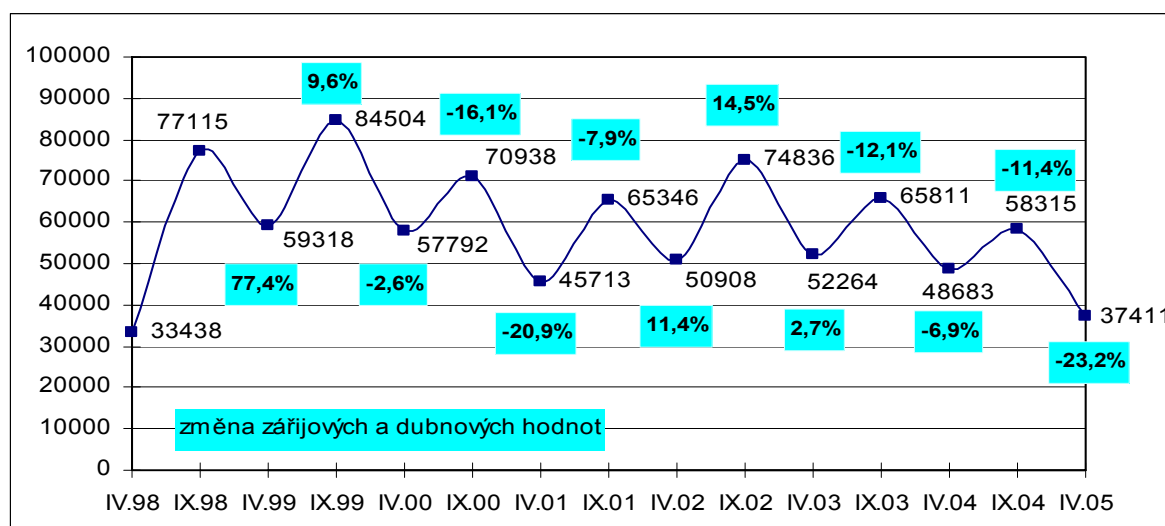
3.2. Celkový počet nezaměstnaných absolventů škol a jeho podíl na celkové nezaměstnanosti v zemi

Počty nezaměstnaných absolventů jsou dlouhodobě sledovány úřady práce a MPSV vždy k 30. září a k 30. dubnu příslušného roku. Hodnoty ze září jsou vždy vyšší, neboť v této době dochází ke kumulaci nezaměstnaných absolventů. Hodnoty z dubna lépe zachycují situaci absolventů na trhu práce, neboť představují určitý rovnovážný stav, kdy v průběhu několika předchozích měsíců již došlo k absorpci absolventů z června předchozího roku trhem práce.

Celkový počet nezaměstnaných absolventů (a rovněž i podíl počtu nezaměstnaných na celkové nezaměstnanosti) a jeho vývoj je ovlivněn řadou faktorů:

- **Úrovní celkové nezaměstnanosti**, kdy absolventi škol jsou nepříznivým vývojem na trhu práce ohrožováni nezaměstnaností více než ostatní pracovníci a kdy rostoucí celková nezaměstnanost vede k rostoucí nezaměstnanosti absolventů, přičemž její úroveň je vždy vyšší než průměrná míra nezaměstnanosti.
- **Cyklem školního roku**, kdy se počet absolventů hledajících práci každoročně začne zvyšovat v červnu s koncem školního roku. Svého maxima dosahuje v září, od října se postupně opět snižuje a minimální hodnoty dosahuje v květnu.

Obrázek 3.2 Změna počtu nezaměstnaných absolventů (duben 1998 - duben 2005)

- **Požadavkem několikaleté praxe** ze strany zaměstnavatelů. Na rozdíl od ostatní pracovní síly absolventi škol na trhu práce nedisponují dostatečnými praktickými zkušenostmi získanými praxí.
- **V některých případech i nesprávnou volbou další vzdělávací cesty absolventů základní škol**, jejichž rodiče nebo zákonní zástupci neměli dostatek informací o situaci na trhu práce (příp. podcenili význam těchto informací či nesprávně tyto informace vyhodnotili) nebo nesprávně odhadli možnosti svých dětí.

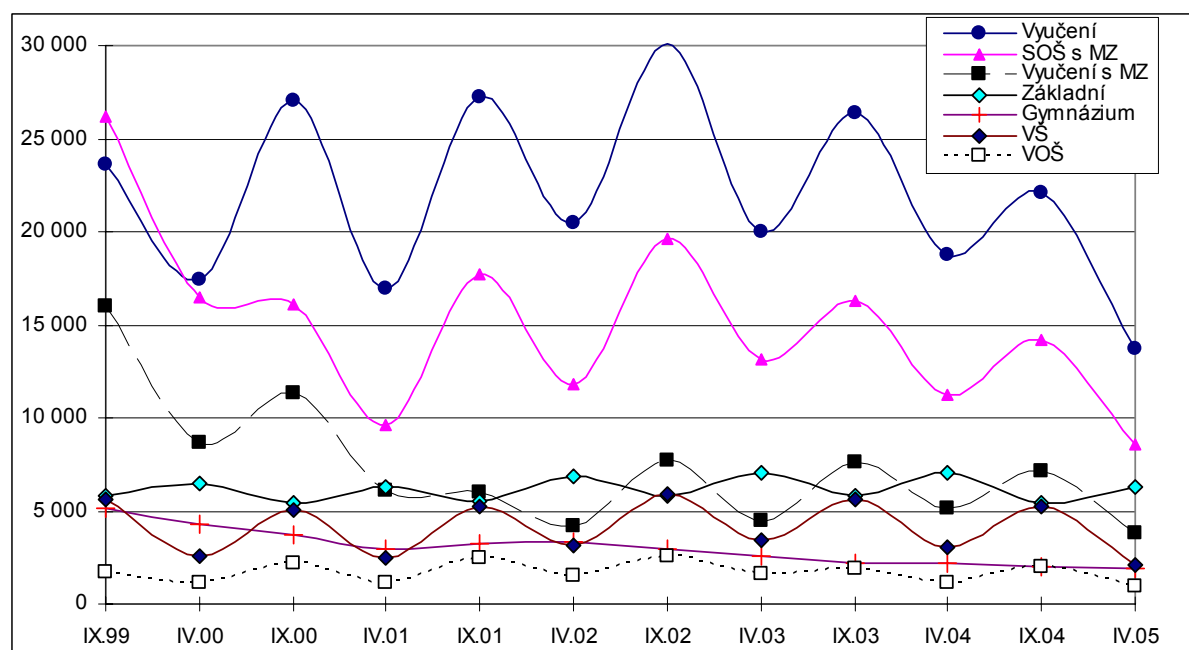
Tabulka 3.2 Počty nezaměstnaných absolventů škol podle úrovně dosaženého vzdělání⁵ (září 1999 - duben 2005)

	IX.99	IV.00	IX.00	IV.01	IX.01	IV.02	IX.02	IV.03	IX.03	IV.04	IX.04	IV.05
Základní	5 820	6 449	5 430	6 252	5 571	6886	5821	7064	5796	7050	5449	6275
Vyučení	23 577	17 425	27 047	16 954	27 265	20470	30131	20014	26368	18746	22074	13732
Vyučení s MZ	16 008	8 671	11 290	6 108	5 953	4234	7674	4446	7622	5120	7159	3783
SOS s MZ	26 158	16 439	16 054	9 666	17 670	11810	19631	13121	16268	11208	14165	8538
Gymnázium	5 153	4 329	3 674	2 940	3 265	3327	2949	2607	2155	2223	2020	1865
VOŠ	1 689	1 144	2 221	1 153	2 467	1561	2574	1573	1867	1131	2042	953
VS	5 585	2 553	5 007	2 435	5 203	3121	5899	3460	5625	3029	5241	2135

Pozn.: Jedná se o všechny evidované absolventy - uchazeče o zaměstnání

Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol v členění podle kategorie vzdělávání lze lépe než v tabulce sledovat na obrázku 3.3.

Obrázek 3.3 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol podle úrovně dosaženého vzdělání (září 1999 - duben 2005)

Z obrázku je zřejmé, že pravidelné kolísání v závislosti na průběhu školního roku se projevuje téměř ve všech kategoriích vzdělání. U kategorií s nejvyššími počty nezaměstnaných je zřejmý vliv zavedení povinné devítileté školní docházky ve školním roce 1995/1996, důsledkem je, že se od roku 1999 do roku 2004 dočasně snížil počet absolventů škol vstupujících do světa práce. V důsledku toho se ve stejném období snižoval i počet nezaměstnaných absolventů evidovaných na úřadech práce. Za pozornost stojí i obrácený cyklus u absolventů se základní úrovní vzdělání, který způsobují předčasné odchody ze středního vzdělávání, kdy převažující část žáků toto vzdělání opouští až po ukončení prvního pololetí. Výrazně menší kolísání je patrné u absolventů VOŠ, které je způsobeno tím, že část oborů VOŠ trvá 2,5 nebo 3,5 roku. U absolventů gymnázií se kolísání neprojevuje, což je zřejmě způsobeno tím, že jen část z nich vstupuje na trh práce bezprostředně po absolvování a část až v průběhu roku po předčasném odchodu z terciárního vzdělávání.

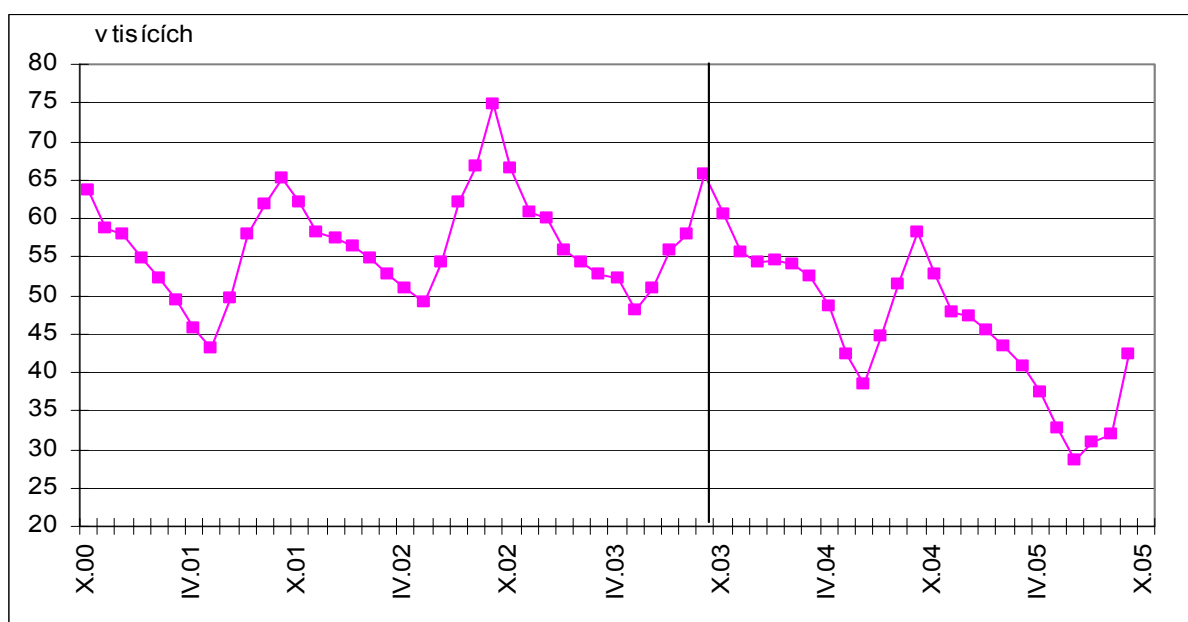
Průměrný podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti měl od roku 1999 do roku 2004 klesající tendenci. V roce 2000 se **absolventi podíleli na celkové nezaměstnanosti** v průměru 13,5 %, v roce 2001 a 2002 - 12,3 %, v roce 2003 - 10,6 %. V roce 2004 byly hodnoty tohoto ukazatele nejnižší, v průměru se jednalo o 9,2 %.

⁵ Jedním z hlavních faktorů ovlivňujícím počet nezaměstnaných absolventů evidovaných na úřadech práce je celkový počet absolventů daného typu vzdělání.

Výrazným jevem posledních dvou let je poměrně značný pokles počtu nezaměstnaných absolventů. Tento vývoj ze zřetelný zejména v zářijových hodnotách. Od září 2003 do září 2005 se jejich počet snížil o 23,5 tisíce, ze 65 800 na 58 300 v roce 2004 a dále na konečných 42 300 v září 2005. **Faktory**, které ovlivnily a ovlivňují tento vývoj, jsou zejména: výrazně vyšší počet absolventů, kteří v posledních dvou letech pokračují ve vzdělávání, přechod úřadů práce na novější definici absolventa - uchazeče o zaměstnání, zrušení základní vojenské služby⁶ a jistě i změna v nároku na podporu v nezaměstnanosti u absolventa⁷. Výrazný pokles počtu vyučených nezaměstnaných absolventů je nutno přičíst také zvýšené nabídce pracovních příležitostí ze strany zahraničních investorů, což potvrzuje i skutečnost, že ke snížení došlo hlavně v technických oborech (zejména ve strojírenských a elektrotechnických oborech).

Vývoj celkových počtů evidovaných absolventů - uchazečů o zaměstnání v posledních pěti letech je zachycen na následujícím obrázku 3.4. Zde je velmi dobře patrný roční cyklus nárůstu počtu nezaměstnaných absolventů v souvislosti s ukončením školního roku a poklesu jejich počtu postupnou absorpcí. Zřetelně je tento vývoj vidět zejména v posledních dvou letech. Patrný je zde i podstatně mírnější nárůst nezaměstnaných v červenci a srpnu 2005.

Obrázek 3.4 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů (říjen 2000 – září 2005)

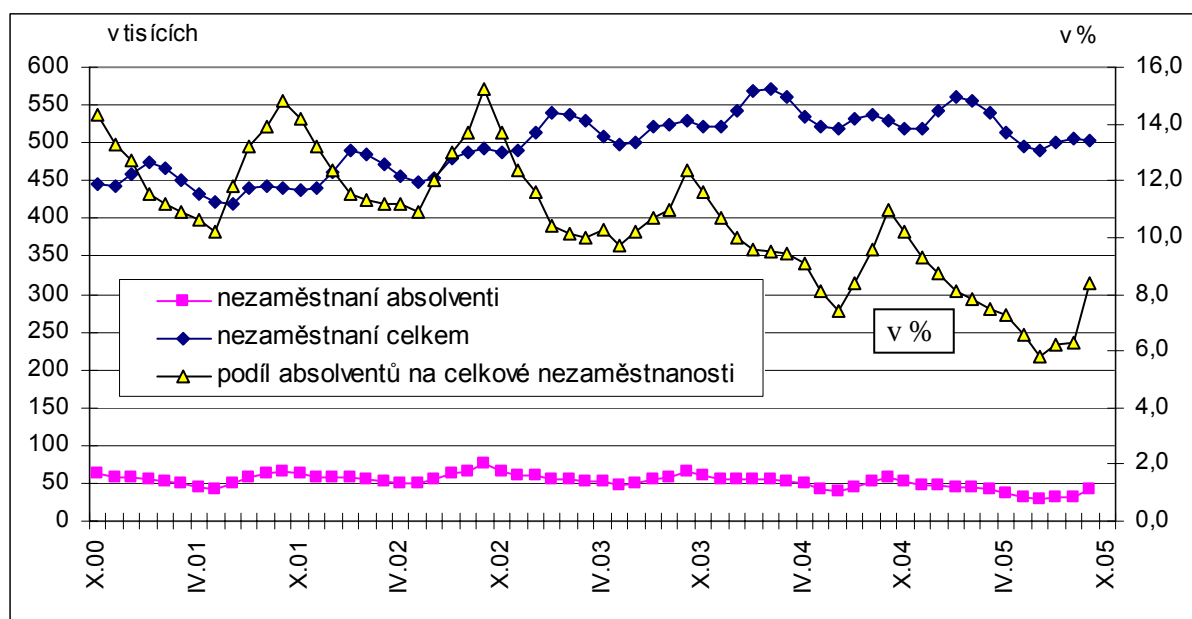
Pokles počtu nezaměstnaných absolventů při jen mírně kolísající celkové nezaměstnanosti se projevuje snižováním podílu absolventů na celkové nezaměstnanosti, kde od září 2002 tento podíl klesl z 15,2 % na hodnotu 8,4 % v září 2005.

Dosavadní vývoj počtu nezaměstnaných absolventů a jejich podíl na celkové nezaměstnanosti ukazuje následující obrázek a tabulka.

⁶ Absolventi nemají důvod vyčkávat na nástup do základní vojenské služby jako evidovaní uchazeči o zaměstnání. Zaměstnavatelé se nemusí obávat, že absolvent jim po krátké době po zapracování odejde vykonávat základní vojenskou službu.

⁷ Podpora může být přiznána pouze uchazečům o zaměstnání, kteří v posledních třech letech vykonávali zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost alespoň 12 měsíců, tzn. že absolventi ztratili automatický nárok na podporu v nezaměstnanosti.

Obrázek 3.5 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů, nezaměstnaných celkem a podílu absolventů na celkové nezaměstnanosti (říjen 2000 – září 2005)

Tabulka 3.3 Počet nezaměstnaných absolventů včetně mladistvých (v tis.) a podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti (v %) v jednotlivých měsících let 2001 - 2005

	Počet nezaměstnaných absolventů v (tisících)					Podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti (v %)				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
leden	54,7	56,4	55,8	54,6	45,5	11,5	11,5	10,4	9,6	8,1
únor	52,2	54,8	54,2	54,0	43,4	11,2	11,3	10,1	9,5	7,8
březen	49,4	52,6	52,7	52,4	40,8	10,9	11,2	10,0	9,4	7,5
duben	45,7	50,9	52,3	48,7	37,4	10,6	11,2	10,3	9,1	7,3
květen	43,0	49,0	48,0	42,4	32,7	10,2	10,9	9,7	8,1	6,6
červen	49,6	54,4	50,9	38,4	28,6	11,8	12,0	10,2	7,4	5,8
červenec	57,9	62,2	55,8	44,7	30,9	13,2	13,0	10,7	8,4	6,2
srpen	61,7	66,8	57,8	51,5	31,9	13,9	13,7	11,0	9,6	6,3
září	65,3	74,8	65,8	58,3	42,3	14,8	15,2	12,4	11,0	8,4
říjen	62,2	66,6	60,5	52,8		14,2	13,7	11,6	10,2	
listopad	58,2	60,9	55,5	47,9		13,2	12,4	10,7	9,3	
prosinec	57,4	59,9	54,2	47,3		12,4	11,6	10,0	8,7	
Průměr za celý rok	54,8	59,1	55,3	49,4		12,3	12,3	10,6	9,2	

3.3. Počty nezaměstnaných absolventů škol a problém definice absolventa - uchazeče o zaměstnání

V současné době jsou monitorovány tři ukazatele týkající se počtu nezaměstnaných absolventů.

1. „Všichni evidovaní absolventi – uchazeči o zaměstnání“

Do roku 2004 byl tento ukazatel ovlivněn nejednotným přístupem úřadů práce k definici uchazeče o zaměstnání - absolventa. Jednotlivé úřady práce přecházely postupně od dříve využívané definice (vycházející ze zákoníku práce) k novější (vycházející ze zákona o zaměstnanosti).⁸ Od roku 2005 je přístup úřadů práce sjednocen.

⁸ Je třeba upozornit, že při analýze těchto dat („všichni evidovaní absolventi – uchazeči o zaměstnání“, a to platí i pro „Disponibilní“ nezaměstnané absolventy) a jejich časových řad je třeba s tímto faktorem počítat. Přechod úřadů práce na novější definici se totiž až do roku 2005 do určité míry podílel na poklesu počtu nezaměstnaných absolventů a stejně tak i na poklesu počtu absolventů dlouhodobě nezaměstnaných.

Mezi „absolventy - uchazeče o zaměstnání“ podle definice nyní používané MPSV pouze pro statistické účely patří uchazeči o zaměstnání - fyzické osoby do 25 let věku, **kteří mají nejvýše dva roky od ukončení školy**, absolventi vysokých škol pak nejdéle do 30 let věku.

2. „Disponibilní“ nezaměstnaní absolventi

Zkušenosti ze zpracování dat o nezaměstnanosti absolventů získávaných na základě výše uvedených skutečností vedly od roku 2000 k produkci nových dat - počtu disponibilních nezaměstnaných absolventů a počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů (viz níže). Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů představuje počty „všech absolventů - uchazečů o zaměstnání“ očištěné o ty absolventy, kteří nemohou ihned nastoupit do zaměstnání.⁹

3. Nezaměstnaní „čerství“ absolventi

Nutnost korektnějšího porovnání míry nezaměstnanosti absolventů vedla ke zjišťování a používání údajů zahrnujících nezaměstnané „čerstvé“ absolventy, mezi které patří pouze ti, kteří ukončili vzdělávání v období bezprostředně před termínem zjišťování, tj. při zjišťování v dubnu jde o absolventy, kteří úspěšně ukončili školu v období od 1. května předcházejícího roku do 30. dubna roku zjišťování. Tyto počty nezaměstnaných absolventů nejsou zatíženy nejednotným přístupem úřadů práce. V dubnových datech jsou zachyceni pouze absolventi, kteří školu ukončili nejvýše před jedenácti měsíci.

V následujících třech tabulkách jsou pro možnost porovnání zaznamenány všechny tři uvedené ukazatele podle kategorií vzdělání (dubnové hodnoty).

Tabulka 3.4 Počet všech evidovaných nezaměstnaných absolventů

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Vyučení	5926	6338	8072	12124	23142	17425	16933	20470	20014	18746	13732
Vyučení s MZ	553	763	1350	2497	6967	8671	6108	4234	4446	5120	3783
SOŠ s MZ	2564	2706	4625	8439	15781	16439	9666	11810	13121	11208	8538
Gymnázium	845	1240	1740	2552	3669	4629	2940	3327	2607	2223	1865
VOŠ				224	733	1144	2222	1561	1573	1131	953
Vysokoškoláci	447	503	693	1195	2114	2519	2392	3121	3460	3029	2135

Tabulka 3.5 Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů

	2002	2003	2004	2005
Vyučení	17132	17266	17149	12962
Vyučení s MZ	3535	3413	4454	3459
SOŠ s MZ	9972	11511	10417	7514
Gymnázium	3 175	2 500	2 186	1 671
VOŠ	1278	1320	1011	851
Vysokoškoláci	2242	2529	2611	1968

Pozn.: Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů v dubnu 2001 NÚOV neměl k dispozici.

Tabulka 3.6 Počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů

	2001	2002	2003	2004	2005
Vyučení	7721	8892	10430	10434	7592
Vyučení s MZ	2 289	1002	3086	2903	2300
SOŠ s MZ	1 920	6918	6928	6312	5195
Gymnázium	783	1 644	1 190	1 434	1 173
VOŠ	762	1018	909	696	707
Vysokoškoláci	1503	2034	2316	2049	1600

⁹ Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za disponibilní se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytováno hmotné zabezpečení po dobu mateřské dovolené.

Údaje o nezaměstnanosti absolventů zahrnující absolventy posledního roku („čerstvé“ absolventy) lze v současné době považovat za údaje nejhodnější pro posuzování situace absolventů škol, protože **tímto způsobem lze nejkorektněji stanovit míru nezaměstnanosti. Proto jsme se rozhodli v letošní zprávě soustředit se především na ně.**

3.4. Míra nezaměstnanosti absolventů škol

Nejčastěji prezentovanými ukazateli uplatnitelnosti absolventů škol jsou absolutní počty uchazečů o zaměstnání (nezaměstnaných absolventů) a míra nezaměstnanosti. Oba ukazatele lze považovat za velmi důležité.

Objektivní posouzení nezaměstnanosti absolventů by se mělo opírat především o hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů¹⁰. **Míra nezaměstnanosti absolventů** je dána poměrem **počtu absolventů – uchazečů o zaměstnání** (nezaměstnaných absolventů) konkrétního druhu přípravy (kategorie vzdělání), skupiny oborů či oboru vzdělání k celkovému příslušnému **počtu absolventů** (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i pokračujících v dalším vzdělávání) v daném druhu přípravy (kategorii vzdělání), v dané skupině oborů či v daném oboru vzdělání. **Hodnota míry nezaměstnanosti vyjadřuje, kolik procent absolventů dané skupiny oborů zůstane bez zaměstnání.**

V dříve používané metodice výpočtu míry nezaměstnanosti absolventů se pracovalo s počty absolventů dvou po sobě následujících roků (např. míra nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2004 byla počítána jako počet všech nezaměstnaných absolventů v dubnu 2004 k součtu počtu absolventů v letech 2002 a 2003). Tato metoda výpočtu byla používána v případě „všech absolventů – uchazečů o zaměstnání“ a „disponibilních“ absolventů.

V našich publikacích pracujeme s počty nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů a s počty absolventů posledního roku, který předchází roku zjišťování (tj. míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů v dubnu 2005 je počítána jako počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů v dubnu 2005 k počtu absolventů v roce 2004).

Míru nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů lze v současné době považovat za nej přesnější dostupný ukazatel nezaměstnanosti absolventů, což je hlavní důvod, proč jsme se rozhodli soustředit se v této zprávě především na ni.

Míra nezaměstnanosti všech absolventů (všichni absolventi - uchazeči o zaměstnání) je každoročně monitorována ve svodce ÚIV. NÚOV v minulých letech v této zprávě rovněž tato data používal, proto pro zachování časové porovnatelnosti jsou v některých případech také uváděna.

Vypovídací schopnost **míry nezaměstnanosti disponibilních absolventů** je v porovnání s mírou nezaměstnanosti všech absolventů přesnější. (Nejsou zde totiž zahrnuti ti absolventi, kteří jsou sice evidováni na úřadech práce, ale nemohou v důsledku objektivní překážky nastoupit do zaměstnání). Zároveň oproti míře nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů zachycuje i nezaměstnané absolventy, kteří byli ze školy delší dobu (dva roky či déle – podle přístupu jednotlivých úřadů práce).

V následujících třech tabulkách jsou zaznamenány všechny tři uvedené ukazatele podle kategorií vzdělání (dubnové hodnoty).

¹⁰ Někdy jsou uváděny pouze počty nezaměstnaných absolventů bez ohledu na množství absolventů, kteří se v odpovídajícím druhu přípravy či oboru připravují. To vede k tomu, že jsou jako problémové označovány ty skupiny oborů, ve kterých se připravují největší počty absolventů a kde jsou logicky i vysoké počty nezaměstnaných.

Tabulka 3.7 Míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů

	2001	2002	2003	2004	2005
Vyučení	18,3%	20,3%	23,4%	23,2%	17,9%
Vyučení s MZ	19,2%	21,4%	23,5%	21,2%	16,1%
SOŠ s MZ	17,0%	15,2%	16,3%	15,0%	12,2%
Gymnázium	6,6%	7,2%	6,4%	6,1%	4,8%
VOŠ	9,6%	12,9%	13,2%	13,6%	10,9%
Vysokoškoláci	6,2%	8,0%	8,8%	7,7%	5,5%

Tabulka 3.8 Míra nezaměstnanosti disponibilních absolventů

	2002	2003	2004	2005
Vyučení	19,9%	19,5%	19,2%	14,8%
Vyučení s MZ	21,3%	19,2%	16,6%	12,4%
SOŠ s MZ	17,6%	13,1%	12,3%	8,9%
Gymnázium	9,2%	6,0%	5,2%	3,5%
VOŠ	8,1%	8,9%	8,4%	7,3%
Vysokoškoláci	4,5%	4,9%	5,0%	3,5%

Tabulka 3.9 Míra nezaměstnanosti všech absolventů

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Vyučení	4,0%	4,3%	5,3%	8,8%	19,5%	26,4%	32,7%	23,8%	22,7%	20,9%	15,7%
Vyučení s MZ	3,0%	4,1%	5,1%	6,3%	13,3%	17,8%	19,0%	25,5%	25,0%	19,1%	13,5%
SOŠ	3,5%	3,7%	5,7%	8,8%	15,1%	16,1%	15,9%	20,8%	14,9%	13,3%	10,1%
Gymnázium	1,7%	2,8%	4,4%	5,8%	7,8%	10,5%	8,9%	9,6%	6,3%	5,3%	3,9%
VOŠ				3,3%	12,6%	12,0%	8,0%	9,9%	10,6%	9,4%	8,2%
Vysokoškoláci	1,4%	1,5%	2,0%	3,0%	7,5%	5,4%	5,1%	6,3%	6,7%	5,7%	3,8%

4. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska úrovně vzdělání

Podle platného školského zákona rozlišujeme u absolventů vzdělání základní, střední, vyšší a vysokoškolské. Střední vzdělání poskytuje tři stupně: „střední vzdělání“, „střední vzdělání s výučním listem“ a „střední vzdělání s maturitní zkouškou“. Protože toto členění je příliš obecné, používáme pro naše účely poněkud podrobnějšího členění, odpovídajícího kategoriím vzdělání podle KKOV:

1. Absolventi učebních oborů, kteří se připravovali ve 3letých (přes 90 %) nebo 2letých učebních oborech, po jejich absolvování získali výuční list; jsou připraveni pro uplatnění v dělnických profesích a pro převážně manuální a obslužné činnosti v oblasti služeb. V dalším textu a tabulkách pro ně používáme označení „**vyučen**“.

Pojem „vyučen“ je pro tuto analýzu určitým zkráceným vyjádřením. Jde zde přitom o střední odborné vzdělání s vyučením, které bylo získáváno převážně ve tříletých učebních oborech vzdělání na středním odborném učilišti /SOU/, dále také na učilišti /U/ a odborném učilišti /OU/, případně v malém podílu v učebních oborech dvouletých. Skupina „vyučených“ je vzhledem k dále uvedeným skupinám méně homogenní jak z hlediska přijímaných žadatelů po ukončení období povinné školní docházky (vedle úspěšných absolventů ZŠ i absolventi nižších ročníků základní školy a zvláštní školy), tak z hlediska délky studia - dvou nebo tříletého.

2. Absolventi studijních oborů SOU, kteří se připravovali ve 4letých studijních oborech SOU, po absolvování získali maturitní vysvědčení, součástí jejich vzdělávání byl i odborný výcvik, takže jsou vlastně i vyučeni; jsou připraveni pro náročné dělnické práce nebo činnosti v oblasti služeb, mají předpoklady pro výkon nižších řídicích funkcí. Spolu s těmi, kteří se vyučili ve tříletém učebním oboru a po vyučení vystudovali v **nástavbovém studiu pro absolventy 3letých učebních oborů**, je začleňujeme v dalším textu a tabulkách do jedné skupiny, pro kterou je používáno označení „**vyučen s maturitou**“.

Pojem „vyučen s maturitou“ je pro tuto analýzu také zkráceným vyjádřením. Zde jde o úplné střední odborné vzdělání /ÚSOV/ ve čtyřletých studijních oborech SOU ukončené maturitní zkouškou, jehož součástí je i odborný výcvik (vyučení), nebo v oborech pro absolventy tříletých oborů SOU, tzv. nástavbové studium, což je dvouleté denní studium na SOU nebo na SOŠ.

3. Absolventi nematuritních studijních oborů SOŠ, kteří se připravovali ve dvouletých a tříletých studijních oborech středních odborných škol, po absolvování získali vysvědčení o závěrečné zkoušce a střední odborné vzdělání. Podíl této přípravy je velmi malý, v dalším textu a tabulkách se jimi vzhledem k jejich malému počtu nezabýváme, v případě výjimečného uvedení údaje jsou označeni „SO“.

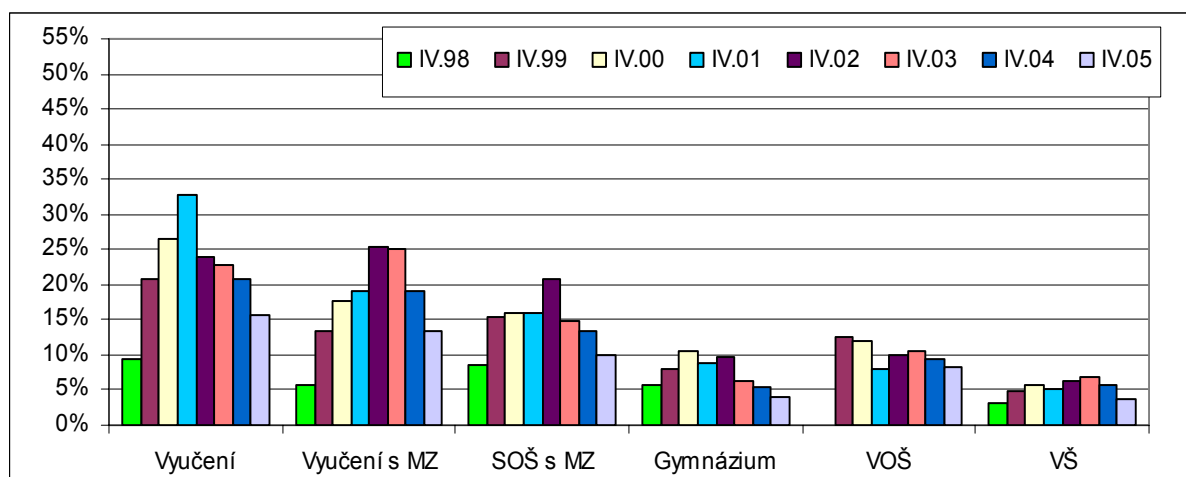
4. Absolventi studijních oborů SOŠ s maturitou, kteří se připravovali ve 4letých studijních oborech SOŠ, po absolvování získali maturitní vysvědčení. V dalším textu a v tabulkách pro ně používáme označení „SOŠ“, případně hovoříme o „úplném středním odborném vzdělání na SOŠ“.

Pojem „maturitní na SOŠ“ je pro tuto analýzu zkráceným vyjádřením skutečnosti, že se jedná o studium v oborech vzdělání SOŠ, poskytujících úplné střední odborné vzdělání ukončené maturitou.

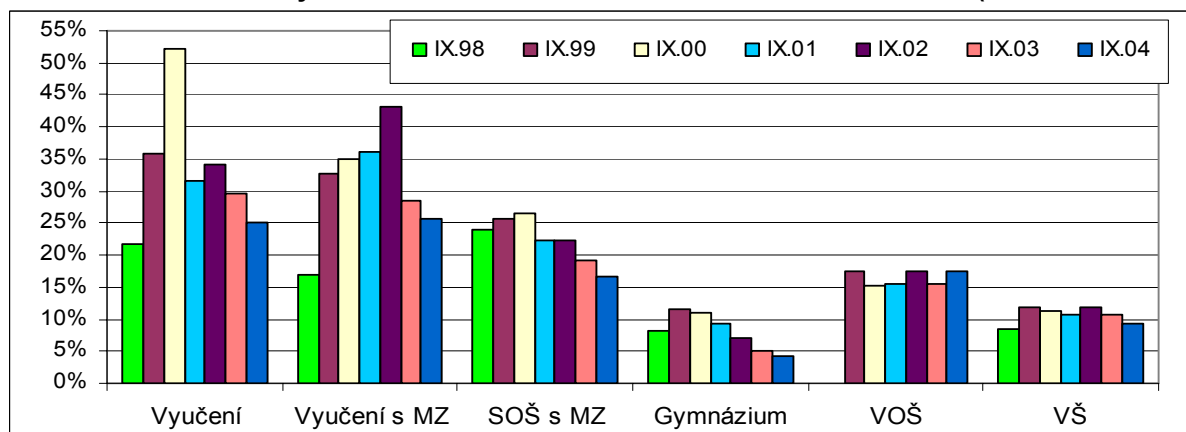
Srovnáme-li vyhlídky absolventů na uplatnění na trhu práce podle úrovně vzdělání, je zřejmé, že existuje **přímá závislost mezi úrovní vzdělání a uplatnitelností na trhu práce**, naopak nepřímá závislost se ukazuje mezi úrovní vzdělání a mírou nezaměstnanosti. Tento vztah je zřejmý i z obr. 4.1 a 4.2, kde jsou uvedeny hodnoty měř nezaměstnanosti absolventů v dubnových a zářijových hodnotách.

V dubnu tohoto roku dosahovala **míra nezaměstnanosti všech evidovaných absolventů** vyučených 15,7 %, u vyučených s maturitou 13,5 %, u absolventů SOŠ s maturitou dosahovala 10,1 %, u absolventů gymnázií 3,9 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 8,2 % a u vysokoškoláků 3,8 %. V porovnání s dubnem 2004 **došlo k meziročnímu poklesu míry nezaměstnanosti u všech těchto kategorií vzdělání** (detailněji viz tabulka 4.1).

Obrázek 4.1 Vztah míry nezaměstnanosti a úrovně dosaženého vzdělání (duben 1998 - 2005)

Obrázek 4.2 Vztah míry nezaměstnanosti a úrovně dosaženého vzdělání (září 1998 - 2004)

V přímé závislosti na úrovni dosaženého vzdělání je i **podíl dlouhodobě nezaměstnaných** absolventů¹¹. Zatímco mezi vyučenými dosahoval v dubnu 2005 podíl dlouhodobě nezaměstnaných 61,1 % (kategorie E) a 53,7 % (kategorie H), mezi vyučenými s maturitou byl 53,1 % a u absolventů SOŠ 51,1 %. U gymnazistů, absolventů VOŠ a vysokoškoláků se tradičně jednalo o nižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů 45,8 %, 46,9 % a 38,4 % (viz kapitola 6).

Podrobnější přehled o nezaměstnanosti absolventů škol podle kategorie dosaženého vzdělání na základě údajů MPSV poskytuje následující tabulka.

Tabulka 4.1 Vývoj nezaměstnanosti absolventů podle kategorie vzdělání (září 2002-duben 2005)

Kategorie vzdělání	září 02		duben 03		září 03		duben 04		září 04		duben 05	
	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.
Mladiství bez vzdělání - A,B	364	n	339	n	378	n	371	n	506	n	423	n
Mladiství se základním vzděláním - C	5286	n	6578	n	5274	n	6573	n	4846	n	5783	n
Mladiství celkem	5650	n	6917	n	5652	n	6944	n	5352	n	6206	n
Nižší střední vzdělání D (78)	171	n	147	n	144	n	106	n	97	n	69	n
Nižší střední odborné vzdělání - E	5352	50,5%	3800	35,8%	4283	42,5%	3510	34,8%	3814	38,9%	2846	29,0%
SO s výučním listem - H	24779	31,9%	16214	20,9%	22085	27,8%	15236	19,2%	18260	23,5%	10886	14,0%
SO bez mat. i výuč.listu - J	181	c	122	c	151	c	110	c	120	c	82	c
ÚSV - gymnázium - K	2949	7,1%	2607	6,3%	2155	5,1%	2223	5,3%	2020	4,2%	1865	3,9%
ÚSO - vyučení a maturita - L	7674	43,1%	4446	25,0%	7622	28,4%	5120	19,1%	7159	25,6%	3783	13,5%
ÚSO - maturita (bez vyučení) - M	19631	22,3%	13121	14,9%	16268	19,3%	11208	13,3%	14165	16,7%	8538	10,1%
Vyšší odborné vzdělání - N	2574	17,4%	1573	10,6%	1867	15,5%	1131	9,4%	2042	17,6%	953	8,2%
Bakalářské vzdělání - R	865	7,3%	663	5,5%	899	7,6%	691	5,8%	940	7,5%	598	4,8%
Vysokoškolské vzdělání - T	5 007	13,4%	2 772	7,1%	4 692	11,6%	2 309	5,7%	4 266	10,1%	1 522	3,6%
Doktorské vzdělání - V	27	7,6%	25	6,1%	34	7,0%	29	6,0%	35	6,1%	15	2,6%
Absolventi škol celkem (bez mladistv.)	69 210	23,0%	45 490	15,0%	60 200	19,5%	41 673	13,5%	52 918	16,7%	31 157	9,8%

SO - střední odborné, ÚSO – úplné střední odborné

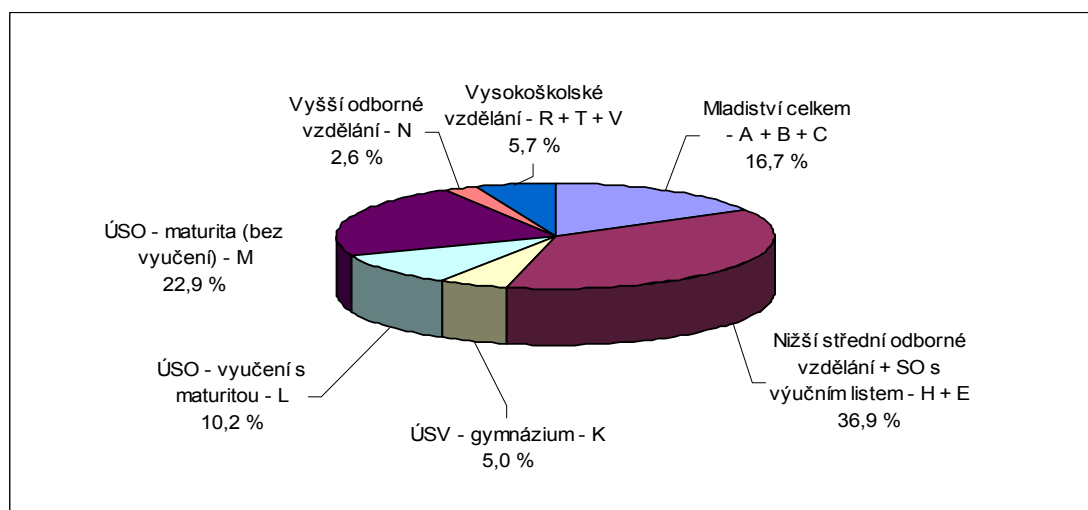
c – počty nezaměstnaných v dané kategorii nejsou korektní

n – není funkční určit

* - míru nezaměstnanosti nelze určovat bez srovnatelného základu; počet nezaměstnaných bez vzdělání a se základním vzděláním v průběhu roku roste (záporná hodnota poklesu), což je způsobeno odchodem žáků ze školy v průběhu školního roku

Zatímco obr. 4.1 a 4.2 vychází z hodnot míry nezaměstnanosti absolventů, následující obr. 4.3 znázorňuje podíly počtů nezaměstnaných absolventů, čili současné složení nezaměstnaných absolventů na trhu práce.

Obrázek 4.3 Podíly počtů nezaměstnaných absolventů podle kategorie dosaženého vzdělání v dubnu 2005

¹¹ Dlouhodobě nezaměstnaným absolventem je absolvent - uchazeč o zaměstnání evidovaný na úřadu práce déle než šest měsíců (definice absolventa viz Úvod). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů je počítán jako počet nezaměstnaných absolventů (dané kategorie vzdělání, skupiny oborů vzdělání) evidovaných na úřadech práce déle než šest měsíců k celkovému počtu nezaměstnaných absolventů (dané kategorie vzdělání, skupiny oborů vzdělání).

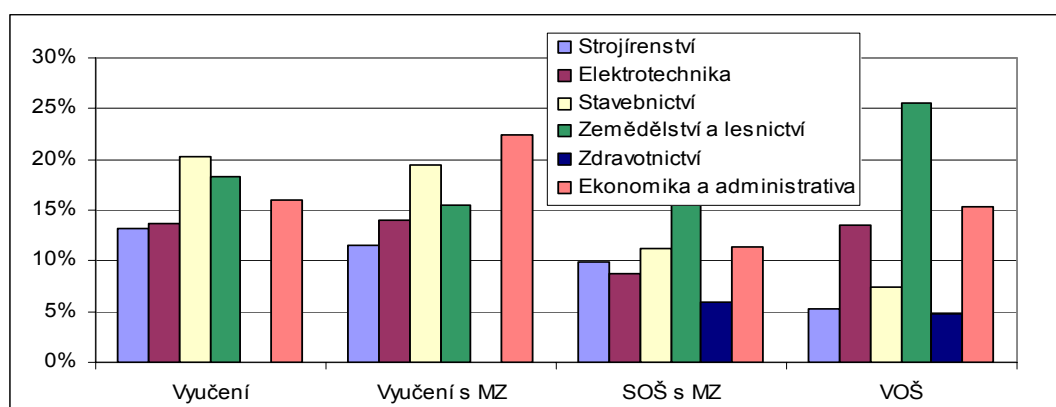
Z celkového počtu nezaměstnaných absolventů včetně mladistvých v dubnu 2005 tvořili mladiství 16,7 %, 36,9 % absolventi odborného vzdělání s výučním listem, 22,9 % absolventi SOŠ a vyučení s maturitou 10,2 %. Menší než desetiprocentní podíl zaujímali gymnazisté - 5,0 %, absolventi VOŠ - 2,6 % a vysokoškoláci - 5,7 %. Z těchto údajů však nelze odvozovat, že např. absolventi VOŠ nacházejí uplatnění na trhu práce snadněji než kterákoli jiná kategorie absolventů.

5. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby

Po ukončení základní školy pokračuje v České republice převážná část populace ve středním vzdělávání. Odborným vzděláváním prochází 80 % žáků – z toho necelých 40 % v učebních a 40 % ve studijních oborech středních odborných škol. Řada zaměstnavatelů si stěžuje na nedostatek pracovníků určitých profesí – mezi jinými například horníků, zedníků, šiček, soustružníků, nástrojářů, zámečníků atd. Hlavním důvodem tohoto nedostatku však není nízký počet absolventů a nesprávně nastavená vzdělanostní struktura školského systému, ale především nezáměr mladých lidí studovat tyto obory.

V oborové struktuře připravovaných absolventů vykazují nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti **zdravotnické obory** (míry nezaměstnanosti jsou rovněž nízké u starších ročníků), a to jak v maturitní kategorii vzdělání, tak v oborech VOŠ. Nízké míry nezaměstnanosti již několik let poukazují na potřebu zvýšení počtu absolventů těchto oborů.

Obrázek 5.1 Míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů vybraných hlavních skupin oborů v dubnu 2005

Tabulka 5.1 Míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů vybraných skupin oborů vzdělání v dubnu 2005

Skupina oborů vzdělání	Vyučení		Vyučení s MZ		SOŠ s MZ		VOŠ	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	-	-	-	-	99	20,8%	21	22,3%
23 Strojírenství a strojírenská výroba	956	13,2%	211	11,6%	349	9,9%	4	5,2%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	559	13,6%	436	14,0%	409	8,7%	49	13,5%
31 Textilní výroba a oděvnictví	339	22,8%	89	22,3%	112	15,4%	2	11,8%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	712	20,2%	59	19,4%	340	11,2%	5	7,5%
41 Zemědělství a lesnictví	592	18,3%	50	15,5%	384	16,1%	38	25,5%
53 Zdravotnictví	-	-	-	-	243	5,9%	74	4,8%
63 Ekonomika a administrativa	116	15,9%	112	22,4%	1064	11,4%	183	15,4%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích			618	17,7%	408	17,5%	25	13,1%
69 Osobní a provozní služby	645	19,5%	62	34,8%	-	-	-	-
Celkem	7592	17,9%	2300	16,1%	5195	12,2%	707	10,9%

NZ(1) - počet nezaměstnaných absolventů
MN (1) – míra nezaměstnanosti absolventů

V rámci **strojírenských oborů** je nutné konstatovat výrazné zlepšení situace proti předcházejícím rokům, kdy jejich míra nezaměstnanosti byla podstatně vyšší. Je to dáno rozšířenou nabídkou pracovních míst a skutečností, že v současné době je dokončeno více zahraničních investic, které vyžadují jednorázově větší počet pracovníků.¹² Rovněž se zde projevuje ubývající počet pracovníků s touto kvalifikací ve vyšších věkových kategoriích (jak vlivem odchodů do důchodu, tak změnou kvalifikace). Zároveň není dokončena restrukturalizace a jsou v zájmu sociálního smíru udržovány při životě i nerentabilní podniky, které vážou pracovníky právě ve strojírenských profesích

Jiná situace panuje v rámci **stavebních, zejména učebních oborů**, kde se objevují stále vyšší míry nezaměstnanosti. Tento nepříznivý vývoj zřejmě souvisí se zaměstnáváním levné pracovní síly ze zahraničí a se zaměstnáváním pracovníků načerno, kde někteří z nich mohou být zároveň evidováni na úřadech práce jako nezaměstnaní.

Jako problematická se ukazuje skupina oborů vzdělání 31 **Textilní výroba a oděvnictví**, kde zejména v rámci **učebních oborů** mají mladí lidé s nalezením práce problémy. To souvisí s výrazným omezením textilní výroby, která není schopná konkurovat dovozům levného textilu.

Zvýšené míry nezaměstnanosti u vyučených a vyučených s maturitou jsou rovněž patrné ve skupině oborů vzdělání 69 **Osobní a provozní služby**. V naprosté většině se jedná o přípravu kadeřnic v učebních oborech a kosmetiček v oborech s maturitou. Absolventky těchto oborů mají problémy s nalezením zaměstnání, protože zde není dostatečná nabídka pracovních míst, k získání živnostenského listu nemají dostatečnou praxi a navíc mnohým vyhovuje situace, kdy dostávají podporu a přitom se více či méně pohybují v oblasti šedé ekonomiky.

Stále přetrvává nedobrá situace absolventů **zemědělských oborů**, které v posledních letech vykazují zvýšené míry nezaměstnanosti ve všech kategoriích vzdělání. I přes mírné zlepšení u absolventů učebních oborů, trvale vysoká je míra nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů SOŠ (kde se vyskytují vysoké počty absolventů) a absolventů VOŠ.

Za hlavní rozpor mezi vzdělávací nabídkou odborného vzdělávání a poptávkou na trhu práce bývá označována „nadprodukce“ absolventů **ekonomických maturitních studijních oborů SOŠ**. Hodnoty míry nezaměstnanosti této kategorie vzdělání však již několik let neukazují, že by nezaměstnanost v těchto oborech byla vysoká, ačkoli je zde připravován vysoký počet absolventů. Jiná situace nastává u vyučených s maturitou a absolventů VOŠ ekonomického zaměření, zde se ukazuje, že absolventi určité problémy s nezaměstnaností mají.

Zvýšené míry nezaměstnanosti v posledních letech vyazuje skupina oborů vzdělání 64 **Podnikání v oborech, v odvětvích**, kde jako nejvíce problematická se jeví situace v kategoriích vzdělání - vyučení s maturitou a maturanti SOŠ. Ještě vyšší jsou však míry nezaměstnanosti absolventů skupiny oborů vzdělání 16 **Ekologie a ochrana životního prostředí**.

---

¹² Zaměstnavatelé si stále stěžují na nedostatek pracovníků tohoto zaměření. Tento počet je však u mladých lidí primárně ovlivněn především jejich zájmem tyto obory studovat a následně v nich pracovat.

5.1. Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E + H)

Skupinu vyučených tvoří na trhu práce absolventi běžných učebních oborů SOU kategorie H a absolventi učebních oborů kategorie E, což byly dvou a tříleté obory pro žáky s neukončenou základní školou (obory učilišť) a tříleté obory speciálních škol (obory odborných učilišť)¹³. Absolventi běžných učebních oborů SOU kategorie H mají v dubnu 2005 míru nezaměstnanosti zhruba 16,1 % a absolventi učebních oborů v kategorii E 32,6 %. Je tedy patrné, že absolventi oborů kategorie H mají výrazně nižší míru nezaměstnanosti než absolventi učebních oborů v kategorii E. Počet vyučených v kategorii H však mnohonásobně převyšuje počet absolventů v kategorii E. Vliv vyšší nezaměstnanosti absolventů kategorie E na **míru nezaměstnanosti všech vyučených (E + H)** tedy není výrazný, tyto hodnoty **se příliš neliší od míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H**.

Od roku 2000 můžeme pozorovat pozvolný nárůst absolventů s výučním listem. V roce 2000 absolvovalo celkově v kategoriích E+H 42 270 vyučených, v roce 2001 - 43 870 vyučených, v roce 2002 se jednalo o 44 483 a v roce 2003 o 45 048 vyučených. V roce 2004 došlo k mírnému poklesu počtu těchto absolventů na 42 421 (z toho 37 688 v kategorii H). V roce 2005 se očekává opětovný mírný pokles (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii E+H byl ve školním roce 2004/2005 zhruba o 1 650 žáků nižší oproti školnímu roku 2003/2004).

Nejvyšší počty absolventů kategorie E+H byly ve školním roce 2003/2004 připravovány ve skupinách oborů 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (20,7 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (17,1 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (9,7 %), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (8,3 %), 69 Osobní a provozní služby (7,8 %), 66 Obchod (7,7 %), 41 Zemědělství a lesnictví (7,6 %) a 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (7,5 %); z výše uvedených skupin oborů vycházelo 86,3 % vyučených kategorií E+H.

5.1.1 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání H)

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů kategorie H v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 21,1 % v dubnu 2004 na 16,1 % v dubnu 2005. Průměrná hodnota za čtyři předchozí roky činila 19,9 %. Důvody tohoto výrazného poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H v dubnu 2005 jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 37 Doprava a spoje, 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus, 31 Textilní výroba a oděvnictví a 69 Osobní a provozní služby.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H v dubnu 2005 dosahují a relativně snadněji uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů vzdělání 21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví, 82 Umění a užité umění a absolventi druhé nejpočetnější skupiny oborů vzdělání kategorie H - 23 Strojírenství a strojírenská výroba.

Hornictví, hutnictví a slévárnictví je skupina oborů vzdělání připravující pro profese, které byly velmi poznamenány restrukturalizací průmyslu a propouštěním. Počty absolventů v nich výrazně klesly. V současné době se objevuje v těchto profesích zájem o pracovníky, ti však nemají zájem o práci v oboru, který museli opustit. Proto zde nacházejí snadněji uplatnění absolventi a proti devadesátým letům je jejich míra nezaměstnanosti výrazně nižší.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů učebních oborů (kategorie H - učební obory středních odborných učilišť) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce¹⁴, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

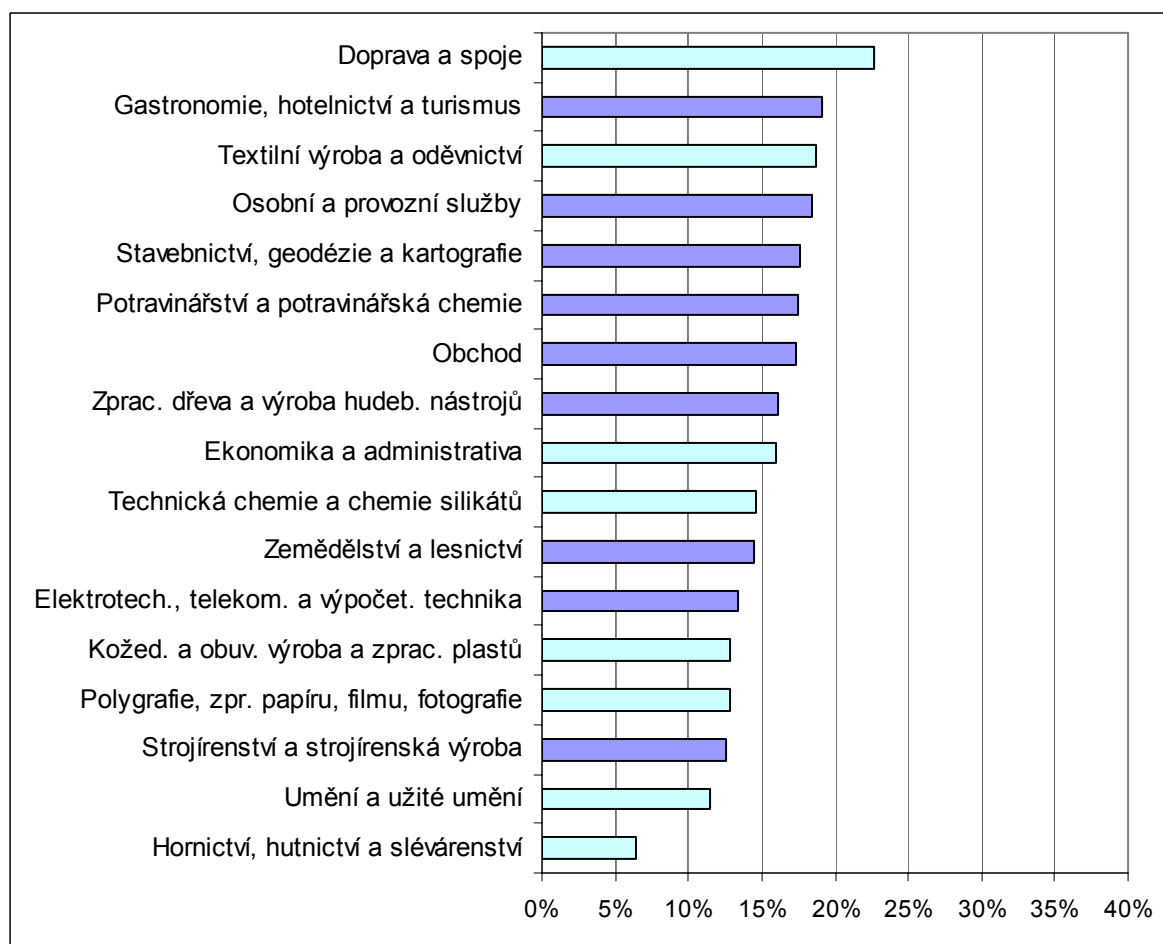
¹³ Novelou starého školského zákona byl umožněn vstup žákům s neukončenou základní školou do běžných tříletých oborů (SOU) a žákům s úspěšně ukončenou základní školou do oborů učilišť i odborných učilišť.

¹⁴ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

1. **počet absolventů** vyučených v kategorii vzdělání H za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**¹⁵ vyučených v kategorii vzdělání H v dubnu 2005,
2. **pořadí skupin oborů vzdělání** (vyjádřeno tabulkově i graficky) **podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání H v dubnu 2005,
3. **změna v pořadí skupin oborů vzdělání** [Vývoj] - srovnání pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání H v dubnu 2005 s pořadím podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání H za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

Obrázek 5.2 Míra nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2005, kategorie H

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 1 800 absolventů.

¹⁵ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Tabulka 5.2 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2005, kategorie H

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %	Pořadí podle míry nezaměstnanosti	
				2005	Vývoj
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	93	6	6,5%	1	□
23 Strojírenství a strojírenská výroba	6920	869	12,6%	3	↕↕
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	4032	540	13,4%	6	□
28 Technická chemie a chemie silikátů	349	51	14,6%	8	□
29 Potravinářství a potravinářská chemie	1811	316	17,4%	12	↗
31 Textilní výroba a oděvnictví	1220	228	18,7%	15	↗↗
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	39	5	12,8%	4-5	↕↕
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	2838	456	16,1%	10	□
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	462	59	12,8%	4-5	□
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2778	490	17,6%	13	↕
37 Doprava a spoje	53	12	22,6%	17	↗↗
41 Zemědělství a lesnictví	2467	356	14,4%	7	↕
63 Ekonomika a administrativa	729	116	15,9%	9	↕
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	7313	1394	19,1%	16	□
66 Obchod	3138	542	17,3%	11	↗
69 Osobní a provozní služby	3099	570	18,4%	14	↕
82 Umění a užité umění	347	40	11,5%	2	□
Celkem H	37688	6050	16,1%	-	-

Vysvětlivky:

Pořadí podle míry nezaměstnanosti „2005“ - jedná se o vzestupné seřazení skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů od nejnižší hodnoty (označení 1) po nejvyšší (označení 17).

Pořadí podle míry nezaměstnanosti „Vývoj“ - jedná se o srovnání „Pořadí podle míry nezaměstnanosti 2005“ s pořadím skupin oborů vzdělání podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Vývoj pořadí v letech 2001 až 2004

↗↗	výrazné zhoršení - posun o 5 a více příček
↗	zhoršení - posun o 2 až 4 příčky
□	zanedbatelná změna
↕	zlepšení - posun o 2 až 4 příčky
↕↕	výrazné zlepšení - posun o 5 a více příček

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti učebních oborů lze získat z údajů **o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV)**. Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2004 více než 50 absolventů)¹⁶.

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie H za **duben 2005**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** vyučených v kategorii vzdělání H za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**¹⁷ vyučených v kategorii vzdělání H za duben 2005.

¹⁶ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 98 % absolventů této kategorie vzdělání.

¹⁷ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

Tabulka 5.3 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2005, kategorie H

Kmenové obory vzdělání		Míra nezaměstnanosti absolventů v %
3657H	Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	27,6%
3359H	Čalouník, čalounické práce	27,2%
6952H	Kosmetička	22,7%
6551H	Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	20,9%
3664H	Tesař, tesařské práce	20,7%
2862H	Malíř skla a keramiky	20,6%
2659H	Mechanik telekomunikačních sítí	19,5%
4152H	Zahradník, zahradnické práce	19,0%
6953H	Provoz služeb	18,9%
4153H	Chovatel zvířat, chovatelské a zpracovatelské práce	18,5%
3158H	Krejčí, krejčovské práce	18,4%
2953H	Pekař, pekařské práce	18,3%
6553H	Číšník, servírka	18,3%
2954H	Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	18,0%
3456H	Fotograf, fotografické práce	17,6%
3666H	Suché montáže	17,6%
2362H	Optik	17,4%
6651H	Prodáváč, obchodník, obchodní provoz	17,4%
4151H	Zemědělec, zemědělské práce	17,1%
6951H	Kadeřník	16,9%
3652H	Instalatér, instalatérské práce	16,7%
6552H	Kuchař, kuchařské práce	16,6%
3667H	Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	16,0%
3655H	Klempíř, klempířské práce ve stavebnictví	16,0%
6652H	Aranžér, propagační práce	15,9%
6351H	Technickoadministrativní pracovník	15,9%
3356H	Truhlář, truhlářské práce	15,5%
2355H	Klempíř, klempířské práce ve strojírenství	15,2%
2365H	Strojník, práce při obsluze strojů	15,1%
2657H	Autoelektrikář	14,6%
2368H	Automechanik, technické práce v autoservisu	14,4%
2658H	Mechanik telekomunikační techniky	14,3%
4156H	Lesní výroba, lesnické práce	13,9%
2851H	Chemik - laborant, práce v chemické laboratoři	13,2%
2651H	Elektrikář, elektrotechnické práce	13,1%
2361H	Lakýrník, lakýrnické práce	13,0%
2652H	Mechanik elektrotechnických zařízení	12,8%
2653H	Mechanik elektronických zařízení	12,3%
4155H	Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	12,0%
2351H	Zámečnické práce a údržba	11,8%
8251H	Výtvarné a uměleckořemeslné práce	11,5%
3453H	Reprodukční grafik, litografické a montážní práce	11,4%
2956H	Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	11,2%
3669H	Pokrývač, pokrývačské práce	10,7%
2858H	Sklář, sklářské práce	9,7%
3452H	Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce	8,9%
2356H	Obráběč kovů, obráběčské práce	7,4%
2366H	Mechanik opravář, opravářské práce	6,6%
2153H	Modelář, modelářské práce	6,5%
2352H	Nástrojař, nástrojařské práce	4,6%
Celkem H		16,1%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 1 000 absolventů.

Tabulka 5.4 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2005, kategorie H

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
2153H Modelář, modelářské práce	62	4	6,5%
2351H Zámečnick, zámečnické práce a údržba	1340	158	11,8%
2352H Nástrojař, nástrojařské práce	348	16	4,6%
2355H Klempíř, klempířské práce ve strojírenství	730	111	15,2%
2356H Obráběč kovů, obráběčské práce	675	50	7,4%
2361H Lakýrník, lakýrnické práce	69	9	13,0%
2362H Optik	86	15	17,4%
2365H Strojník, práce při obsluze strojů	53	8	15,1%
2366H Mechanik opravář, opravářské práce	243	16	6,6%
2368H Automechanik, technické práce v autoservisu	3312	477	14,4%
2651H Elektrikář, elektrotechnické práce	2175	285	13,1%
2652H Mechanik elektrotechnických zařízení	141	18	12,8%
2653H Mechanik elektronických zařízení	676	83	12,3%
2657H Autoelektrikář	847	124	14,6%
2658H Mechanik telekomunikační techniky	63	9	14,3%
2659H Mechanik telekomunikačních sítí	87	17	19,5%
2851H Chemik - laborant, práce v chemické laboratoři	53	7	13,2%
2858H Sklář, sklářské práce	93	9	9,7%
2862H Malíř skla a keramiky	68	14	20,6%
2953H Pekař, pekařské práce	180	33	18,3%
2954H Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	1402	253	18,0%
2956H Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	214	24	11,2%
3158H Krejčí, krejčovské práce	1183	218	18,4%
3356H Truhlář, truhlářské práce	2668	413	15,5%
3359H Čalouník, čalounické práce	136	37	27,2%
3452H Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce	123	11	8,9%
3453H Reprodukční grafik, litografické a montážní práce	158	18	11,4%
3456H Fotograf, fotografické práce	136	24	17,6%
3652H Instalatér, instalatérské práce	1171	195	16,7%
3655H Klempíř, klempířské práce ve stavebnictví	144	23	16,0%
3657H Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	181	50	27,6%
3664H Tesař, tesařské práce	242	50	20,7%
3666H Suché montáže	74	13	17,6%
3667H Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	855	137	16,0%
3669H Pokrývač, pokrývačské práce	56	6	10,7%
4151H Zemědělec, zemědělské práce	251	43	17,1%
4152H Zahradník, zahradnické práce	457	87	19,0%
4153H Chovatel zvířat, chovatelské a zpracovat. práce	157	29	18,5%
4155H Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	1251	150	12,0%
4156H Lesní výroba, lesnické práce	303	42	13,9%
6351H Technickoadministrativní pracovník	729	116	15,9%
6551H Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	3777	789	20,9%
6552H Kuchař, kuchařské práce	2441	405	16,6%
6553H Číšník, servírka	1095	200	18,3%
6651H Prodavač, obchodník, obchodní provoz	2606	453	17,4%
6652H Aranžér, propagační práce	508	81	15,9%
6951H Kadeřník	2107	357	16,9%
6952H Kosmetička	674	153	22,7%
6953H Provoz služeb	318	60	18,9%
8251H Výtvarné a uměleckořemeslné práce	347	40	11,5%
Celkem H	37688	6050	16,1%

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H jsou v dubnu 2005 charakteristické zejména pro kmenové obory Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce; Čalouník, čalounické práce; Kosmetička; Kuchař-číšník, práce ve společném stravování; Tesař, tesařské práce a Malíř skla a keramiky.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H jsou v dubnu 2005 patrné zejména u kmenových oborů Nástrojař, nástrojařské práce; Modelář, modelářské práce; Mechanik opravář, opravářské práce; Obráběč kovů, obráběčské práce; Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce a Sklář, sklářské práce.

5.1.2 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E)

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů kategorie E v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 39,1 % v dubnu 2004 na 32,6 % v dubnu 2005. Průměrná hodnota za čtyři předchozí roky činila 32,0 %.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 66 Obchod, 31 Textilní výroba a oděvnictví a 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie. Rovněž vysoká je míra nezaměstnanosti u skupiny oborů 69 Osobní a provozní služby a u skupiny oborů vzdělání s nejvyšším počtem absolventů (v kategorii E) - 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus - která v dubnu 2005 vykazovala 34,8 procentní míru nezaměstnanosti.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E dosahují a relativně snadněji uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů vzdělání 28 Technická chemie a chemie silikátů, 23 Strojírenství a strojírenská výroba a 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů učebních oborů (kategorie E - obory učilišť a odborných učilišť) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce¹⁸, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

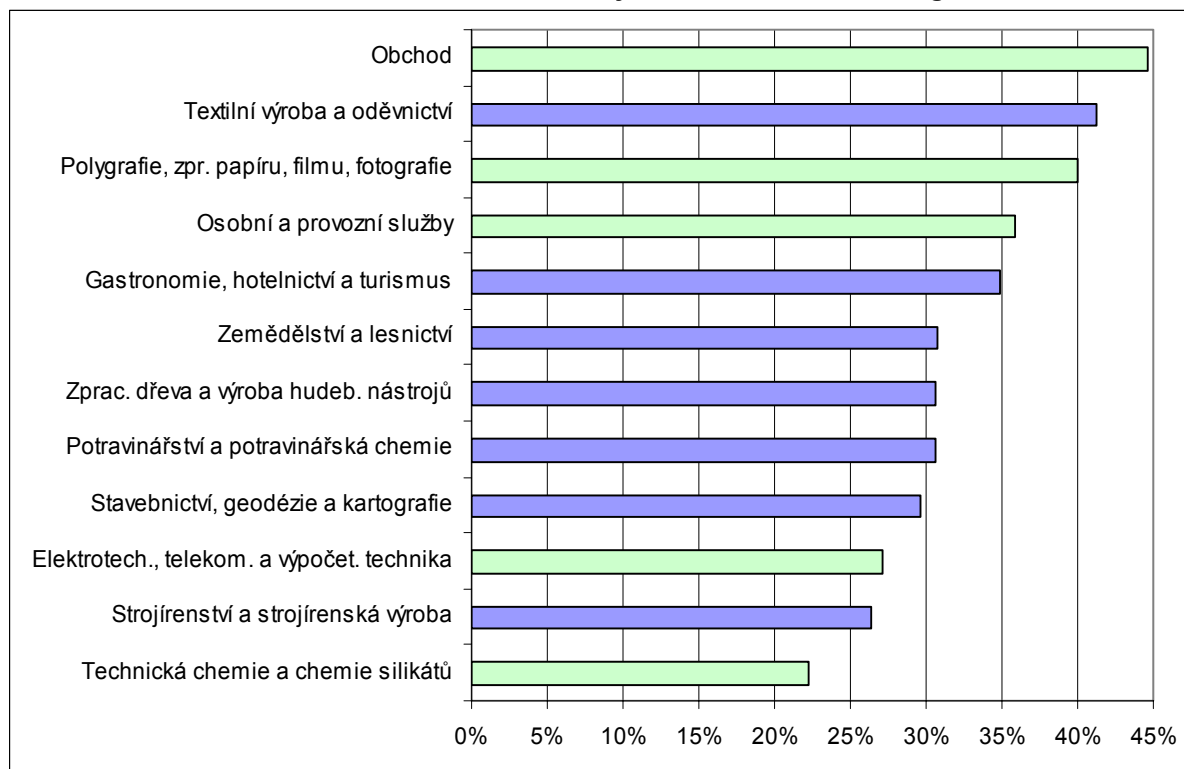
1. **počet absolventů** vyučených v kategorii vzdělání E za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**¹⁹ vyučených v kategorii vzdělání E v dubnu 2005,
2. **pořadí skupin oborů vzdělání** (vyjádřeno tabulkově i graficky) **podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání E v dubnu 2005,
3. **změna v pořadí skupin oborů vzdělání** [Vývoj] - srovnání pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání E v dubnu 2005 s pořadím podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání E za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

¹⁸ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

¹⁹ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Obrázek 5.3 Míra nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2005, kategorie E

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů vzdělání, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

Tabulka 5.5 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2005, kategorie E

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %	Pořadí podle míry nezaměstnanosti	
				2005	Vývoj
23 Strojírenství a strojírenská výroba	330	87	26,4%	2	↘
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	70	19	27,1%	3	□
28 Technická chemie a chemie silikátů	54	12	22,2%	1	↘↘
29 Potravinářství a potravinářská chemie	340	104	30,6%	5-6	↗
31 Textilní výroba a oděvnictví	269	111	41,3%	11	↗↗
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	343	105	30,6%	5-6	□
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	20	8	40,0%	10	□
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	748	222	29,7%	4	↘
41 Zemědělství a lesnictví	766	236	30,8%	7	↗
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1452	506	34,8%	8	↘
66 Obchod	121	54	44,6%	12	□
69 Osobní a provozní služby	209	75	35,9%	9	↘
Celkem E	4733	1542	32,6%	-	-

Vysvětlivky:

Pořadí podle míry nezaměstnanosti „2005“ - jedná se o vzestupné seřazení skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů od nejnižší hodnoty (označení 1) po nejvyšší (označení 12).

Pořadí podle míry nezaměstnanosti „Vývoj“ - jedná se o srovnání „Pořadí podle míry nezaměstnanosti 2005“ s pořadím skupin oborů vzdělání podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Vývoj pořadí v letech 2001 až 2004	
↗↗	výrazné zhoršení - posun o 5 a více příček
↗	zhoršení - posun o 2 až 4 příčky
□	zanedbatelná změna
↘	zlepšení - posun o 2 až 4 příčky
↘↘	výrazné zlepšení - posun o 5 a více příček

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti učebních oborů lze získat prostřednictvím dat o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV). Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2004 více než 50 absolventů)²⁰.

V následujících dvou tabulkách (5.3 a 5.4) jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie E za duben 2005, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** vyučených v kategorii vzdělání E za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**²¹ vyučených v kategorii vzdělání E za duben 2005.

Tabulka 5.6 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2005, kategorie E

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
6651E Prodavač, obchodník, obchodní provoz	44,6%
3159E Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	38,8%
4151E Zemědělec, zemědělské práce	37,9%
4152E Zahradník, zahradnické práce	35,8%
6552E Kuchař, kuchařské práce	35,4%
6955E Pečovatelské práce	34,3%
3657E Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	33,5%
2954E Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	33,2%
6551E Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	32,8%
3356E Truhlář, truhlářské práce	32,6%
2953E Pekař, pekařské práce	29,8%
3667E Zedník, kamnář, zednic. práce, stavební práce	29,6%
3359E Čalounické práce, čalounická výroba	28,6%
2651E Elektrikář, elektrotechnické práce	27,1%
2351E Zámečnické práce, zámečnické práce a údržba	26,6%
4155E Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	23,7%
2951E Potravinář, potravinářské práce	23,6%
Celkem E	32,6%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E jsou v dubnu 2005 charakteristické zejména pro kmenové obory Prodavač, obchodník, obchodní provoz; Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic (což jsou vlastně především šičky velmi požadované zaměstnavateli); Zemědělec, zemědělské práce; Zahradník, zahradnické práce a Kuchař, kuchařské práce.

Nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů kategorie E je v dubnu 2005 patrná zejména u kmenových oborů Potravinář, potravinářské práce a Opravář zemědělských strojů, opravářské práce.

²⁰ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 90 % absolventů této kategorie vzdělání.

²¹ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

Tabulka 5.7 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2005, kategorie E

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
2351E Zámečnické práce a údržba	218	58	26,6%
2651E Elektrikář, elektrotechnické práce	70	19	27,1%
2951E Potravinář, potravinářské práce	55	13	23,6%
2953E Pekař, pekařské práce	57	17	29,8%
2954E Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	199	66	33,2%
3159E Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	263	102	38,8%
3356E Truhlář, truhlářské práce	239	78	32,6%
3359E Čalounické práce, čalounická výroba	63	18	28,6%
3657E Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	194	65	33,5%
3667E Zedník, kamnář, zednic. práce, stavební práce	449	133	29,6%
4151E Zemědělec, zemědělské práce	58	22	37,9%
4152E Zahradník, zahradnické práce	363	130	35,8%
4155E Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	329	78	23,7%
6551E Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	320	105	32,8%
6552E Kuchař, kuchařské práce	1132	401	35,4%
6651E Prodavač, obchodník, obchodní provoz	121	54	44,6%
6955E Pečovatelské práce	169	58	34,3%
Celkem E	4733	1542	32,6%

5.2. Nezaměstnanost absolventů - vyučení s maturitou (kategorie vzdělání L)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi dvou vzdělávacích cest. Jednak jsou to absolventi studijních oborů SOU, což jsou 4leté obory středních odborných učilišť zakončené maturitní zkouškou (absolvent neobdrží výuční list, ale koncepce vzdělávání je taková, že podíl odborného výcviku je prakticky stejný jako ve 3letém učebním oboru - absolvent je tedy fakticky vyučen, připraven pro uplatnění v dělnickém povolání), a jednak to jsou absolventi, kteří se připravovali v nástavbovém studiu pro absolventy učebních oborů - kde získávají po vyučení maturitní vzdělání.

V roce 2000 absolvovalo celkově 11 924 vyučených s maturitou, v roce 2001 se jednalo o 4 684 vyučených s maturitou²². V roce 2002 absolvovalo 13 108, v roce 2003 - 13 692 a v roce 2004 - 14 294 vyučených s maturitou. Proti roku 2000 můžeme tedy pozorovat nárůst absolventů této kategorie vzdělání, který lze rovněž předpokládat i v roce 2005 (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii L²³ byl ve školním roce 2004/2005 zhruba o 300 žáků vyšší oproti školnímu roku 2003/2004).

Nejvyšší počty absolventů vyučených s maturitou byly ve školním roce 2003/2004 připravovány ve skupinách oborů 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (24,4 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (21,8 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (12,8 %), 66 Obchod (10,6 %) a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (7,6 %); z výše uvedených skupin oborů vycházelo 77,1 % vyučených s maturitou.

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů s maturitou v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 21,2 % v dubnu 2004 na 16,1 % v dubnu 2005. Průměrná hodnota za čtyři předchozí roky činila 21,4 %.

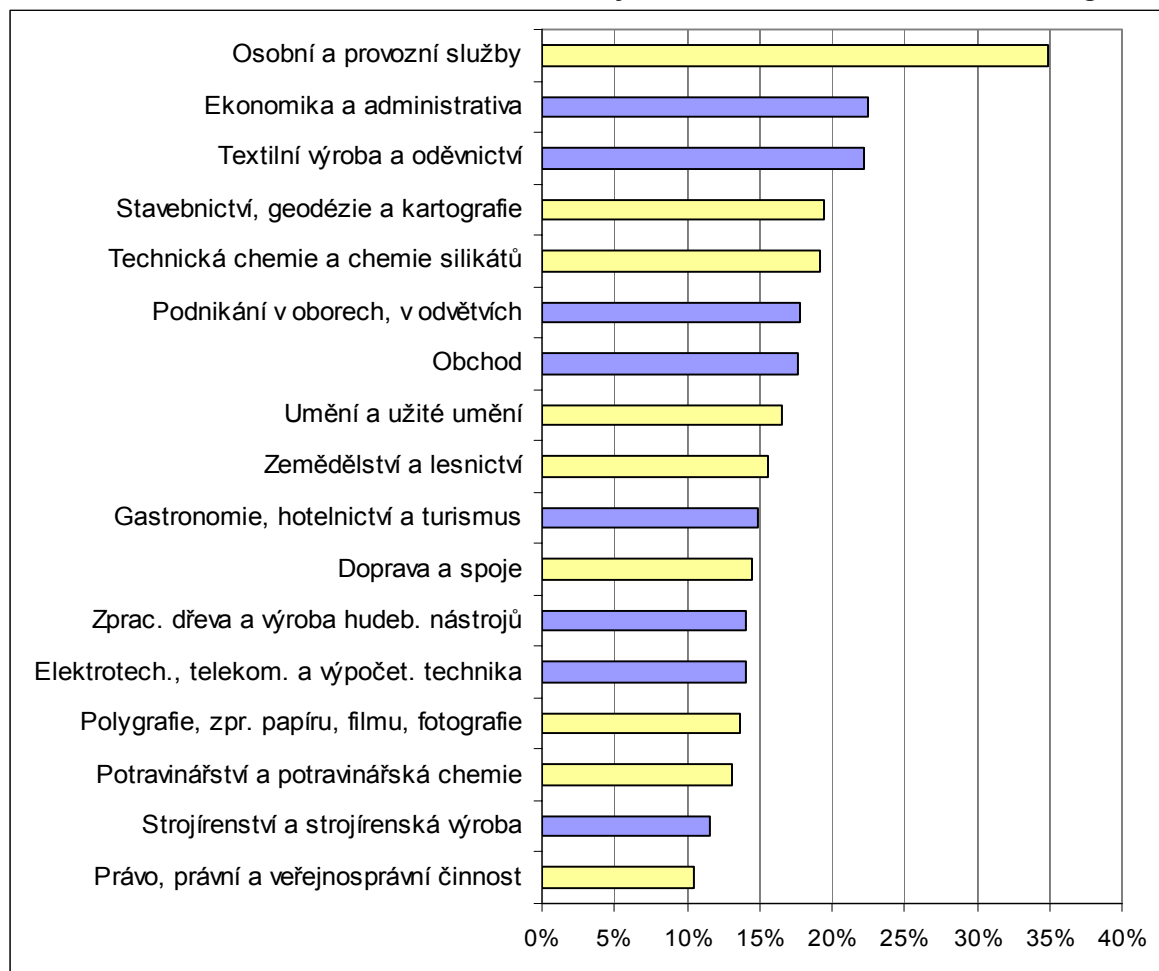
²² V tomto roce vyšlo jen velmi málo absolventů nástavbového studia jako důsledek zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996.

²³ Zvyšují se zejména počty absolventů nástavbového studia.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2005 jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 69 Osobní a provozní služby, 63 Ekonomika a administrativa a 31 Textilní výroba a oděvnictví.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2005 dosahují a na trhu práce naleznou rychleji uplatnění absolventi skupin oborů vzdělání 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (malý počet absolventů připravovaných pro policejní službu) a 23 Strojírenství a strojírenská výroba.

Obrázek 5.4 Míra nezaměstnanosti absolventů: vyučení s maturitou, duben 2005, kategorie L

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů vzdělání, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 400 absolventů.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů ve studijních oborech SOU (kategorie L) poskytuje přehled v předchozím grafu a následující tabulce²⁴, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **počet absolventů** kategorie vzdělání L za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**²⁵ kategorie vzdělání L v dubnu 2005,
2. **pořadí skupin oborů vzdělání** (vyjádřeno tabulkově i graficky) **podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání L v dubnu 2005,

²⁴ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

²⁵ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

3. **změna v pořadí skupin oborů vzdělání [Vývoj]** - srovnání pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání L v dubnu 2005 s pořadím podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání L za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

Tabulka 5.8 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: vyučení s maturitou, duben 2005, kateg. L

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %	Pořadí podle míry nezaměstnanosti	
				2005	Vývoj
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3113	436	11,6%	2	↔↔
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3113	436	14,0%	5-6	↔↔
28 Technická chemie a chemie silikátů	151	29	19,2%	13	↔↔
29 Potravinářství a potravinářská chemie	107	14	13,1%	3	□
31 Textilní výroba a oděvnictví	400	89	22,3%	15	↔↔
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	463	65	14,0%	5-6	↔
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	110	15	13,6%	4	↔
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	304	59	19,4%	14	□
37 Doprava a spoje	283	41	14,5%	7	↔
41 Zemědělství a lesnictví	322	50	15,5%	9	↔↔
63 Ekonomika a administrativa	499	112	22,4%	16	↔↔
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	3484	618	17,7%	11-12	□
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1092	162	14,8%	8	↔
66 Obchod	1513	268	17,7%	11-12	□
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	48	5	10,4%	1	↔↔
69 Osobní a provozní služby	178	62	34,8%	17	□
82 Umění a užité umění	370	61	16,5%	10	↔↔
Celkem L	14294	2300	16,1%	-	-

Vysvětlivky:

Pořadí podle míry nezaměstnanosti „2005“ - jedná se o vzestupné seřazení skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů od nejnižší hodnoty (označení 1) po nejvyšší (označení 17).

Pořadí podle míry nezaměstnanosti „Vývoj“ - jedná se o srovnání „Pořadí podle míry nezaměstnanosti 2005“ s pořadím skupin oborů vzdělání podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Vývoj pořadí v letech 2001 až 2004	
↔↔	výrazné zhoršení - posun o 5 a více příček
↔	zhoršení - posun o 2 až 4 příčky
□	zanedbatelná změna
↔	zlepšení - posun o 2 až 4 příčky
↔↔	výrazné zlepšení - posun o 5 a více příček

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti studijních oborů SOU lze získat prostřednictvím dat o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV). Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2004 více než 50 absolventů) ²⁶.

²⁶ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 97 % absolventů této kategorie vzdělání.

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie L **za duben 2005**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. počet absolventů kategorie vzdělání L za červen 2004, počet nezaměstnaných absolventů a míra nezaměstnanosti absolventů²⁷ kategorie vzdělání L za duben 2005.

Tabulka 5.9 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení s maturitou, duben 2005, kategorie L

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
6941L Osobní služby	34,8%
2645L Telekomunikace	32,6%
4141L Obecné zemědělství	24,8%
6342L Administrativa	24,6%
3341L Dřevařství	24,1%
6341L Ekonomika a podnikání	22,8%
3143L Oděvnictví	22,3%
3644L Stavební provoz	20,3%
2842L Průmyslová chemie	19,1%
6641L Provoz obchodu	17,9%
3741L Provoz, organizace a ekonomika dopravy	17,8%
6441L Podnikání v oborech	17,8%
8251L Výtvarné a uměleckořemeslné práce	16,6%
2343L Strojírenská výroba	16,5%
6541L Gastronomie	14,7%
2642L Silnoproudá elektrotechnika	14,4%
2641L Elektrotechnika	13,9%
3441L Polygrafie	13,6%
4145L Zemědělská a lesnická technika	13,5%
2643L Elektronika	13,4%
6642L Propagace	13,2%
6343L Finančnictví a bankovníctví	11,9%
3342L Nábytkářství	11,7%
4144L Zahradnictví	11,1%
2344L Montáž strojů a zařízení	9,7%
2941L Potravinářství	8,3%
3742L Provoz, organizace a ekonomika pošt	7,6%
2345L Servis a opravy strojů a zařízení	7,5%
2646L Aplikovaná elektronika	7,0%
Celkem L	16,1%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 500 absolventů.

²⁷ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

Tabulka 5.10 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení s maturitou, duben 2005, kategorie L

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
2343L Strojírenská výroba	707	117	16,5%
2344L Montáž strojů a zařízení	226	22	9,7%
2345L Servis a opravy strojů a zařízení	866	65	7,5%
2641L Elektrotechnika	656	91	13,9%
2642L Silnoproudá elektrotechnika	340	49	14,4%
2643L Elektronika	1865	249	13,4%
2645L Telekomunikace	89	29	32,6%
2646L Aplikovaná elektronika	143	10	7,0%
2842L Průmyslová chemie	141	27	19,1%
2941L Potravinářství	60	5	8,3%
3143L Oděvnictví	400	89	22,3%
3341L Dřevařství	87	21	24,1%
3342L Nábytkářství	376	44	11,7%
3441L Polygrafie	110	15	13,6%
3644L Stavební provoz	276	56	20,3%
3741L Provoz, organizace a ekonomika dopravy	191	34	17,8%
3742L Provoz, organizace a ekonomika pošt	92	7	7,6%
4141L Obecné zemědělství	109	27	24,8%
4144L Zahradnictví	63	7	11,1%
4145L Zemědělská a lesnická technika	104	14	13,5%
6341L Ekonomika a podnikání	184	42	22,8%
6342L Administrativa	256	63	24,6%
6343L Finančnictví a bankovnictví	59	7	11,9%
6441L Podnikání v oborech	3464	616	17,8%
6541L Gastronomie	1092	161	14,7%
6641L Provoz obchodu	1460	261	17,9%
6642L Propagace	53	7	13,2%
6941L Osobní služby	178	62	34,8%
8251L Výtvarné a uměleckořemeslné práce	344	57	16,6%
Celkem L	14294	2300	16,1%

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L jsou v dubnu 2005 charakteristické zejména pro kmenové obory Osobní služby (jde o přípravu kosmetiček), Telekomunikace, Obecné zemědělství, Administrativa, Dřevařství, Ekonomika a podnikání a Oděvnictví.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L jsou v dubnu 2005 patrné zejména u kmenových oborů Aplikovaná elektronika, Servis a opravy strojů a zařízení, Provoz organizace a ekonomika pošt, Potravinářství a Montáž strojů a zařízení.

5.3. Nezaměstnanost absolventů - absolventi maturitních oborů SOŠ (kategorie vzdělání M)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi studijních oborů SOŠ s maturitou, kteří se připravovali ve 4letých studijních oborech SOŠ a po absolvování získali maturitní vysvědčení. Ze všech kategorií středoškolského vzdělání se nejvyšší počet absolventů nachází v této kategorii vzdělání.

V roce 2000 ukončilo studium na SOŠ s maturitou celkem 11 267²⁸ absolventů. V roce 2001 se jednalo o 45 537 absolventů, v roce 2002 o 42 428 a v roce 2003 o 41 987 maturantů. Od roku 2001 docházelo k mírnému poklesu absolventů této kategorie vzdělání, který byl v roce 2004 vystřídán mírným nárůstem na 42 687 absolventů. V roce 2005 se

²⁸ V roce 2000 se jednalo o výjimečně nízký počet absolventů SOŠ, který byl způsoben zavedením povinné devítileté školní docházky v roce 1996.

očekává opětovný nárůst (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii M byl ve školním roce 2004/2005 zhruba o 2 200 vyšší oproti školnímu roku 2003/2004).

Nejvyšší počty absolventů maturitních oborů SOŠ byly ve školním roce 2003/2004 připravovány ve skupinách oborů 63 Ekonomika a administrativa (21,9 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (11,0 %), 53 Zdravotnictví (9,7 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (8,2 %), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (7,1 %), 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (6,6 %), 41 Zemědělství a lesnictví (5,6 %) a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (5,5 %); z výše uvedených skupin oborů vycházelo 75,6 % absolventů maturitních oborů SOŠ.

Míra nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů SOŠ v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 15,0 % v dubnu 2004 na 12,2 % v dubnu 2005. Průměrná hodnota za čtyři předchozí roky činila 15,6 %. Důvody a souvislosti tohoto poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2005 jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, 16 Ekologie a ochrana životního prostředí, 43 Veterinářství a veterinární prevence, 72 Publicistika, knihovnictví a informatika a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích. Zvýšené míry nezaměstnanosti absolventů vykazují skupiny 41 Zemědělství a lesnictví, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus, 31 Textilní výroba a oděvnictví a 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2005 dosahují a na trhu práce naleznou rychleji uplatnění absolventi skupiny oborů vzdělání 53 Zdravotnictví, kde jsou trvale dosahovány výrazně nižší hodnoty než u ostatních skupin, další v pořadí jsou skupiny 78 Obecně odborná příprava, 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika a 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství.

Hornictví, hutnictví a slévárenství je skupina oborů vzdělání připravující pro profese, které byly velmi poznamenány restrukturalizací průmyslu a propouštěním. Počty absolventů v nich výrazně klesly. V současné době se objevuje v těchto profesích zájem o pracovníky, ti však nemají zájem o práci v oboru, který museli opustit. Proto zde nacházejí snadněji uplatnění absolventi a proti devadesátým letům je jejich míra nezaměstnanosti výrazně nižší.

Nejpočetnější skupina absolventů maturitních oborů SOŠ 63 Ekonomika a administrativa představuje zároveň nejpočetnější skupinu nezaměstnaných absolventů maturitních oborů evidovaných na úřadech práce. To však ještě neznamená, že jejich situace je závažná. Dokladem toho je její zařazení mezi skupiny oborů s nízkou mírou nezaměstnanosti. Úřady práce často vnímají absolventy obchodních akademií jako problematickou skupinu, důvodem těchto úvah je především to, že vycházejí z již zmiňovaného vysokého počtu nezaměstnaných. Velké procento jich většinou nachází práci poměrně snadno a pokud jsou ostatní evidováni jako uchazeči o zaměstnání, tak jsou následně poměrně snadno absorbováni trhem práce.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů v maturitních oborech SOŠ (kategorie M) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce²⁹, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **počet absolventů** kategorie vzdělání M za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**³⁰ kategorie vzdělání M v dubnu 2005,
2. **pořadí skupin oborů vzdělání** (vyjádřeno tabulkově i graficky) **podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání M v dubnu 2005,

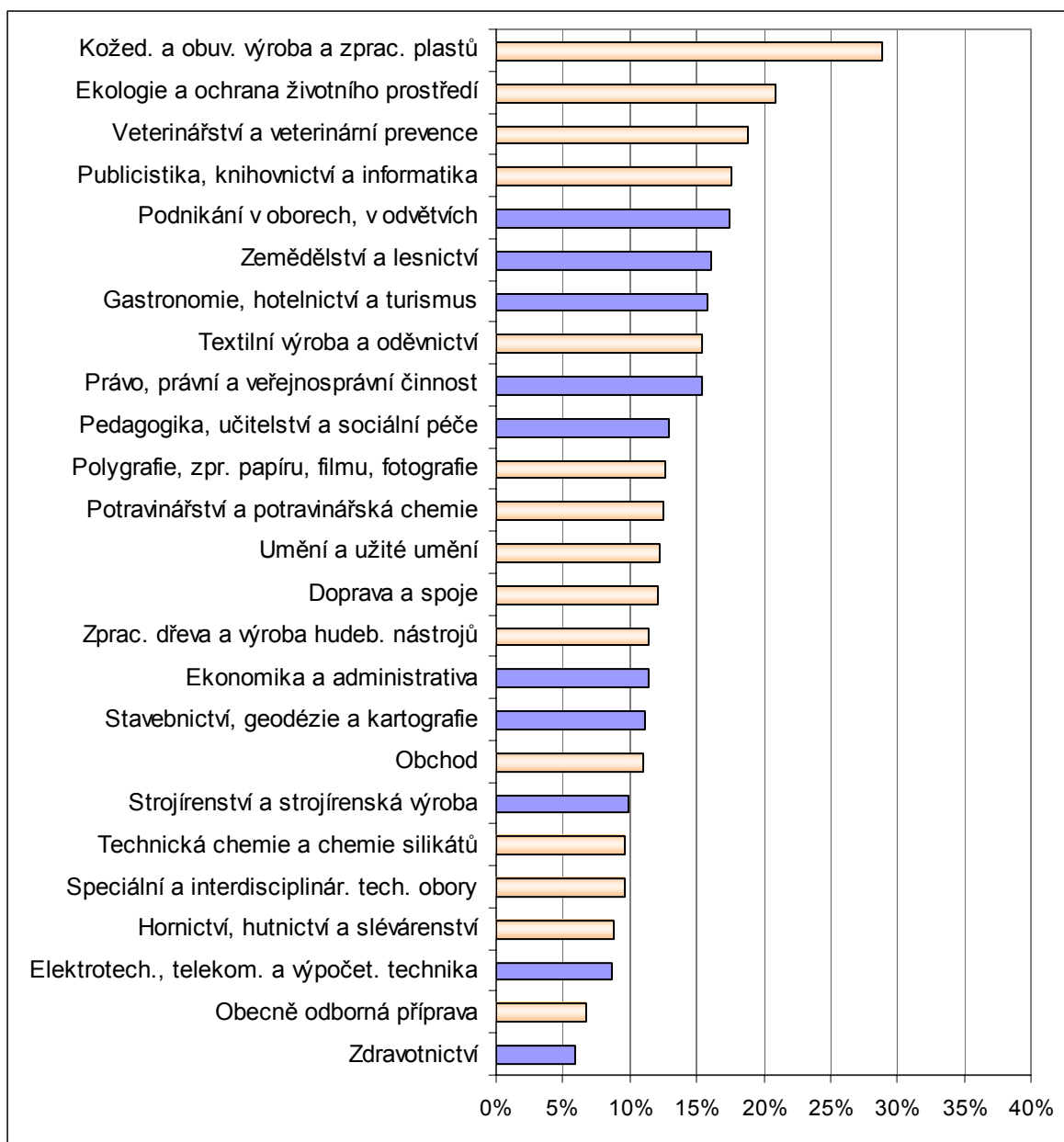
²⁹ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

³⁰ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

3. **změna v pořadí skupin oborů vzdělání [Vývoj]** - srovnání pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání M v dubnu 2005 s pořadím podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání M za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

Obrázek 5.5 Míra nezaměstnanosti absolventů: SOŠ s maturitou, duben 2005, kategorie M

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů vzdělání, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 1 500 absolventů.

Tabulka 5.11 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: SOŠ s maturitou, duben 2005, kateg. M

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %	Pořadí podle míry nezaměstnanosti	
				2005	Vývoj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	475	99	20,8%	24	□
21 Hornictví, hutnictví a slévárství	91	8	8,8%	4	↔↔
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3509	349	9,9%	7	↔
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	4701	409	8,7%	3	□
28 Technická chemie a chemie silikátů	698	67	9,6%	5-6	↔
29 Potravinářství a potravinářská chemie	425	53	12,5%	14	↔↔
31 Textilní výroba a oděvnictví	729	112	15,4%	18	↔
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	52	15	28,8%	25	□
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	341	39	11,4%	10-11	□
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	230	29	12,6%	15	↔↔
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	3044	340	11,2%	9	↔
37 Doprava a spoje	1004	121	12,1%	12	↔
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	198	19	9,6%	5-6	↔↔
41 Zemědělství a lesnictví	2378	384	16,1%	20	□
43 Veterinářství a veterinární prevence	228	43	18,9%	23	↔↔
53 Zdravotnictví	4134	243	5,9%	1	□
63 Ekonomika a administrativa	9363	1064	11,4%	10-11	↔↔
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	2333	408	17,5%	21-22	□
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	2802	443	15,8%	19	↔↔
66 Obchod	128	14	10,9%	8	↔
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	1507	231	15,3%	17	↔↔
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	114	20	17,5%	21-22	↔
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	2018	260	12,9%	16	□
78 Obecně odborná příprava	1060	72	6,8%	2	↔↔
82 Umění a užité umění	1108	136	12,3%	13	↔↔
Celkem M	42687	5195	12,2%	-	-

Vysvětlivky:

Pořadí podle míry nezaměstnanosti „2005“ - jedná se o vzestupné seřazení skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů od nejnižší hodnoty (označení 1) po nejvyšší (označení 25).

Pořadí podle míry nezaměstnanosti „Vývoj“ - jedná se o srovnání „Pořadí podle míry nezaměstnanosti 2005“ s pořadím skupin oborů vzdělání podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Vývoj pořadí v letech 2001 až 2004

↔↔	výrazné zhoršení - posun o 5 a více příček
↔	zhoršení - posun o 2 až 4 příčky
□	zanedbatelná změna
↔	zlepšení - posun o 2 až 4 příčky
↔↔	výrazné zlepšení - posun o 5 a více příček

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie M za duben 2005, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání M za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**³¹ kategorie vzdělání M za duben 2005.

³¹ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

Tabulka 5.12 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: SOŠ s maturitou, duben 2005, kategorie M

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
6441M Podnikání v oborech	24,6%
4143M Chov hospodářských zvířat	22,0%
1601M Ekologie a ochrana prostředí	20,3%
6842M Bezpečnostně právní činnost	19,3%
3645M Technická zařízení budov	19,2%
4341M Veterinární prevence	18,9%
4141M Obecné zemědělství	18,8%
6442M Organizace a management v odvětví	17,6%
7241M Informační služby, knihovnictví	17,5%
7541M Sociální činnost	17,1%
3341M Dřevařství	16,5%
6443M Ekonomika odvětví (oborů)	15,9%
6542M Hotelnictví a turismus	15,9%
3143M Oděvnictví	15,7%
2942M Analýza potravin	15,6%
3442M Obalová technika, zpracování papíru	15,2%
2345M Servis a opravy strojů a zařízení	15,1%
2642M Silnoproudá elektrotechnika	15,1%
7841M Rodinná příprava	14,5%
6841M Obecně právní činnost	14,0%
6843M Veřejnosprávní činnost	13,7%
3141M Textilnictví	13,6%
3741M Provoz, organizace a ekonomika dopravy	13,2%
2944M Technologie masa	13,0%
4144M Zahradnictví	12,7%
3641M Pozemní stavitelství	12,6%
4145M Zemědělská a lesnická technika	12,2%
8241M Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	12,0%
4104M Rostlinolékařství	11,5%
5344M Technik ve zdravotnictví	11,5%
6341M Ekonomika a podnikání	11,3%
6643M Knihkupectví	10,9%
2841M Chemická technologie	10,9%
3441M Polygrafie	10,9%
2647M Výpočetní technika	10,6%
3742M Provoz, organizace a ekonomika pošt	10,3%
3342M Nábytkářství	10,0%
3941M Technický interdisciplinární	9,8%
4146M Lesní hospodářství	9,6%
5345M Specializace ve zdravotnictví	9,3%
3647M Stavebnictví	9,0%
2844M Aplikovaná chemie	8,9%
2645M Telekomunikace	8,7%
2641M Elektrotechnika	8,7%
2341M Strojrenství	8,3%
2943M Technologie sacharidů	7,6%
3642M Dopravní a vodohospodářské stavitelství	7,5%
3646M Geodézie a kartografie	6,5%
2643M Elektronika	6,2%
5341M Ošetřovatelství	5,9%
2644M Automatizace	5,9%
7842M Lyceum	5,8%
7531M Předškolní a mimoškolní pedagogika	5,1%
2646M Aplikovaná elektronika	3,7%
5343M Laborant ve zdravotnictví	2,6%
Celkem M	12,2%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 1 000 absolventů.

Tabulka 5.13 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: SOŠ s maturitou, duben 2005, kategorie M

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
1601M Ekologie a ochrana prostředí	433	88	20,3%
2341M Strojírenství	2668	222	8,3%
2345M Servis a opravy strojů a zařízení	841	127	15,1%
2641M Elektrotechnika	1456	126	8,7%
2642M Silnoproudá elektrotechnika	73	11	15,1%
2643M Elektronika	953	59	6,2%
2644M Automatizace	341	20	5,9%
2645M Telekomunikace	126	11	8,7%
2646M Aplikovaná elektronika	54	2	3,7%
2647M Výpočetní technika	1698	180	10,6%
2841M Chemická technologie	119	13	10,9%
2844M Aplikovaná chemie	541	48	8,9%
2942M Analýza potravin	180	28	15,6%
2943M Technologie sacharidů	92	7	7,6%
2944M Technologie masa	69	9	13,0%
3141M Textilnictví	125	17	13,6%
3143M Oděvnictví	604	95	15,7%
3341M Dřevařství	91	15	16,5%
3342M Nábytkářství	231	23	10,0%
3441M Polygrafie	138	15	10,9%
3442M Obalová technika, zpracování papíru	92	14	15,2%
3641M Pozemní stavitelství	847	107	12,6%
3642M Dopravní a vodohospodářské stavitelství	53	4	7,5%
3645M Technická zařízení budov	380	73	19,2%
3646M Geodézie a kartografie	246	16	6,5%
3647M Stavebnictví	1496	135	9,0%
3741M Provoz, organizace a ekonomika dopravy	597	79	13,2%
3742M Provoz, organizace a ekonomika pošt	407	42	10,3%
3941M Technický interdisciplinární	173	17	9,8%
4104M Rostlinolékařství	52	6	11,5%
4141M Obecné zemědělství	1327	249	18,8%
4143M Chov hospodářských zvířat	50	11	22,0%
4144M Zahradnictví	386	49	12,7%
4145M Zemědělská a lesnická technika	294	36	12,2%
4146M Lesní hospodářství	250	24	9,6%
4341M Veterinární prevence	228	43	18,9%
5341M Ošetřovatelství	3402	202	5,9%
5343M Laborant ve zdravotnictví	470	12	2,6%
5344M Technik ve zdravotnictví	208	24	11,5%
5345M Specializace ve zdravotnictví	54	5	9,3%
6341M Ekonomika a podnikání	9321	1056	11,3%
6441M Podnikání v oborech	57	14	24,6%
6442M Organizace a management v odvětví	1837	324	17,6%
6443M Ekonomika odvětví (oborů)	439	70	15,9%
6542M Hotelnictví a turismus	2792	443	15,9%
6643M Knihkupectví	128	14	10,9%
6841M Obecně právní činnost	100	14	14,0%
6842M Bezpečnostně právní činnost	430	83	19,3%
6843M Veřejnosprávní činnost	977	134	13,7%
7241M Informační služby, knihovnictví	114	20	17,5%
7531M Předškolní a mimoškolní pedagogika	709	36	5,1%
7541M Sociální činnost	1309	224	17,1%
7841M Rodinná příprava	117	17	14,5%
7842M Lyceum	943	55	5,8%
8241M Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	1054	127	12,0%
Celkem M	42687	5195	12,2%

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti maturitních oborů SOŠ lze získat prostřednictvím dat o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV). Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se v předchozích dvou tabulkách na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2004 více než 50 absolventů)³².

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M jsou v dubnu 2005 charakteristické zejména pro kmenové obory vzdělání Podnikání v oborech (pouze 57 absolventů), Chov hospodářských zvířat (50 absolventů), Ekologie a ochrana životního prostředí, Bezpečnostně právní činnost, Technická zařízení budov, Veterinární prevence, Obecné zemědělství, Organizace a management v odvětví, Informační služby, knihovnictví a Sociální činnost.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M jsou v dubnu 2005 patrné zejména u kmenových oborů vzdělání Laborant ve zdravotnictví, Aplikovaná elektronika, Předškolní a mimoškolní pedagogika, Lyceum, Automatizace, Ošetřovatelství, Elektronika a Geodézie a kartografie. V dubnu 2005 byla rovněž nízká míra nezaměstnanosti u kmenových oborů Dopravní a vodohospodářské stavitelství, Technologie sacharidů, Strojírenství, Elektrotechnika, Telekomunikace, Aplikovaná chemie a Stavebnictví.

V souvislosti s mnohdy mylnými představami o vysoké nezaměstnanosti absolventů ekonomického zaměření považujeme za potřebné upozornit na skutečnost, že hodnota míry nezaměstnanosti kmenového oboru Ekonomika a podnikání (v něm je začleněn obor Obchodní akademie) je podprůměrná. V dubnu 2005 její míra nezaměstnanosti dosahovala 11,3 %.

5.4. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VOŠ (kategorie vzdělání N)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi, kteří se připravovali ve dvou až tříapůlletých studijních oborech VOŠ. Jedná se o historicky nejmladší kategorii vzdělání, ve které se vyšší počty absolventů začaly objevovat v roce 1998. Do této kategorie přísluší i relativně malý počet absolventů konzervatoří.

V roce 2000 absolvovalo celkově 7 904 absolventů VOŠ. V roce 2001 se jednalo o 7 886 absolventů VOŠ, v roce 2002 o 6 909 a v roce 2003 o 5 103 absolventů VOŠ. V porovnání s rokem 2001 došlo k poměrně velkému poklesu absolventů této kategorie vzdělání, který byl dozvukem zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996. Od roku 2004 dochází k opětovnému nárůstu na 6 495 absolventů, ten bude v roce 2005 pokračovat (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii N byl ve školním roce 2004/2005 zhruba o 700 žáků vyšší oproti školnímu roku 2003/2004).

Nejvyšší počty absolventů VOŠ byly ve školním roce 2003/2004 připravovány ve skupinách oborů 53 Zdravotnictví (23,7 %), 63 Ekonomika a administrativa (18,3 %), 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (11,8 %), 82 Umění a užité umění (9,7 %), 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (8,5 %), 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (7,1 %) a 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (5,6 %); z výše uvedených skupin oborů vycházelo 84,8 % absolventů.

Míra nezaměstnanosti absolventů VOŠ v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 13,6 % v dubnu 2004 na 10,6 % v dubnu 2005. Průměrná hodnota za čtyři předchozí roky činila 12,2 %.

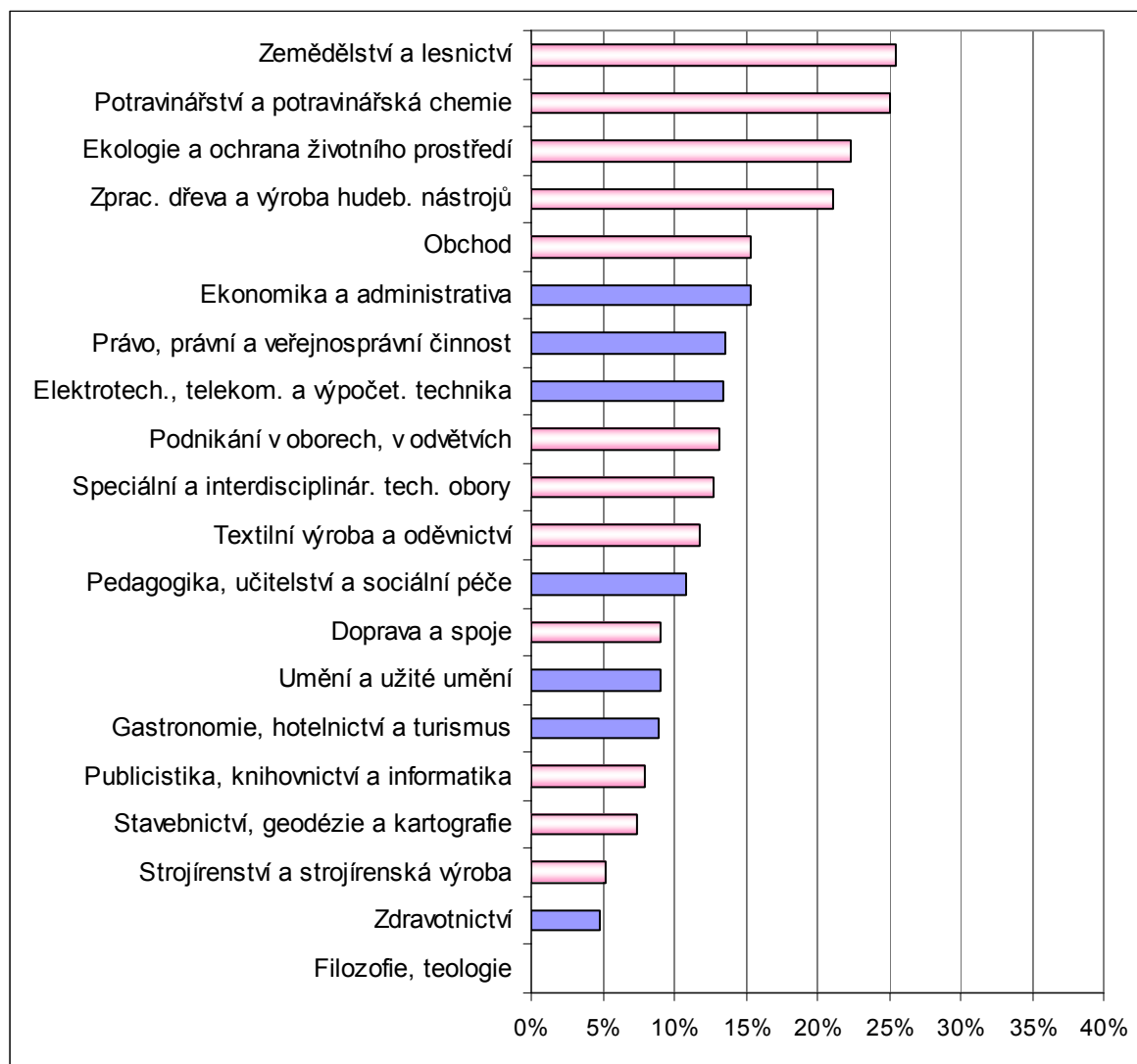
Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů jsou v dubnu 2005 charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 41 Zemědělství a lesnictví, 29 Potravinářství a potravinářská chemie, 16 Ekologie a ochrana životního prostředí a 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů.

³² Uvedené kmenové obory v sobě zahrnují více než 98 % absolventů této kategorie vzdělání.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2005 dosahují a relativně rychleji nalézají uplatnění na trhu práce absolventi skupiny oborů vzdělání 61 Filozofie, teologie (24 absolventů, kteří nehledají uplatnění na trhu práce), 53 Zdravotnictví, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie a 72 Publicistika, knihovnictví a informatika.

Obrázek 5.6 Míra nezaměstnanosti absolventů: VOŠ, duben 2005, kategorie N

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů vzdělání, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů ve studijních oborech VOŠ (kategorie N) poskytuje přehled v předchozím grafu a následující tabulce³³, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **počet absolventů** kategorie vzdělání N za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**³⁴ kategorie vzdělání N v dubnu 2005,
2. **pořadí skupin oborů vzdělání** (vyjádřeno tabulkově i graficky) **podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání N v dubnu 2005,

³³ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

³⁴ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

3. **změna v pořadí skupin oborů vzdělání [Vývoj]** - srovnání pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání N v dubnu 2005 s pořadím podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání N za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

Tabulka 5.14 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: VOŠ, duben 2005, kategorie N

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %	Pořadí podle míry nezaměstnanosti	
				2005	Vývoj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	94	21	22,3%	18	↔↔
23 Strojírenství a strojírenská výroba	77	4	5,2%	3	↔↔
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	364	49	13,5%	13	□
29 Potravinářství a potravinářská chemie	36	9	25,0%	19	↔
31 Textilní výroba a oděvnictví	17	2	11,8%	10	↔↔
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	19	4	21,1%	17	↔↔
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	67	5	7,5%	4	↔↔
37 Doprava a spoje	22	2	9,1%	8	↔↔
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	55	7	12,7%	11	↔
41 Zemědělství a lesnictví	149	38	25,5%	20	↔
53 Zdravotnictví	1542	74	4,8%	2	□
61 Filozofie, teologie	24	0	0,0%	1	↔
63 Ekonomika a administrativa	1190	183	15,4%	15-16	↔↔
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	191	25	13,1%	12	↔
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	549	49	8,9%	6	□
66 Obchod	26	4	15,4%	15-16	↔
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	463	63	13,6%	14	↔↔
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	213	17	8,0%	5	↔↔
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	765	83	10,8%	9	↔↔
82 Umění a užité umění	632	57	9,0%	7	↔
Celkem N	6495	707	10,9%	-	-

Vysvětlivky:

Pořadí podle míry nezaměstnanosti "2005" - jedná se o vzestupné seřazení skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů od nejnižší hodnoty (označení 1) po nejvyšší (označení 20).

Pořadí podle míry nezaměstnanosti "Vývoj" - jedná se o srovnání "Pořadí podle míry nezaměstnanosti 2005" s pořadím skupin oborů vzdělání podle průměrné míry nezaměstnanosti absolventů za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Vývoj pořadí v letech 2001 až 2004	
↔↔	výrazné zhoršení - posun o 5 a více příček
↔	zhoršení - posun o 2 až 4 příčky
□	zanedbatelná změna
↔↔	zlepšení - posun o 2 až 4 příčky
↔↔	výrazné zlepšení - posun o 5 a více příček

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů těchto oborů lze získat prostřednictvím dat o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV). Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty

absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2004 více než 50 absolventů)³⁵.

V následujících dvou tabulkách (5.15 a 5.16) jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie N za **duben 2005**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání N za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**³⁶ kategorie vzdělání N za duben 2005.

Tabulka 5.15 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: VOŠ, duben 2005, kategorie N

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
4131N Zemědělství	33,0%
5345N Specializace ve zdravotnictví	21,5%
1601N Ekologie a ochrana životního prostředí	20,3%
8243N Audiovizuální tvorba a výroba	20,0%
6341N Ekonomika a podnikání	18,0%
6841N Obecně právní činnost	16,7%
7531N Předškolní a mimoškolní pedagogika	15,9%
8241N Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	14,4%
6431N Management firem	13,1%
3641N Pozemní stavitelství	12,7%
2631N Výpočet. technika a infor. technologie	12,2%
7541N Sociální činnost	10,8%
6343N Finančnictví a bankovnictví	10,5%
6843N Veřejnosprávní činnost	10,4%
7532N Sociální práce a sociální pedagogika	8,1%
7241N Informační služby, knihovnictví	7,9%
6542N Hotelnictví a turismus	7,5%
8245N Zpěv	6,9%
5344N Technik ve zdravotnictví	5,7%
8244N Hudba	4,5%
5341N Ošetřovatelství	3,8%
5342N Rehabilitace	1,5%
Celkem N	10,9%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie N jsou v dubnu 2005 charakteristické zejména pro kmenové obory Zemědělství, Specializace ve zdravotnictví, Ekologie a ochrana životního prostředí a Audiovizuální tvorba a výroba. V dubnu 2005 byla rovněž vysoká míra nezaměstnanosti u kmenových oborů Ekonomika a podnikání, Obecně právní činnost a Předškolní a mimoškolní pedagogika.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie N jsou v dubnu 2005 patrné zejména u kmenových oborů Rehabilitace, Ošetřovatelství, Hudba, Technik ve zdravotnictví, Zpěv, Hotelnictví a turismus, Informační služby, knihovnictví a Sociální práce a sociální pedagogika.

³⁵ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 90 % absolventů této kategorie vzdělání.

³⁶ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

Tabulka 5.16 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: VOŠ, duben 2005, kategorie N

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
1601N Ekologie a ochrana životního prostředí	79	16	20,3%
2631N Výpočet. technika a infor. technologie	337	41	12,2%
3641N Pozemní stavitelství	55	7	12,7%
4131N Zemědělství	109	36	33,0%
5341N Ošetrovatelství	903	34	3,8%
5342N Rehabilitace	395	6	1,5%
5344N Technik ve zdravotnictví	88	5	5,7%
5345N Specializace ve zdravotnictví	130	28	21,5%
6341N Ekonomika a podnikání	771	139	18,0%
6343N Finančnictví a bankovníctví	419	44	10,5%
6431N Management firem	191	25	13,1%
6542N Hotelnictví a turismus	510	38	7,5%
6841N Obecně právní činnost	245	41	16,7%
6843N Veřejnosprávní činnost	182	19	10,4%
7241N Informační služby, knihovnictví	165	13	7,9%
7531N Předškolní a mimoškolní pedagogika	107	17	15,9%
7532N Sociální práce a sociální pedagogika	186	15	8,1%
7541N Sociální činnost	472	51	10,8%
8241N Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	118	17	14,4%
8243N Audiovizuální tvorba a výroba	55	11	20,0%
8244N Hudba	308	14	4,5%
8245N Zpěv	58	4	6,9%
Celkem N	6495	707	10,9%

5.5. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VŠ (kategorie vzdělání R, T, V)

V této kategorii vzdělání jsou uváděny údaje o absolventech, kteří se připravovali v prezenční (denní) formě v bakalářském, magisterském, navazujícím magisterském nebo doktorském studiu a mají občanství ČR. Protože tato publikace je zaměřena na analýzu uplatnění absolventů středoškolského vzdělání na trhu práce, jsou dále uvedené údaje o kategorii vysokoškolského vzdělání pouze doplňkem celkového obrazu situace absolventů na trhu práce.

V roce 2000 absolvovalo celkově 24 393 studentů VŠ. V roce 2001 se jednalo o 25 298 absolventů, v roce 2002 o 26 273, v roce 2003 o 26 440 a v roce 2004 o 29 022 absolventů VŠ³⁷. Od roku 2000 můžeme tedy pozorovat pozvolný nárůst absolventů této kategorie vzdělání.

Nejvyšší počty absolventů VŠ byly ve školním roce 2003/2004 připravovány ve skupinách studijních programů Technické vědy a nauky (25,4 %), Ekonomické vědy a nauky (23,2 %), Humanitní a společenské vědy a nauky (12,9 %), Pedagogika, učitelství a sociální péče (12,0 %).

Míra nezaměstnanosti absolventů VŠ v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 7,7 % v dubnu 2004 na 5,5 % v dubnu 2005. Průměrná hodnota za čtyři předchozí roky činila 7,7 %.

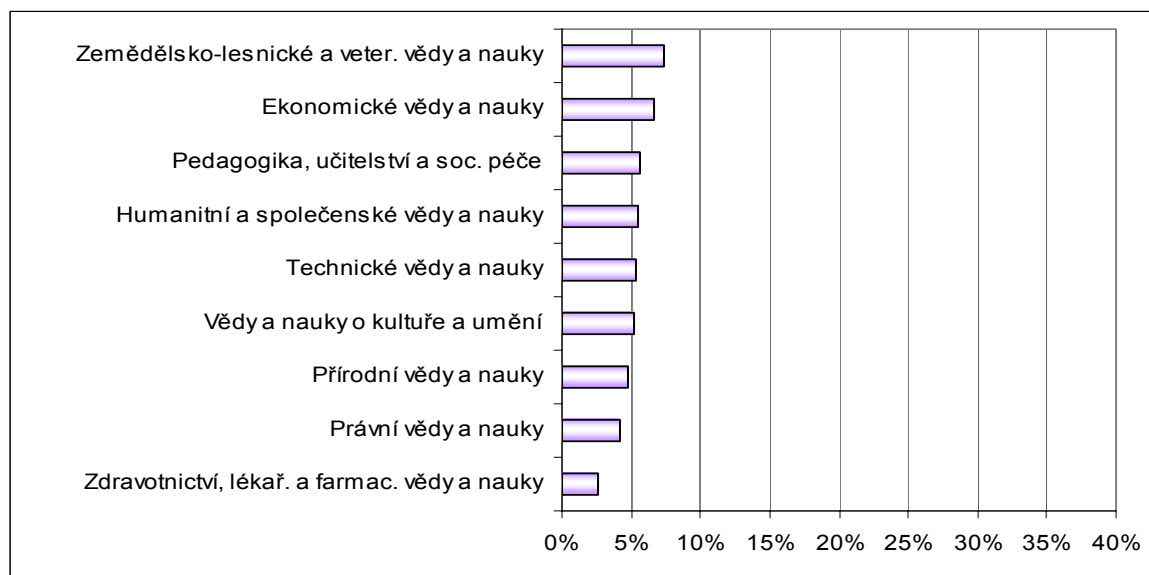
Vyšší míry nezaměstnanosti absolventů jsou v dubnu 2005 charakteristické zejména pro skupiny studijních programů Zemědělsko-lesnické a veterinární vědy a nauky a Ekonomické vědy a nauky.

³⁷ 6 743 absolventů bakalářského studia (kategorie R), 21 971 absolventů magisterského a navazujícího magisterského studia (kategorie T) a 308 absolventů doktorského studia (kategorie V).

Nižší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2005 dosahují skupiny studijních programů Zdravotnictví, lékařské a farmaceutické vědy a nauky, Právní vědy a nauky a Přírodní vědy a nauky.

Více o nezaměstnanosti absolventů studijních programů VŠ (kategorie R, T, V) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce, kde je z hlediska členění podle skupin studijních programů vzdělání uveden **počet absolventů** kategorií vzdělání R, T a V za červen 2004, **počet nezaměstnaných absolventů** a **míra nezaměstnanosti absolventů**³⁸ kategorií vzdělání R, T a V za duben 2005.

Obrázek 5.7 Míra nezaměstnanosti absolventů: VŠ, duben 2005, kategorie R, T, V

Tabulka 5.17 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: VŠ, duben 2005, kategorie R, T, V

Skupina studijních programů	Počet absolventů (2004)	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
Přírodní vědy a nauky	2396	113	4,7%
Technické vědy a nauky	7367	398	5,4%
Zemědělsko-lesnické a veter. vědy a nauky	1204	88	7,3%
Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy a nauky	1904	50	2,6%
Humanitní a společenské vědy a nauky	3737	207	5,5%
Ekonomické vědy a nauky	6732	444	6,6%
Právní vědy a nauky	1350	57	4,2%
Pedagogika, učitelství a soc. péče	3487	198	5,7%
Vědy a nauky o kultuře a umění	845	44	5,2%
Celkem R, T, V	29022	1600	5,5%

Pozn.: Kódy studijních programů

Přírodní vědy a nauky	1
Technické vědy a nauky	2,3
Zemědělsko-lesnické a veter. vědy a nauky	4
Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy a nauky	5
Humanitní a společenské vědy a nauky	61,65,67,71,72,73,74,77
Ekonomické vědy a nauky	62,63,64,66
Právní vědy a nauky	68
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75
Vědy a nauky o kultuře a umění	8

³⁸ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol

Nezaměstnanost patří k průvodním jevům tržní ekonomiky. Nebezpečná je ze sociálního a politického pohledu především nezaměstnanost dlouhodobá. V zemích s vysokou nezaměstnaností a především s výrazným podílem dlouhodobě nezaměstnaných (zejména mladých lidí) může docházet k projevům sociální nespokojenosti, vzrůstají projevy nevíry v demokratický systém. Dlouhodobá nezaměstnanost s sebou nese několik negativních průvodních jevů:

- značné finanční náklady sociálního zabezpečení dlouhodobě nezaměstnaných,
- ekonomické ztráty (jednotlivců i společnosti) v důsledku nezaměstnanosti,
- psychologický dopad – nezaměstnaní se cítí jako osobnosti, které začínají být vylučovány ze společnosti v důsledku vyřazení z trhu práce nebo tím, že jim vstup na tento trh není vůbec umožněn - to se týká zejména absolventů škol.

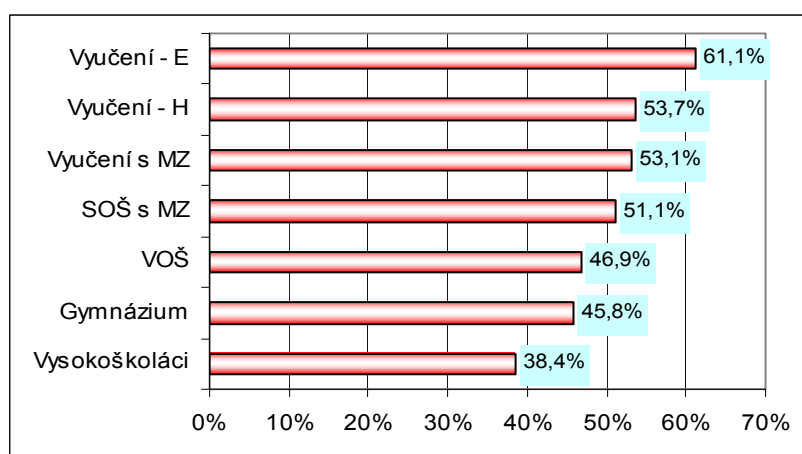
Dlouhodobá nezaměstnanost je monitorována prostřednictvím ukazatele - **podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů**, jenž je definován jako podíl absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců k celkovému počtu nezaměstnaných absolventů.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů se v posledních letech snižoval. Jedním z hlavních důvodů byl postupný přechod úřadů práce na novější přístup k definici nezaměstnaného absolventa, jenž ve vykazování vedl k vyřazení těch absolventů - uchazečů o zaměstnání, kteří byli ze školy déle než dva roky. Tento proces byl ukončen k 1. 1. 2005, takže současné počty lze považovat za korektní³⁹.

Pro **zachycení vývoje** jsou uváděny údaje o vývoji postavení dané skupiny oborů v pořadí skupin oborů při seřazení podle hodnoty podílu dlouhodobé nezaměstnanosti. Určení dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů vychází z celkových počtů evidovaných absolventů, určení pro „čerstvé“ nemá význam.

V rámci kategorií vzdělání se podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2005 pohybuje v rozmezí 38 - 61 %. Nízký podíl dlouhodobé nezaměstnanosti je typický pro absolventy vyšší kategorie vzdělání - absolventy gymnázií, absolventy VOŠ a vysokoškoláky. S dlouhodobou nezaměstnaností se potýkají především vyučení.

Obrázek 6.1 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů (duben 2005)

³⁹ Časové řady v důsledku uvedené změny neuvádíme.

V následujícím textu se podíváme na danou problematiku podrobněji, a to na úrovni jednotlivých kategorií vzdělání a jejich skupin oborů vzdělání.⁴⁰ Koncepce níže uvedených grafů a tabulek je dosti podobná těm, které jste měli možnost vidět v předchozích kapitolách. Grafy a tabulky obsahují následující skutečnosti:

1. **počty všech evidovaných nezaměstnaných absolventů, počty absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců a podíly absolventů⁴¹ nezaměstnaných déle než šest měsíců podle skupin oborů vzdělání (hodnoty z dubna 2005),**
2. **pořadí skupin oborů vzdělání (vyjádřeno tabulkově i graficky) podle podílu absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců (hodnoty z dubna 2005),**
3. **změna v pořadí skupin oborů vzdělání [Vývoj] - srovnání pořadí skupin oborů vzdělání podle podílu absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců (hodnoty z dubna 2005) s pořadím podle průměrné hodnoty podílu nezaměstnaných absolventů déle než šest měsíců za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).**

Vysvětlivky k následujícím tabulkám:

Pořadí podle podílu „2005“ - jedná se o vzestupné seřazení skupin oborů vzdělání podle podílu absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců od nejnižší hodnoty (označení 1) po nejvyšší.

Pořadí podle podílu „Vývoj“ - jedná se o srovnání „Pořadí podle podílu 2005“ s pořadím skupin oborů vzdělání podle průměrné hodnoty podílu absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců za čtyři předchozí roky (duben 2001 - 2004).

Vývoj pořadí v letech 2001 až 2004	
↗↗	výrazné zhoršení - posun o 5 a více příček
↗	zhoršení - posun o 2 až 4 příčky
□	zanedbatelná změna
↘	zlepšení - posun o 2 až 4 příčky
↘↘	výrazné zlepšení - posun o 5 a více příček

6.1. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení kategorie H

Ve skupinách oborů vzdělání **kategorie H** se podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2005 pohyboval v rozmezí 48 - 70 % (mimo rozmezí se pohybovala skupina oborů vzdělání 37 Doprava a spoje s hodnotou 38,9 %). Podíl za celou kategorii vzdělání činil 53,7 %

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie H se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, 63 Ekonomika a administrativa, 69 Osobní a provozní služby, 82 Umění a užité umění.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie H se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 37 Doprava a spoje⁴², 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství a 33 Zpracování dřeva výroba hudebních nástrojů.

⁴⁰ Stejně jako v předchozích kapitolách se nevěnujeme každé skupině oborů vzdělání zvlášť, přesto ale doporučujeme čtenářům při jejich vlastním rozboru určité skupiny oborů neorientovat se pouze na jeden ukazatel (jeden údaj), ale sledovat všechny relevantní dostupné ukazatele v souvislostech.

⁴¹ Podíl absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců počtem nezaměstnaných dané skupiny oborů vzdělání.

⁴² Situace skupiny oborů vzdělání Doprava a spoje z pohledu dlouhodobé nezaměstnanosti je ukázkou nutnosti sledovat všechny relevantní údaje v souvislosti. Nejnižší hodnota podílu dlouhodobě nezaměstnaných neukazuje výborné uplatnění těchto absolventů, ale je důsledkem prudkého nárůstu počtu nezaměstnaných v této skupině v posledním roce (viz kap. 5.1.1). To způsobuje, že i při nezměněném počtu dlouhodobě nezaměstnaných je podíl dlouhodobé nezaměstnanosti nízký.

Obrázek 6.2 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů: vyučení, duben 2005, kategorie H

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů vzdělání, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 1 800 absolventů.

Tabulka 6.1 Přehled o dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2005, kategorie H

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců	Počet nezaměstnaných absolventů	Podíl absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců v %	Pořadí podle podílu	
				2005	Vývoj
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	5	10	50,0%	4	□
23 Strojírenství a strojírenská výroba	794	1608	49,4%	3	↘↘
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	536	948	56,5%	10	↘
28 Technická chemie a chemie silikátů	56	105	53,3%	9	↗
29 Potravinářství a potravinářská chemie	322	552	58,3%	12	↗↗
31 Textilní výroba a oděvnictví	210	400	52,5%	7	↗↗
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	9	13	69,2%	17	↗
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	408	815	50,1%	5	↘
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	64	107	59,8%	13	□
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	451	930	48,5%	2	↘↘
37 Doprava a spoje	7	18	38,9%	1	↘↘
41 Zemědělství a lesnictví	339	642	52,8%	8	↘
63 Ekonomika a administrativa	133	205	64,9%	16	□
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1229	2394	51,3%	6	↗
66 Obchod	580	1014	57,2%	11	↗↗
69 Osobní a provozní služby	628	1011	62,1%	15	↗↗
82 Umění a užité umění	43	71	60,6%	14	↗
Celkem H	5844	10886	53,7%	-	-

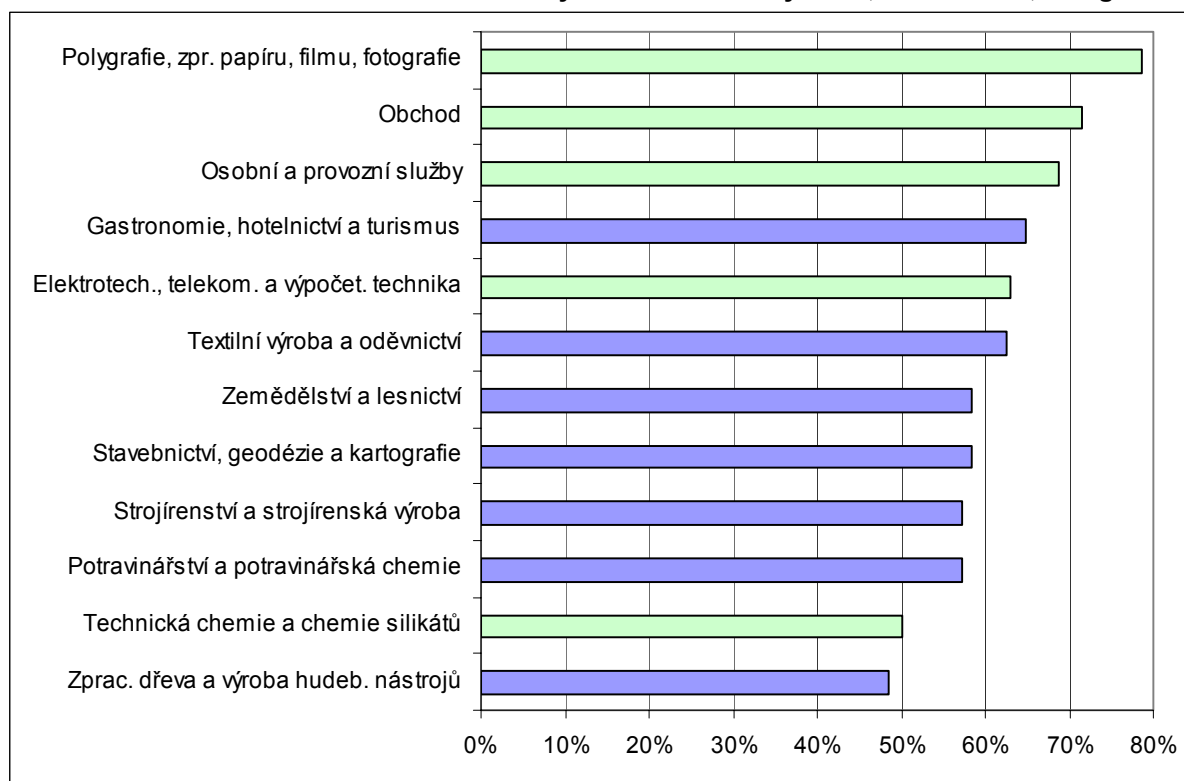
6.2. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení kategorie E

Ve skupinách oborů **kategorie E** se podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2005 pohyboval v rozmezí 48 - 79 % (za celou kategorii vzdělání činil 61,1 %).

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie E se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie, 66 Obchod a 69 Osobní a provozní služby.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie E se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, 28 Technická chemie a chemie silikátů.

Obrázek 6.3 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů: vyučení, duben 2005, kategorie E

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů vzdělání, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

Tabulka 6.2 Přehled o dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2005, kategorie E

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců	Počet nezaměstnaných absolventů	Podíl absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců v %	Pořadí podle podílu	
				2005	Vývoj
23 Strojírenství a strojírenská výroba	107	187	57,2%	4	□
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	17	27	63,0%	8	□
28 Technická chemie a chemie silikátů	13	26	50,0%	2	↔↔
29 Potravinářství a potravinářská chemie	92	161	57,1%	3	↗
31 Textilní výroba a oděvnictví	115	184	62,5%	7	↗↗
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	87	179	48,6%	1	↘
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	11	14	78,6%	12	□
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	256	439	58,3%	5	↗
41 Zemědělství a lesnictví	244	418	58,4%	6	□
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	631	972	64,9%	9	↗
66 Obchod	63	88	71,6%	11	□
69 Osobní a provozní služby	97	141	68,8%	10	□
Celkem E	1739	2846	61,1%	-	-

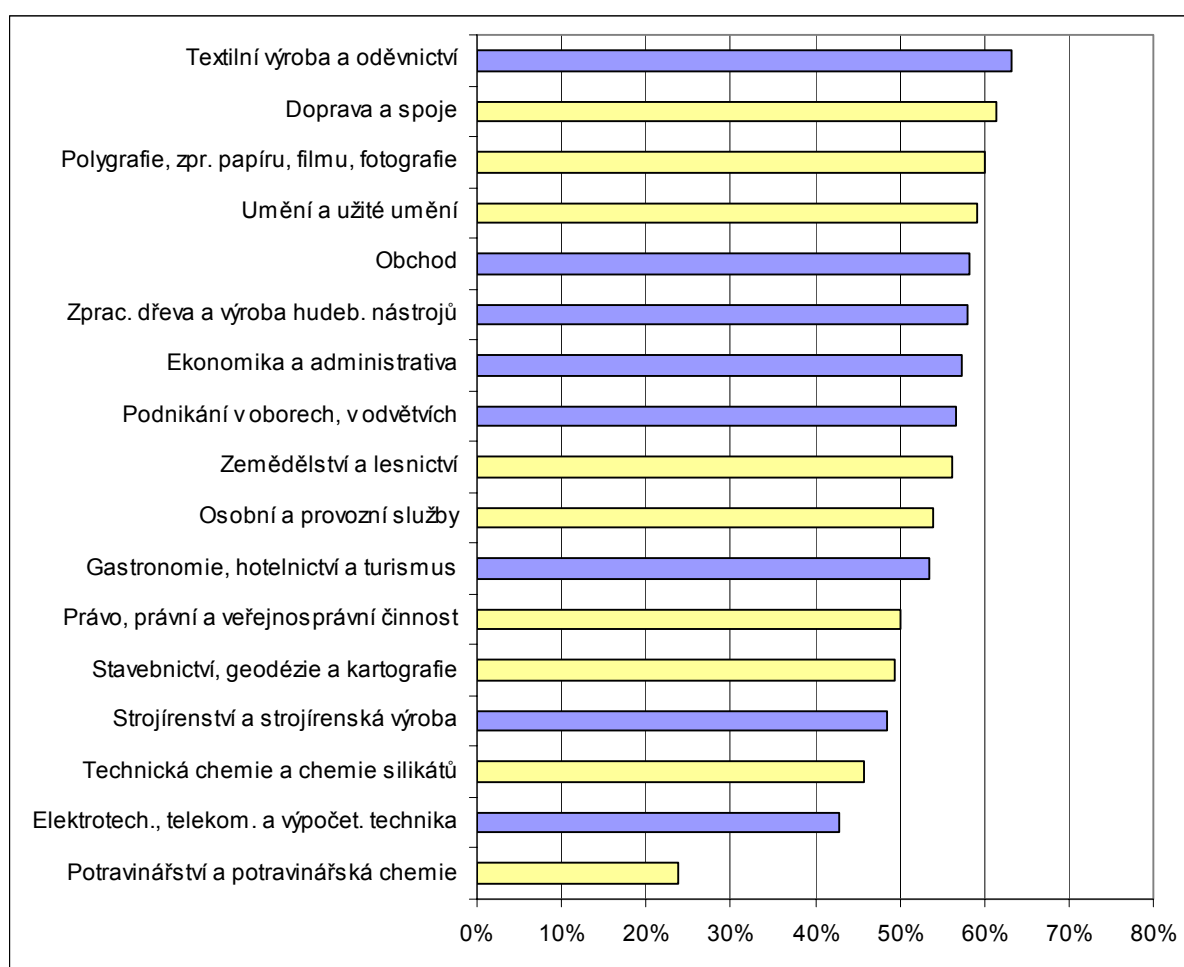
6.3. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – vyučení s maturitou

V kategorii vzdělání **vyučených s maturitou** se ve skupinách oborů vzdělání podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2005 pohyboval v rozmezí 42 - 63 % (mimo rozmezí se pohybovala skupina oborů vzdělání 29 Potravinářství a potravinářská chemie s hodnotou 23,8 %). Podíl za celou kategorii vzdělání činil 53,1 %.

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie L se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 31 Textilní výroba a oděvnictví, 37 Doprava a spoje a 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie L se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 29 Potravinářství a potravinářská chemie⁴³, 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 23 Strojírenství a strojírenská výroba a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie.

Obrázek 6.4 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů: vyučení s maturitou, duben 2005, kategorie L

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů vzdělání, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 400 absolventů.

⁴³ Na rozdíl od situace ve skupině oborů vzdělání Doprava spoje v kategorii H - viz předchozí poznámka pod čarou – jde zde zřejmě o dobrou uplatnitelnost absolventů této skupiny oborů - viz velmi příznivé hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů v této skupině oborů v kap. 5.2.

Tabulka 6.3 Přehled o dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů: vyučení s maturitou, duben 2005, kategorie L

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců	Počet nezaměstnaných absolventů	Podíl absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců v %	Pořadí podle podílu	
				2005	Vývoj
23 Strojírenství a strojírenská výroba	175	361	48,5%	4	↔
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	314	732	42,9%	2	↔↔
28 Technická chemie a chemie silikátů	22	48	45,8%	3	↔↔
29 Potravinářství a potravinářská chemie	5	21	23,8%	1	↔
31 Textilní výroba a oděvnictví	84	133	63,2%	17	↔↔
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	62	107	57,9%	12	□
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	15	25	60,0%	15	□
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	44	89	49,4%	5	↔
37 Doprava a spoje	51	83	61,4%	16	↔↔
41 Zemědělství a lesnictví	41	73	56,2%	9	↔↔
63 Ekonomika a administrativa	113	197	57,4%	11	□
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	560	987	56,7%	10	↔
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	142	266	53,4%	7	↔
66 Obchod	272	467	58,2%	13	↔↔
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3	6	50,0%	6	↔
69 Osobní a provozní služby	42	78	53,8%	8	↔↔
82 Umění a užité umění	58	98	59,2%	14	□
Celkem L	2009	3783	53,1%	-	-

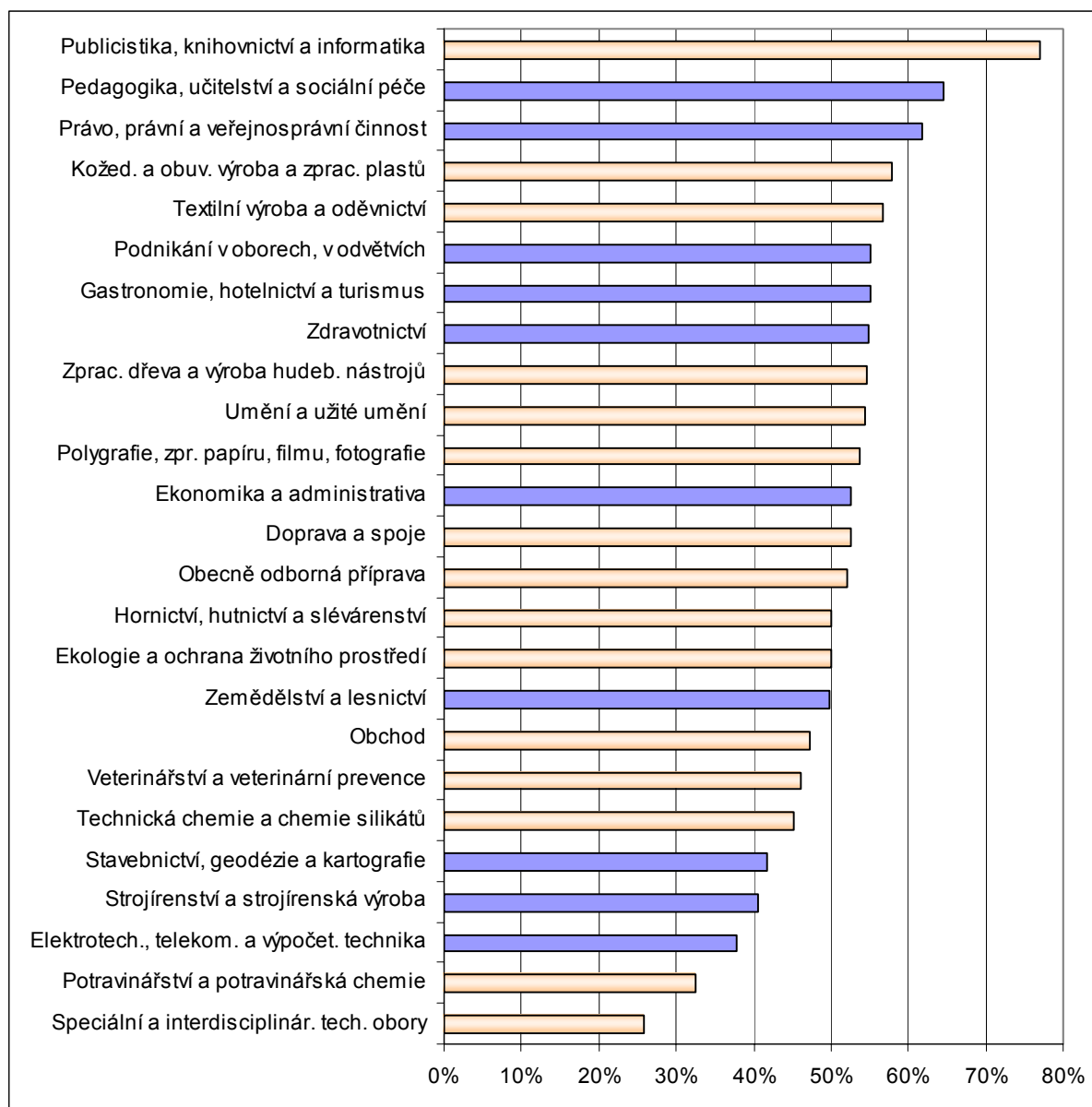
6.4. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – maturitní obory SOŠ

U absolventů **maturitních oborů SOŠ** se ve skupinách oborů vzdělání podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2005 nejčastěji pohyboval v rozmezí 37 - 65 %.

Tabulka 6.4 Přehled o dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů: SOŠ s maturitou, duben 2005, kategorie M

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců	Počet nezaměstnaných absolventů	Podíl absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců v %	Pořadí podle podílu	
				2005	Vývoj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	85	170	50,0%	10-11	↔↔
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	11	22	50,0%	10-11	↔↔
23 Strojírenství a strojírenská výroba	252	621	40,6%	4	↔↔
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	251	663	37,9%	3	↔
28 Technická chemie a chemie silikátů	52	115	45,2%	6	↔
29 Potravinářství a potravinářská chemie	27	83	32,5%	2	□
31 Textilní výroba a oděvnictví	101	178	56,7%	21	↔↔
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	11	19	57,9%	22	□
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	35	64	54,7%	17	↔
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	22	41	53,7%	15	↔↔
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	236	567	41,6%	5	□
37 Doprava a spoje	96	183	52,5%	13	□
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	8	31	25,8%	1	□
41 Zemědělství a lesnictví	304	610	49,8%	9	↔↔
43 Veterinářství a veterinární prevence	29	63	46,0%	7	□
53 Zdravotnictví	210	383	54,8%	18	↔↔
63 Ekonomika a administrativa	940	1785	52,7%	14	□
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	374	679	55,1%	20	□
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	393	714	55,0%	19	↔↔
66 Obchod	9	19	47,4%	8	↔↔
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	247	400	61,8%	23	□
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	20	26	76,9%	25	↔↔
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	276	427	64,6%	24	↔
78 Obecně odborná příprava	59	113	52,2%	12	↔↔
82 Umění a užité umění	120	221	54,3%	16	□
Celkem M	4365	8538	51,1%	-	-

Obrázek 6.5 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů: SOŠ s maturitou, duben 2005, kategorie M

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů vzdělání, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 1 500 absolventů.

Mimo rozmezí se pohybovaly skupiny oborů vzdělání 39 Speciální a interdisciplinární technické obory, 29 Potravinářství a potravinářská chemie, a 72 Publicistika, knihovnictví a informatika s hodnotami 25,8 %, 32,5 % a 76,9 %. Podíl za celou kategorii vzdělání činil 51,1 %.

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie M se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 72 Publicistika, knihovnictví a informatika, 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče a 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie M se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 39 Speciální a interdisciplinární technické obory, 29 Potravinářství a potravinářská chemie, 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, 23 Strojírenství a strojírenská výroba a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie.

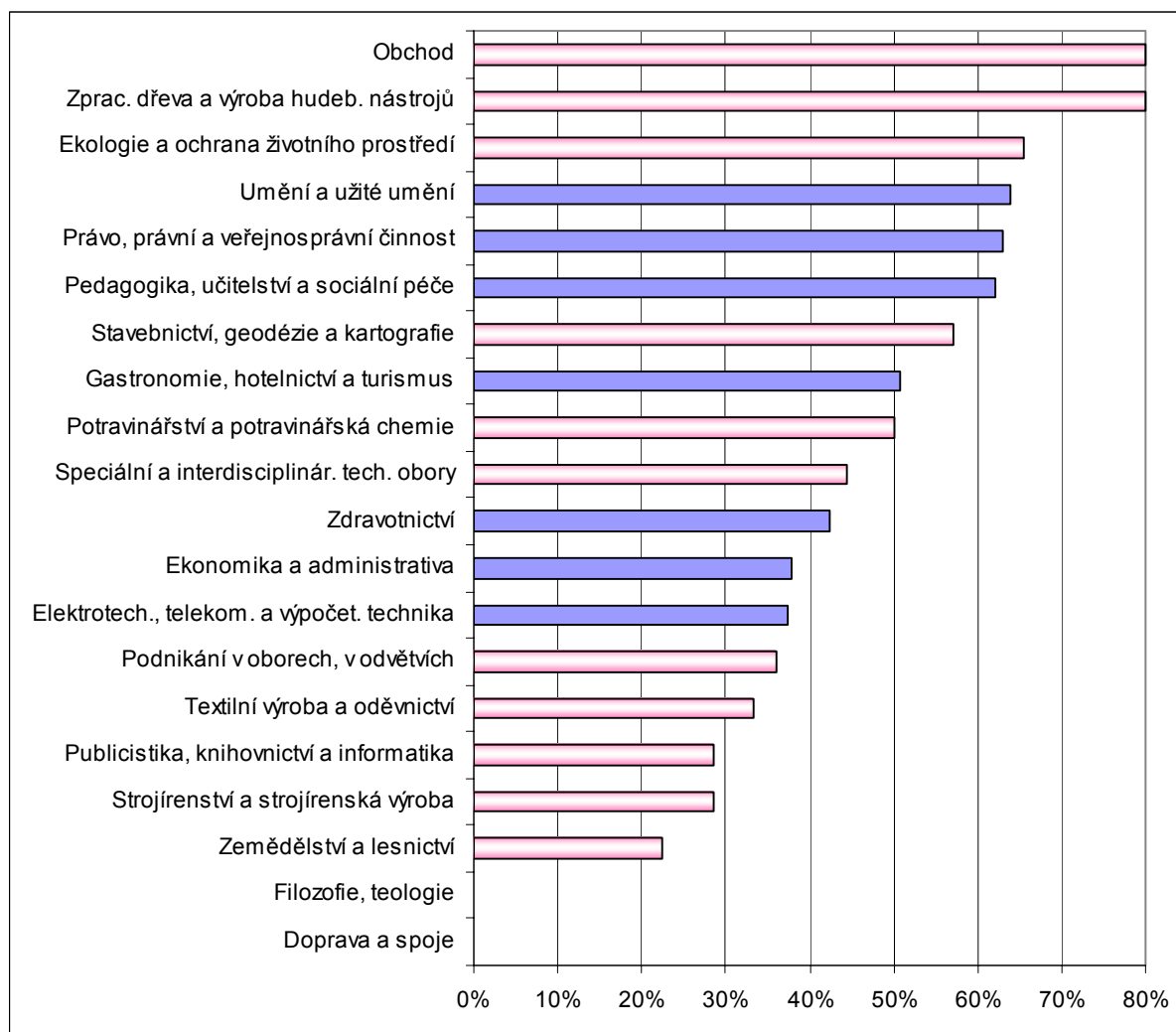
6.5. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – studijní obory VOŠ

U **absolventů VOŠ** se ve skupinách oborů vzdělání podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2005 nejčastěji pohyboval v rozmezí 22 - 65 % (mimo rozmezí se pohybovaly skupiny oborů vzdělání 37 a 61 s nulovou hodnotou a skupiny 33 a 66 s hodnotou 80,0 %). Podíl za celou kategorii vzdělání činil 46,9 %.

Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie N se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 66 Obchod, 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, 16 Ekologie a ochrana životního prostředí, 82 Umění a užité umění, 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost, 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorie N se v dubnu 2005 objevovaly ve skupinách oborů vzdělání 37 Doprava a spoje, 61 Filozofie, teologie, 41 Zemědělství a lesnictví, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 72 Publicistika, knihovnictví a informatika 31 Textilní výroba a oděvnictví, 64 Podnikání v oborech, v odvětvích, 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika a 63 Ekonomika a administrativa.

Obrázek 6.6 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů: VOŠ, duben 2005, kategorie N

Pozn.: Tmavé pozadí označuje skupiny oborů vzdělání, které měly v roce 2004 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

Tabulka 6.5 Přehled o dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů: VOŠ, duben 2005, kategorie N

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců	Počet nezaměstnaných absolventů	Podíl absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců v %	Pořadí podle podílu	
				2005	Vývoj
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	17	26	65,4%	18	↗↗
23 Strojírenství a strojírenská výroba	2	7	28,6%	4-5	□
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	24	64	37,5%	8	↘↘
29 Potravinářství a potravinářská chemie	5	10	50,0%	12	↗↗
31 Textilní výroba a oděvnictví	1	3	33,3%	6	↗
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	4	5	80,0%	19-20	□
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	4	7	57,1%	14	□
37 Doprava a spoje	0	3	0,0%	1-2	↘↘
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	4	9	44,4%	11	↘↘
41 Zemědělství a lesnictví	13	58	22,4%	3	↘
53 Zdravotnictví	39	92	42,4%	10	□
61 Filozofie, teologie	0	1	0,0%	1-2	↘↘
63 Ekonomika a administrativa	92	243	37,9%	9	□
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	13	36	36,1%	7	↗
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	35	69	50,7%	13	↗
66 Obchod	4	5	80,0%	19-20	↗↗
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	51	81	63,0%	16	↘
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	6	21	28,6%	4-5	↗
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	69	111	62,2%	15	↘
82 Umění a užité umění	53	83	63,9%	17	↗
Celkem N	447	953	46,9%	-	-

6.6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů – studijní obory VŠ

U **vysokoškoláků** se ve skupinách studijních programů podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2005 pohyboval v rozmezí 33 - 53 %. Podíl za celou kategorii vzdělání činil 38,4 %.

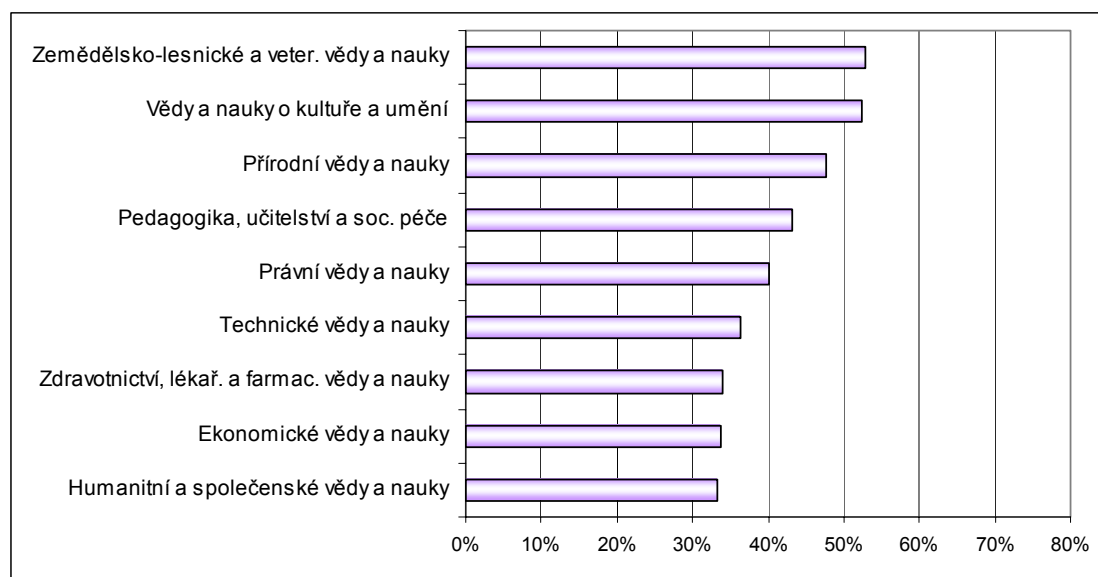
Nejvyšší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorií R, T, V se v dubnu 2005 objevovaly ve studijních programech zemědělsko-lesnických a veterinárních věd a nauk a v programech věd a nauk o kultuře a umění.

Nejnižší podíly dlouhodobě nezaměstnaných absolventů kategorií R, T, V se v dubnu 2005 objevovaly ve studijních programech humanitních, společenských, ekonomických, zdravotnických, lékařských, farmaceutických a technických věd a nauk.

Tabulka 6.6 Přehled o dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů: VŠ, duben 2005, kategorie R, T, V

Skupina studijních programů	Počet absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců	Počet nezaměstnaných absolventů	Podíl absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců v %
Přírodní vědy a nauky	73	153	47,7%
Technické vědy a nauky	191	525	36,4%
Zemědělsko-lesnické a veter. vědy a nauky	66	125	52,8%
Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy a nauky	21	62	33,9%
Humanitní a společenské vědy a nauky	94	282	33,3%
Ekonomické vědy a nauky	191	566	33,7%
Právní vědy a nauky	30	75	40,0%
Pedagogika, učitelství a soc. péče	115	267	43,1%
Vědy a nauky o kultuře a umění	34	65	52,3%
Celkem R, T, V	815	2120	38,4%

Obrázek 6.7 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů: VŠ, duben 2005, kategorie R, T, V

7. Nezaměstnanost absolventů škol v jednotlivých krajích

Je obecně známou skutečností, že nezaměstnanost má silně regionální charakter. Jsou kraje, zejména hlavní město Praha, kde je minimální, naopak nejvyšší hodnoty nacházíme v kraji Moravskoslezském. Stejně výrazné rozdíly nacházíme i v hodnotách míry nezaměstnanosti absolventů škol.

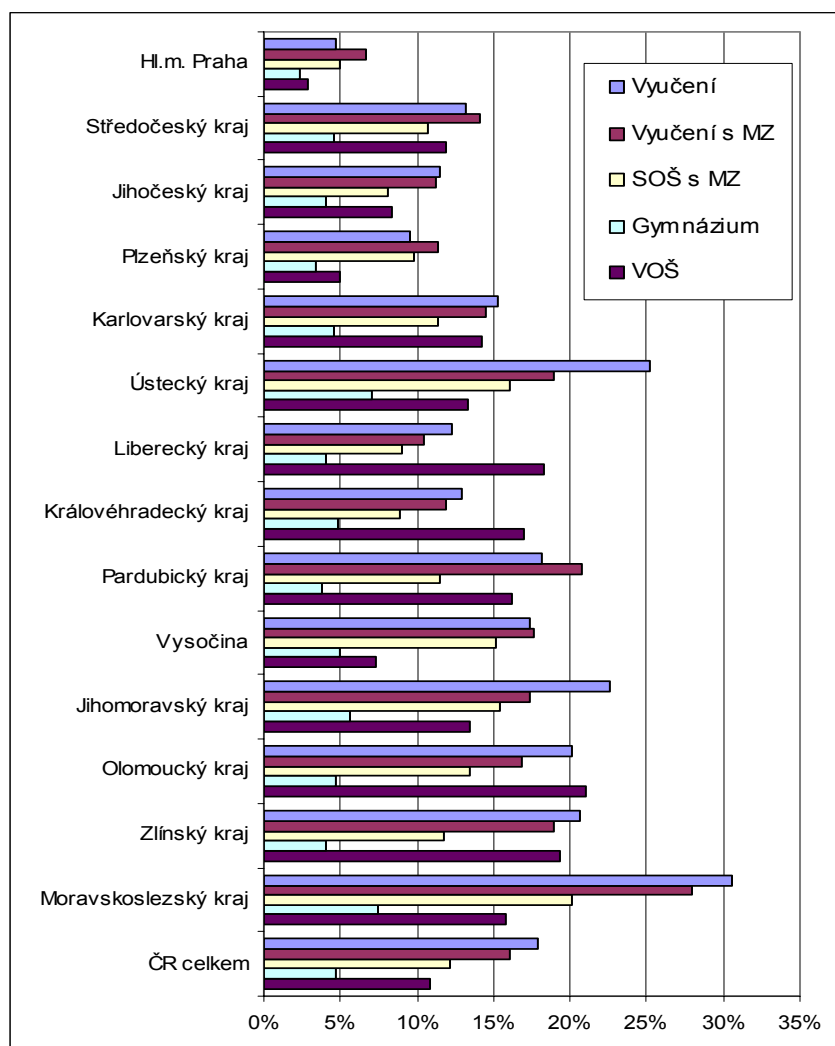
Zjišťování míry nezaměstnanosti absolventů škol a její interpretace z hlediska krajů není jednoduchou záležitostí, při stanovování jejich hodnot se potýkáme s problémy, zejména u žáků terciárního vzdělávání. Zatímco absolventi - uchazeči o zaměstnání jsou evidováni podle místa trvalého bydliště, absolventi škol (vůči nimž je počet nezaměstnaných absolventů poměřován) jsou uváděni podle místa školy, kde vystudovali. Tento problém je výrazný zejména u monotypních středních škol a dále u všech škol terciárního studia (viz absolventi VOŠ v následujícím grafu), neboť většina z nich stahuje žáky z velkých území přesahujících rozsah kraje, v případě Prahy i z míst v celé republice.⁴⁴

To vede ke skutečnosti, že hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů škol, zejména ve struktuře skupin oborů, jsou nekorektní. Zvláště u málo frekventovaných skupin oborů nacházíme případy, kdy v kraji jsou uváděni nezaměstnaní a nevycházejí zde žádní absolventi, nebo počet nezaměstnaných převyšuje počet absolventů. Rovněž zde vznikají případy, kdy je v kraji míra nezaměstnanosti absolventů v určité skupině oborů příliš nízká, tj. při určitém počtu absolventů není v kraji žádný nezaměstnaný nebo je jejich počet nepřiměřeně nízký (absolventi potom mohou být evidováni jako uchazeči o zaměstnání v jiném kraji).

V následujícím grafu a tabulce je zachycena nezaměstnanost „čerstvých“ absolventů podle úrovně dosaženého vzdělání v krajích za duben 2005. Podrobnější data za jednotlivé kraje jsou potom dále uvedeny v přílohách (kap. 9). **Další rozpracování problematiky nezaměstnanosti absolventů v jednotlivých krajích je uvedeno na www.nuov.cz, v sekci „kraje a trh práce“.**

⁴⁴ Určitý vliv na zvýšené hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů škol ve Středočeském kraji lze přičíst právě Hl. m. Prahy, kde někteří absolventi vystudovali, ale jako uchazeči o práci jsou evidováni na úřadech práce v místě trvalého bydliště (tj. ve Středočeském kraji) – viz graf.

Obrázek 7.1 Nezaměstnanost „čerstvých“ absolventů podle úrovně dosaženého vzdělání v krajích v dubnu 2005

Tabulka 7.1 Přehled o nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů podle úrovně dosaženého vzdělání v krajích v dubnu 2005

duben 2005	Vyučení		Vyučení s MZ		SOŠ s MZ		VOŠ		Gymnázium	
	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)	NZ(1)	MN(1)
ČR celkem	7592	17,9%	2300	16,1%	5195	12,2%	707	10,9%	1173	4,8%
Hl.m. Praha	173	4,7%	116	6,6%	296	4,9%	43	2,8%	93	2,4%
Středočeský kraj	498	13,1%	181	14,1%	376	10,7%	57	11,8%	105	4,6%
Jihočeský kraj	334	11,5%	112	11,2%	232	8,1%	37	8,3%	63	4,0%
Plzeňský kraj	221	9,6%	77	11,3%	202	9,7%	17	5,0%	38	3,4%
Karlovarský kraj	208	15,3%	35	14,5%	127	11,4%	13	14,3%	24	4,6%
Ústecký kraj	876	25,2%	168	18,9%	527	16,1%	41	13,3%	105	7,0%
Liberecký kraj	239	12,3%	54	10,5%	141	9,0%	33	18,3%	34	4,0%
Královéhradecký kraj	319	12,9%	72	11,8%	207	8,9%	41	16,9%	65	4,9%
Pardubický kraj	389	18,1%	147	20,8%	271	11,5%	56	16,2%	48	3,9%
Vysočina	423	17,4%	127	17,6%	343	15,1%	34	7,3%	61	5,0%
Jihomoravský kraj	1128	22,6%	351	17,4%	740	15,4%	110	13,5%	172	5,7%
Olomoucký kraj	569	20,1%	169	16,9%	335	13,5%	64	21,0%	80	4,7%
Zlínský kraj	541	20,6%	243	18,9%	326	11,8%	68	19,3%	56	4,1%
Moravskoslezský kraj	1674	30,6%	448	28,0%	1072	20,1%	93	15,8%	229	7,5%

NZ(1) - počet nezaměstnaných absolventů za jednorozhodčí období ("čerství absolventi");
 MN(1) - míra nezaměstnanosti "čerstvých" absolventů

8. Závěr

Ve školním roce 1995/96 byla ve školské soustavě **zavedena povinná devítiletá školní docházka**, což ovlivnilo v několika následujících letech poměry v oblasti nezaměstnanosti absolventů. V roce 1999 byl velmi nízký počet absolventů 3letých učebních oborů, v roce 2000 absolventů studijních oborů SOU, gymnázií a SOŠ, v roce 2001 absolventů nástavbového studia a v roce 2003 a 2004 absolventů VOŠ. Tento skokový pokles počtu absolventů rozložený do několika let v závislosti na kategorii vzdělání zkreslil **údaje týkající se počtu nezaměstnaných absolventů a zejména jejich míry nezaměstnanosti v letech 1999 až 2004.**

Do roku 2004 byly počty nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti absolventů rovněž zkresleny **nejednotným přístupem úřadů práce k definici absolventa - uchazeče o zaměstnání.** Jednotlivé úřady práce přecházely postupně od dříve využívané definice (vycházející ze zákoníku práce) k novější (vycházející ze zákona o zaměstnanosti).⁴⁵ Od roku 2005 byl přístup úřadů práce sjednocen.

Snaha o zvýšení přesnosti monitorování nezaměstnanosti absolventů vedla v posledních letech k používání nových dat. Jde zejména o získávání údajů o počtech absolventů - uchazečích o zaměstnání za poslední jeden rok, kde jsou uvedeni pouze ti, kteří jsou po ukončení školy nově registrováni⁴⁶. Na základě těchto údajů je sledována tzv. **míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů**, kterou lze v současné době považovat za nejpřesnější dostupný ukazatel nezaměstnanosti absolventů, a proto je v této zprávě používána nejčastěji.

V dubnu 2005 celková míra nezaměstnanosti v České republice dosahovala 9,8 % a na úřadech práce bylo registrováno celkem 512,6 tis. nezaměstnaných. **Celkový počet evidovaných nezaměstnaných absolventů v dubnu 2005 činil 37,4 tis. a podíl nezaměstnaných absolventů na celkové nezaměstnanosti dosahoval 7,3 %.** V **meziročním porovnání** se celkový počet nezaměstnaných absolventů snížil o 11,3 tisíce nezaměstnaných, rovněž se snížil i **podíl nezaměstnaných absolventů na celkové nezaměstnanosti** (o 1,8 p. b.)

Poměrně značný pokles počtu nezaměstnaných absolventů je výrazným jevem posledních dvou let. Tento vývoj je zřetelný zejména v zářijových hodnotách. Od září 2003 do září 2005 se počet absolventů – uchazečů o zaměstnání snížil o 23,5 tisíce, ze 65 800 na 58 300 v roce 2004 a dále na konečných 42 300 v září 2005. Analýzy příčin tohoto snížení ukazují na kombinaci více faktorů, které ovlivnily a ovlivňují tento vývoj. Jsou to zejména: výrazně vyšší počet absolventů, kteří v posledních dvou letech pokračují ve vzdělávání, přechod úřadů práce na novější definici absolventa - uchazeče o zaměstnání, zrušení základní vojenské služby a jistě i změna v nároku na podporu v nezaměstnanosti u absolventa⁴⁷. Výrazný pokles počtu vyučených nezaměstnaných absolventů, u kterých se podíl pokračujících ve vzdělávání (nástavbové studium) téměř nemění, je nutno přičíst také zvýšené nabídce pracovních příležitostí ze strany zahraničních investorů, což potvrzuje i skutečnost, že ke snížení došlo hlavně v technických oborech (zejména ve strojírenských a elektrotechnických oborech).

V dubnu 2005 **míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů** činila u vyučených 17,9 %, u vyučených s maturitou dosahovala 16,1 %, u absolventů SOŠ s maturitou 12,2 %, u absolventů gymnázií 4,8 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 10,9 % a

⁴⁵ Postupný přechod úřadů práce k novější definici „uchazeče o zaměstnání – absolventa“ významně ovlivnil monitorování nezaměstnanosti absolventů tím, že se až do roku 2005 do určité míry podílel na poklesu počtu nezaměstnaných absolventů a stejně tak i na poklesu počtu absolventů dlouhodobě nezaměstnaných.

⁴⁶ Ve zprávě jsou uváděni jako nezaměstnaní „čerství“ absolventi.

⁴⁷ Podpora může být přiznána pouze uchazečům o zaměstnání, kteří v posledních třech letech vykonávali zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost alespoň 12 měsíců, tzn. že absolventi ztratili automatický nárok na podporu v nezaměstnanosti.

u vysokoškoláků 5,5 %. **V porovnání s dubnem 2004 došlo k meziročnímu poklesu míry nezaměstnanosti u všech těchto kategorií vzdělání.**

Pro srovnání uvádíme, že **míra nezaměstnanosti všech evidovaných absolventů** v dubnu 2005 dosahovala u vyučených 15,7 %, u vyučených s maturitou 13,5 %, u absolventů SOŠ s maturitou 10,1 %, u absolventů gymnázií 3,9 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 8,2 % a u vysokoškoláků 3,8 %.

Srovnáme-li vyhlídky absolventů na uplatnění na trhu práce podle úrovně vzdělání, je zřejmé, že existuje **přímá závislost mezi úrovní vzdělání a uplatnitelností na trhu práce**. V závislosti na úrovni dosaženého vzdělání je i **podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů**, tj. čím nižší je úroveň vzdělání, tím vyšší je podíl dlouhodobě nezaměstnaných.

V následujícím závěrečném shrnutí nezaměstnanosti absolventů škol se věnujeme pouze skupinám oborů vzdělání s vyššími počty absolventů. Situace těchto absolventů je významná pro celkový přehled o nezaměstnanosti absolventů z hlediska oborového zaměření.

U **vyučených** byly v dubnu 2005 vykazovány vysoké hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů u skupin oborů vzdělání **31 Textilní výroba a oděvnictví, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus a 69 Osobní a provozní služby**, vysoké míry nezaměstnanosti dosahovaly rovněž skupiny **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie⁴⁸ a 29 Potravinářství a potravinářská chemie**.

U **vyučených s maturitou** se objevuje výrazně vysoká míra nezaměstnanosti absolventů u skupiny oborů vzdělání **69 Osobní a provozní služby, se značným odstupem pak u skupin oborů 63 Ekonomika a administrativa a 31 Textilní výroba a oděvnictví**. Nadprůměrná je i míra nezaměstnanosti v nejpočetnější skupině oborů této kategorie vzdělání v **64 Podnikání v oborech, v odvětvích** a dále ve skupině **66 Obchod**.

Jako problematické se u **absolventů maturitních oborů SOŠ** jeví skupiny oborů vzdělání **16 Ekologie a ochrana životního prostředí a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích** (obory typu Management v ...). Zvýšené míry nezaměstnanosti absolventů vykazují skupiny **41 Zemědělství a lesnictví, 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus, 31 Textilní výroba a oděvnictví a 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost**.

U **absolventů VOŠ** vyšší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2005 byly patrné u skupin oborů vzdělání **41 Zemědělství a lesnictví, 16 Ekologie a ochrana životního prostředí a 63 Ekonomika a administrativa**.

V celkovém pohledu je nutné konstatovat výrazné zlepšení situace **strojírenských oborů** proti předcházejícím rokům, kdy jejich míra nezaměstnanosti byla podstatně vyšší. Je to dáno rozšířenou nabídkou pracovních míst a skutečností, že v současné době je dokončeno více zahraničních investic, které vyžadují jednorázově větší počet pracovníků. Zároveň není dokončena restrukturalizace a v zájmu sociálního smíru jsou udržovány při životě i nerentabilní podniky, které vážou pracovníky právě ve strojírenských profesích.⁴⁹ Nízkou míru nezaměstnanosti si udržují i **elektrotechnické obory**.

Za hlavní rozpor mezi vzdělávací nabídkou odborného vzdělávání a poptávkou na trhu práce bývá označována „nadprodukce“ absolventů **ekonomických maturitních studijních oborů SOŠ**. Hodnoty míry nezaměstnanosti této kategorie vzdělání však již několik let neukazují, že by nezaměstnanost v těchto oborech byla vysoká, ačkoli je zde produkován vysoký počet absolventů. Jiná situace nastává u vyučených s maturitou a absolventů VOŠ ekonomického zaměření, zde se ukazuje, že absolventi mají určité problémy s nezaměstnaností.

⁴⁸ Tento nepříznivý vývoj zřejmě souvisí se zaměstnáváním levné pracovní síly ze zahraničí a se zaměstnáváním pracovníků načerno, kde někteří z nich mohou být zároveň evidováni na úřadech práce jako nezaměstnaní. Podobně jako vyučení jsou na tom vyučení s maturitou.

⁴⁹ Zaměstnavatelé si stále stěžují na nedostatek pracovníků tohoto zaměření. Tento počet je však u mladých lidí primárně ovlivněn především jejich zájmem tyto obory studovat a následně v nich pracovat.

Stále přetrvává nedobrá situace absolventů **zemědělských oborů**, které v posledních letech vykazují zvýšené míry nezaměstnanosti ve všech kategoriích vzdělání. I přes mírné zlepšení u absolventů učebních oborů je míra nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů SOŠ a absolventů VOŠ trvale vysoká.

V oborové struktuře připravovaných absolventů vykazují nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti **zdravotnické obory** (míry nezaměstnanosti jsou nízké i u starší ročníků), a to u všech kategorií vzdělání (určitý vliv na to mají odchody kvalifikovaných zdravotnických pracovníků do zahraničí). **Tyto nízké míry nezaměstnanosti již několik let ukazují na potřebu zvýšení počtu absolventů tohoto zaměření** (tedy zvýšení počtu přijímaných do příslušných oborů vzdělání).

9. Přílohy

Přehled o nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů - duben 2005

Česká republika	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05	42421	7592	17,9%	14294	2300	16,1%	42687	5195	12,2%	6495	707	10,9%
Celkem	42421	7592	17,9%	14294	2300	16,1%	42687	5195	12,2%	6495	707	10,9%
Ekologie a ochr. ŽP							475	99	20,8%	94	21	22,3%
Hornictví, hutn.a slév.	98	6	6,1%	13	1	7,7%	91	8	8,8%			
Strojrenství a str.vyr.	7250	956	13,2%	1825	211	11,6%	3509	349	9,9%	77	4	5,2%
Elektr.,telekom.a VT	4102	559	13,6%	3113	436	14,0%	4701	409	8,7%	364	49	13,5%
Tech.chemie a ch.sil.	403	63	15,6%	151	29	19,2%	698	67	9,6%			
Potravinářství a p.ch.	2151	420	19,5%	107	14	13,1%	425	53	12,5%	36	9	25,0%
Text.vyr.a oděvnictví	1489	339	22,8%	400	89	22,3%	729	112	15,4%	17	2	11,8%
Kožeř.a obuv.-plast	45	8	17,8%				52	15	28,8%	0	1	x
Zprac.dřeva a hud.n.	3181	561	17,6%	463	65	14,0%	341	39	11,4%	19	4	21,1%
Polygrafie a další	482	67	13,9%	110	15	13,6%	230	29	12,6%			
Stavebnictví, g.a k.	3526	712	20,2%	304	59	19,4%	3044	340	11,2%	67	5	7,5%
Doprava a spoje	53	12	22,6%	283	41	14,5%	1004	121	12,1%	22	2	9,1%
Spec.a interd.ob.				19	2	10,5%	198	19	9,6%	55	7	12,7%
Zemědělství a lesn.	3233	592	18,3%	322	50	15,5%	2378	384	16,1%	149	38	25,5%
Veterinářství, v.p.							228	43	18,9%			
Zdravotnictví							4134	243	5,9%	1542	74	4,8%
Filozofie, teologie										24	0	0,0%
Ekonomika a adm.	729	116	15,9%	499	112	22,4%	9363	1064	11,4%	1190	183	15,4%
Podnikání v oborech				3484	618	17,7%	2333	408	17,5%	191	25	13,1%
Gastron.,hotel.a tur.	8765	1900	21,7%	1092	162	14,8%	2802	443	15,8%	549	49	8,9%
Obchod	3259	596	18,3%	1513	268	17,7%	128	14	10,9%	26	4	15,4%
Právní a veřejn.činn.				48	5	10,4%	1507	231	15,3%	463	63	13,6%
Osobní a prov.sl.	3308	645	19,5%	178	62	34,8%				0	10	x
Public.,knihov.a inf.							114	20	17,5%	213	17	8,0%
Pedag.,učitel.a soc.p.							2018	260	12,9%	765	83	10,8%
Obecně odborná př.							1060	72	6,8%			
Umění a užité umění	347	40	11,5%	370	61	16,5%	1108	136	12,3%	632	57	9,0%
Gymnázium							24694	1173	4,8%			

IV.05	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
Česká republika	42421	7592	17,9%	14294	2300	16,1%	42687	5195	12,2%	6495	707	10,9%
Hl.m. Praha	3674	173	4,7%	1745	116	6,6%	5983	296	4,9%	1530	43	2,8%
Středočeský kraj	3790	498	13,1%	1284	181	14,1%	3506	376	10,7%	482	57	11,8%
Jihočeský kraj	2901	334	11,5%	1000	112	11,2%	2848	232	8,1%	446	37	8,3%
Plzeňský kraj	2304	221	9,6%	681	77	11,3%	2073	202	9,7%	341	17	5,0%
Karlovarský kraj	1360	208	15,3%	242	35	14,5%	1112	127	11,4%	91	13	14,3%
Ústecký kraj	3476	876	25,2%	890	168	18,9%	3281	527	16,1%	309	41	13,3%
Liberecký kraj	1949	239	12,3%	514	54	10,5%	1562	141	9,0%	180	33	18,3%
Královéhradecký kraj	2479	319	12,9%	608	72	11,8%	2323	207	8,9%	242	41	16,9%
Pardubický kraj	2144	389	18,1%	708	147	20,8%	2352	271	11,5%	345	56	16,2%
Vysočina	2432	423	17,4%	720	127	17,6%	2266	343	15,1%	466	34	7,3%
Jihomoravský kraj	4993	1128	22,6%	2014	351	17,4%	4803	740	15,4%	816	110	13,5%
Olomoucký kraj	2830	569	20,1%	1000	169	16,9%	2480	335	13,5%	305	64	21,0%
Zlínský kraj	2621	541	20,6%	1286	243	18,9%	2764	326	11,8%	353	68	19,3%
Moravskoslezský kraj	5468	1674	30,6%	1602	448	28,0%	5334	1072	20,1%	589	93	15,8%

Vysvětlivky: Abs04 - počet absolventů (2004),
 NZ(1) - počet nezaměstnaných absolventů(duben 2005),
 MN(1) - míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2005).

Poznámka: Zjišťování míry nezaměstnanosti absolventů škol a její interpretace z hlediska krajů není jednoduchou záležitostí. Zatímco absolventi - uchazeči o zaměstnání jsou evidováni podle místa trvalého bydliště, absolventi škol (vůči nimž je počet nezaměstnaných absolventů poměřován) jsou uváděni podle místa školy, kde vystudovali. Uchazeči o zaměstnání bývají v některých případech zaevidováni na úřadech práce do nesprávné skupiny oborů či kategorie vzdělání. To vše vede k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti, zejména ve struktuře skupin oborů, jsou nekorektní.

Zvláště u málo frekventovaných skupin oborů nacházíme případy, kdy v kraji jsou uváděni nezaměstnaní a nevycházejí zde žádní absolventi (v následujících tabulkách značeno - x), nebo počet nezaměstnaných převyšuje počet absolventů. Rovněž zde vznikají případy, kdy je v kraji míra nezaměstnanosti příliš nízká, neboť při určitém počtu absolventů dané skupiny oborů neexistuje žádný nezaměstnaný nebo velmi nízký počet nezaměstnaných.

Hl.m. Praha IV.05	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
Celkem	3674	173	4,7%	1745	116	6,6%	5983	296	4,9%	1530	43	2,8%
Ekologie a ochr. ŽP												
Hornictví, hutn.a slév.												
Strojírenství a str.výr.	468	28	6,0%	113	2	1,8%	399	22	5,5%			
Elektr.,telekom.a VT	347	14	4,0%	322	21	6,5%	838	53	6,3%	41	1	2,4%
Tech.chemie a ch.sil.	17	3	17,6%	40	3	7,5%	173	6	3,5%			
Potravinářství a p.ch.	171	6	3,5%	38	0	0,0%	122	10	8,2%			
Text.výr.a oděvnictví	57	4	7,0%				53	3	5,7%			
Kožeď.a obuv.-plast	8	0	0,0%									
Zprac.dřeva a hud.n.	139	9	6,5%	38	1	2,6%	44	4	9,1%			
Polygrafie a další	98	1	1,0%	22	1	4,5%	57	1	1,8%			
Stavebnictví, g.a k.	152	8	5,3%	16	0	0,0%	350	12	3,4%			
Doprava a spoje				77	3	3,9%	189	7	3,7%			
Spec.a interd.ob.				19	1	5,3%	40	1	2,5%			
Zemědělství a lesn.	134	5	3,7%	40	0	0,0%	65	6	9,2%			
Veterinářství, v.p.												
Zdravotnictví							436	7	1,6%	314	5	1,6%
Filozofie, teologie										13	0	0,0%
Ekonomika a adm.	82	4	4,9%	90	7	7,8%	1478	55	3,7%	184	3	1,6%
Podnikání v oborech				269	21	7,8%	293	23	7,8%	123	5	4,1%
Gastron.,hotel.a tur.	984	54	5,5%	247	8	3,2%	379	14	3,7%	111	6	5,4%
Obchod	478	19	4,0%	279	18	6,5%	38	0	0,0%			
Právní a veřejn.činn.				9	0	0,0%	284	6	2,1%	175	3	1,7%
Osobní a prov.sl.	409	14	3,4%	35	22	62,9%				0	5	x
Public.,knihov.a inf.										181	5	2,8%
Pedag.,učitel.a soc.p.							234	11	4,7%	179	2	1,1%
Obecně odborná př.							200	6	3,0%			
Umění a užité umění	130	4	3,1%	91	8	8,8%	300	21	7,0%	209	8	3,8%
Gymnázium							3899	93	2,4%			

Středočeský kraj IV.05	Vyučení			Vyučení s MZ			SOS s MZ			VOS		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
Celkem	3790	498	13,1%	1284	181	14,1%	3506	376	10,7%	482	57	11,8%
Ekologie a ochr. ŽP							60	10	16,7%	0	2	x
Hornictví, hutn.a slév.	1	0	0,0%				46	5	10,9%			
Strojírenství a str.výr.	862	60	7,0%	299	21	7,0%	345	32	9,3%	23	2	8,7%
Elektr.,telekom.a VT	277	35	12,6%	305	32	10,5%	286	28	9,8%	3	3	100,0%
Tech.chemie a ch.sil.	7	1	14,3%	12	3	25,0%	0	2	x			
Potravinářství a p.ch.	243	28	11,5%	9	7	77,8%	0	2	x			
Text.výr.a oděvnictví	93	27	29,0%	33	3	9,1%	0	4	x			
Kožeď.a obuv.-plast	4	0	0,0%									
Zprac.dřeva a hud.n.	318	40	12,6%	22	3	13,6%	23	5	21,7%			
Polygrafie a další	1	1	100,0%				22	0	0,0%			
Stavebnictví, g.a k.	271	34	12,5%	27	5	18,5%	167	21	12,6%			
Doprava a spoje	0	1	x	25	3	12,0%	67	7	10,4%			
Spec.a interd.ob.				0	1	x	0	1	x	55	4	7,3%
Zemědělství a lesn.	321	45	14,0%	18	6	33,3%	358	45	12,6%	31	4	12,9%
Veterinářství, v.p.							0	2	x			
Zdravotnictví							382	11	2,9%	146	7	4,8%
Filozofie, teologie										11	0	0,0%
Ekonomika a adm.	75	9	12,0%	29	9	31,0%	945	90	9,5%	92	9	9,8%
Podnikání v oborech				297	39	13,1%	241	25	10,4%	0	2	x
Gastron.,hotel.a tur.	824	135	16,4%	123	29	23,6%	216	19	8,8%	52	3	5,8%
Obchod	258	36	14,0%	85	17	20,0%	20	5	25,0%			
Právní a veřejn.činn.							191	18	9,4%	11	2	18,2%
Osobní a prov.sl.	224	41	18,3%	0	1	x						
Public.,knihov.a inf.										0	2	x
Pedag.,učitel.a soc.p.							111	19	17,1%	58	8	13,8%
Obecně odborná př.							26	0	0,0%			
Umění a užité umění	11	5	45,5%	0	2	x	0	9	x	0	7	x
Gymnázium							2295	105	4,6%			

Jihočeský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	2901	334	11,5%	1000	112	11,2%	2848	232	8,1%	446	37	8,3%
Ekologie a ochr. ŽP							72	10	13,9%	25	2	8,0%
Hornictví, hutn.a slév.												
Strojírenství a str.výr.	472	36	7,6%	104	5	4,8%	194	7	3,6%	0	1	x
Elektr.,telekom.a VT	296	21	7,1%	181	15	8,3%	269	18	6,7%	49	1	2,0%
Tech.chemie a ch.sil.	17	1	5,9%				25	2	8,0%			
Potravinářství a p.ch.	142	24	16,9%	24	0	0,0%	51	7	13,7%			
Text.výr.a oděvnictví	77	8	10,4%	18	5	27,8%	29	1	3,4%			
Kožeď.a obuv.-plast												
Zprac.dřeva a hud.n.	216	28	13,0%	48	6	12,5%	68	1	1,5%	19	1	5,3%
Polygrafie a další	12	1	8,3%				24	2	8,3%			
Stavebnictví, g.a k.	267	25	9,4%	13	0	0,0%	244	17	7,0%	9	0	0,0%
Doprava a spoje	4	2	50,0%	13	4	30,8%						
Spec.a interd.ob.							21	4	19,0%			
Zemědělství a lesn.	281	28	10,0%	18	4	22,2%	237	27	11,4%	20	3	15,0%
Veterinářství, v.p.							64	8	12,5%			
Zdravotnictví							319	17	5,3%	43	7	16,3%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	53	4	7,5%	22	4	18,2%	650	47	7,2%	180	15	8,3%
Podnikání v oborech				339	41	12,1%	150	21	14,0%			
Gastron.,hotel.a tur.	594	94	15,8%	41	3	7,3%	106	8	7,5%	23	1	4,3%
Obchod	297	34	11,4%	150	21	14,0%	16	1	6,3%			
Právní a veřejn.činn.							47	8	17,0%			
Osobní a prov.sl.	173	28	16,2%	22	2	9,1%				0	1	x
Public.,knihov.a inf.												
Pedag.,učitel.a soc.p.							111	11	9,9%	26	1	3,8%
Obecně odborná př.							68	5	7,4%			
Umění a užité umění				7	2	28,6%	83	8	9,6%	52	4	7,7%
Gymnázium							1561	63	4,0%			

Plzeňský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	2304	221	9,6%	681	77	11,3%	2073	202	9,7%	341	17	5,0%
Ekologie a ochr. ŽP							25	4	16,0%			
Hornictví, hutn.a slév.	21	0	0,0%									
Strojírenství a str.výr.	383	30	7,8%	88	3	3,4%	114	5	4,4%			
Elektr.,telekom.a VT	197	14	7,1%	184	19	10,3%	311	31	10,0%	18	0	0,0%
Tech.chemie a ch.sil.	24	2	8,3%									
Potravinářství a p.ch.	113	14	12,4%				0	1	x			
Text.výr.a oděvnictví	73	14	19,2%	10	1	10,0%	66	7	10,6%			
Kožeď.a obuv.-plast	7	0	0,0%									
Zprac.dřeva a hud.n.	157	9	5,7%	14	2	14,3%	0	1	x			
Polygrafie a další							0	2	x			
Stavebnictví, g.a k.	182	19	10,4%	5	1	20,0%	142	13	9,2%	15	1	6,7%
Doprava a spoje	8	2	25,0%	30	4	13,3%	159	13	8,2%			
Spec.a interd.ob.							0	1	x			
Zemědělství a lesn.	192	22	11,5%	23	3	13,0%	163	18	11,0%			
Veterinářství, v.p.												
Zdravotnictví							189	7	3,7%	194	8	4,1%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	57	9	15,8%	17	1	5,9%	430	43	10,0%	41	3	7,3%
Podnikání v oborech				187	23	12,3%	131	17	13,0%	20	2	10,0%
Gastron.,hotel.a tur.	469	41	8,7%	33	4	12,1%	59	8	13,6%			
Obchod	161	18	11,2%	81	11	13,6%						
Právní a veřejn.činn.							110	17	15,5%	0	1	x
Osobní a prov.sl.	260	26	10,0%	9	4	44,4%						
Public.,knihov.a inf.							31	3	9,7%			
Pedag.,učitel.a soc.p.							51	2	3,9%	20	1	5,0%
Obecně odborná př.							69	4	5,8%			
Umění a užité umění	0	1	x	0	1	x	23	5	21,7%	33	1	3,0%
Gymnázium							1106	38	3,4%			

Karlovarský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	1360	208	15,3%	242	35	14,5%	1112	127	11,4%	91	13	14,3%
Ekologie a ochr. ŽP												
Hornictví, hutn.a slév.												
Strojírenství a str.výr.	205	27	13,2%	26	2	7,7%	60	11	18,3%			
Elektr.,telekom.a VT	110	10	9,1%	46	6	13,0%	66	4	6,1%			
Tech.chemie a ch.sil.	33	4	12,1%				20	1	5,0%			
Potravinářství a p.ch.	59	8	13,6%									
Text.výr.a oděvnictví	31	1	3,2%				29	4	13,8%			
Kožed.a obuv.-plast												
Zprac.dřeva a hud.n.	93	16	17,2%				19	1	5,3%			
Polygrafie a další												
Stavebnictví, g.a k.	122	24	19,7%	20	7	35,0%	122	18	14,8%	0	1	x
Doprava a spoje							58	9	15,5%			
Spec.a interd.ob.												
Zemědělství a lesn.	81	16	19,8%				74	8	10,8%			
Veterinářství, v.p.							0	1	x			
Zdravotnictví							115	1	0,9%	26	3	11,5%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	43	7	16,3%	10	0	0,0%	220	29	13,2%	0	2	x
Podnikání v oborech				66	14	21,2%	66	9	13,6%	0	1	x
Gastron.,hotel.a tur.	381	70	18,4%	48	3	6,3%	83	6	7,2%	65	0	0,0%
Obchod	81	11	13,6%	5	1	20,0%						
Právní a veřejn.činn.							80	17	21,3%	0	1	x
Osobní a prov.sl.	121	12	9,9%									
Public.,knihov.a inf.												
Pedag.,učitel.a soc.p.							63	2	3,2%	0	4	x
Obecně odborná př.							15	2	13,3%			
Umění a užité umění	0	2	x	21	2	9,5%	22	1	4,5%	0	1	x
Gymnázium							522	24	4,6%			

Ústecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	3476	876	25,2%	890	168	18,9%	3281	527	16,1%	309	41	13,3%
Ekologie a ochr. ŽP							70	17	24,3%			
Hornictví, hutn.a slév.	5	0	0,0%									
Strojírenství a str.výr.	585	115	19,7%	59	14	23,7%	342	53	15,5%			
Elektr.,telekom.a VT	282	49	17,4%	182	14	7,7%	320	34	10,6%	9	5	55,6%
Tech.chemie a ch.sil.	30	17	56,7%	13	8	61,5%	72	15	20,8%			
Potravinářství a p.ch.	98	33	33,7%	0	1	x				0	1	x
Text.výr.a oděvnictví	187	51	27,3%	35	11	31,4%						
Kožed.a obuv.-plast												
Zprac.dřeva a hud.n.	261	58	22,2%	7	3	42,9%						
Polygrafie a další	39	4	10,3%	24	1	4,2%	23	4	17,4%			
Stavebnictví, g.a k.	314	84	26,8%	32	10	31,3%	255	38	14,9%	13	0	0,0%
Doprava a spoje				11	4	36,4%	115	23	20,0%			
Spec.a interd.ob.							112	8	7,1%			
Zemědělství a lesn.	167	48	28,7%				139	37	26,6%	16	8	50,0%
Veterinářství, v.p.							0	2	x			
Zdravotnictví							323	19	5,9%	133	7	5,3%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	173	34	19,7%	73	22	30,1%	792	117	14,8%	0	1	x
Podnikání v oborech				320	55	17,2%	185	46	24,9%			
Gastron.,hotel.a tur.	755	240	31,8%	62	11	17,7%	225	56	24,9%	0	2	x
Obchod	247	70	28,3%	40	6	15,0%						
Právní a veřejn.činn.				0	2	x	49	13	26,5%	23	6	26,1%
Osobní a prov.sl.	320	69	21,6%	32	6	18,8%						
Public.,knihov.a inf.										0	1	x
Pedag.,učitel.a soc.p.							259	31	12,0%	59	3	5,1%
Obecně odborná př.							0	1	x			
Umění a užité umění	13	4	30,8%				0	5	x	56	7	12,5%
Gymnázium							1501	105	7,0%			

Liberecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	1949	239	12,3%	514	54	10,5%	1562	141	9,0%	180	33	18,3%
Ekologie a ochr. ŽP							23	4	17,4%			
Hornictví, hutn.a slév.												
Strojírenství a str.výr.	303	23	7,6%	39	3	7,7%	160	6	3,8%			
Elektr.,telekom.a VT	153	11	7,2%	72	4	5,6%	78	5	6,4%	14	3	21,4%
Tech.chemie a ch.sil.	112	12	10,7%	10	0	0,0%	19	3	15,8%			
Potravinářství a p.ch.	84	14	16,7%									
Text.výr.a oděvnictví	106	14	13,2%				81	8	9,9%			
Kožel.a obuv.-plast	6	2	33,3%									
Zprac.dřeva a hud.n.	187	15	8,0%				27	0	0,0%			
Polygrafie a další	0	3	x	0	1	x						
Stavebnictví, g.a k.	193	23	11,9%				116	12	10,3%			
Doprava a spoje							26	3	11,5%			
Spec.a interd.ob.												
Zemědělství a lesn.	149	24	16,1%				17	2	11,8%	0	2	x
Veterinářství, v.p.							0	2	x			
Zdravotnictví							104	4	3,8%	27	2	7,4%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	57	6	10,5%	2	2	100,0%	440	50	11,4%	79	19	24,1%
Podnikání v oborech				284	30	10,6%	67	13	19,4%			
Gastron.,hotel.a tur.	377	61	16,2%	21	1	4,8%	129	11	8,5%	0	1	x
Obchod	97	11	11,3%	48	5	10,4%				0	2	x
Právní a veřejn.činn.							54	3	5,6%	34	0	0,0%
Osobní a prov.sl.	78	17	21,8%	0	2	x				0	1	x
Public.,knihov.a inf.												
Pedag.,učitel.a soc.p.							31	2	6,5%	0	2	x
Obecně odborná př.							28	0	0,0%			
Umění a užité umění	47	3	6,4%	38	5	13,2%	162	10	6,2%	26	1	3,8%
Gymnázium							841	34	4,0%			

Královéhradecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	2479	319	12,9%	608	72	11,8%	2323	207	8,9%	242	41	16,9%
Ekologie a ochr. ŽP							29	4	13,8%	0	2	x
Hornictví, hutn.a slév.							16	1	6,3%			
Strojírenství a str.výr.	380	29	7,6%	75	6	8,0%	294	18	6,1%	26	0	0,0%
Elektr.,telekom.a VT	250	23	9,2%	97	8	8,2%	397	21	5,3%	0	4	x
Tech.chemie a ch.sil.	7	1	14,3%				30	4	13,3%			
Potravinářství a p.ch.	176	24	13,6%									
Text.výr.a oděvnictví	115	14	12,2%	24	4	16,7%	54	13	24,1%			
Kožel.a obuv.-plast							4	4	100,0%			
Zprac.dřeva a hud.n.	186	17	9,1%	25	2	8,0%				0	1	x
Polygrafie a další	39	2	5,1%	0	1	x	29	3	10,3%			
Stavebnictví, g.a k.	171	28	16,4%	16	3	18,8%	191	15	7,9%	13	3	23,1%
Doprava a spoje				52	6	11,5%	0	1	x			
Spec.a interd.ob.										0	2	x
Zemědělství a lesn.	230	30	13,0%	22	1	4,5%	186	16	8,6%	59	6	10,2%
Veterinářství, v.p.							82	3	3,7%			
Zdravotnictví							154	4	2,6%	75	2	2,7%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.				25	4	16,0%	437	41	9,4%	25	6	24,0%
Podnikání v oborech				83	19	22,9%	52	10	19,2%	0	1	x
Gastron.,hotel.a tur.	516	94	18,2%	47	9	19,1%	105	17	16,2%	18	1	5,6%
Obchod	167	25	15,0%	91	8	8,8%	0	2	x	26	1	3,8%
Právní a veřejn.činn.							28	3	10,7%	0	4	x
Osobní a prov.sl.	228	31	13,6%	19	0	0,0%						
Public.,knihov.a inf.										0	1	x
Pedag.,učitel.a soc.p.							127	13	10,2%	0	5	x
Obecně odborná př.							69	3	4,3%			
Umění a užité umění	14	1	7,1%	32	1	3,1%	39	9	23,1%	0	2	x
Gymnázium							1339	65	4,9%			

Pardubický kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	2144	389	18,1%	708	147	20,8%	2352	271	11,5%	345	56	16,2%
Ekologie a ochr. ŽP							28	4	14,3%	54	7	13,0%
Hornictví, hutn.a slév.							0	1	x			
Strojírenství a str.výr.	451	60	13,3%	127	18	14,2%	182	17	9,3%			
Elektr.,telekom.a VT	185	25	13,5%	172	24	14,0%	210	20	9,5%	33	5	15,2%
Tech.chemie a ch.sil.	10	5	50,0%				112	5	4,5%			
Potravinářství a p.ch.	121	29	24,0%	28	2	7,1%	52	2	3,8%			
Text.výr.a oděvnictví	80	13	16,3%	29	8	27,6%	76	10	13,2%			
Kožeď.a obuv.-plast	0	1	x				0	1	x			
Zprac.dřeva a hud.n.	166	35	21,1%	13	8	61,5%	9	4	44,4%			
Polygrafie a další	31	2	6,5%				0	1	x			
Stavebnictví, g.a k.	182	40	22,0%	43	9	20,9%	163	20	12,3%	17	0	0,0%
Doprava a spoje				0	2	x	60	8	13,3%	0	1	x
Spec.a interd.ob.										0	1	x
Zemědělství a lesn.	237	43	18,1%	13	1	7,7%	205	32	15,6%	0	2	x
Veterinářství, v.p.							0	8	x			
Zdravotnictví							219	8	3,7%	17	7	41,2%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	18	1	5,6%	13	2	15,4%	371	53	14,3%	36	11	30,6%
Podnikání v oborech				160	33	20,6%	212	35	16,5%	18	7	38,9%
Gastron.,hotel.a tur.	432	91	21,1%	18	6	33,3%	119	20	16,8%	0	2	x
Obchod	103	23	22,3%	69	23	33,3%				0	1	x
Právní a veřejn.činn.							32	2	6,3%			
Osobní a prov.sl.	121	20	16,5%	23	5	21,7%						
Public.,knihov.a inf.										0	1	x
Pedag.,učitel.a soc.p.							147	7	4,8%	143	7	4,9%
Obecně odborná př.							131	4	3,1%			
Umění a užité umění	7	1	14,3%	0	6	x	24	4	16,7%	27	4	14,8%
Gymnázium							1246	48	3,9%			

Vysočina	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	2432	423	17,4%	720	127	17,6%	2266	343	15,1%	466	34	7,3%
Ekologie a ochr. ŽP							30	10	33,3%	0	1	x
Hornictví, hutn.a slév.	20	1	5,0%									
Strojírenství a str.výr.	426	41	9,6%	94	6	6,4%	144	9	6,3%			
Elektr.,telekom.a VT	270	41	15,2%	103	12	11,7%	218	22	10,1%	40	2	5,0%
Tech.chemie a ch.sil.	46	4	8,7%				0	1	x			
Potravinářství a p.ch.	145	29	20,0%	0	2	x	24	10	41,7%			
Text.výr.a oděvnictví	84	16	19,0%	64	9	14,1%	49	7	14,3%			
Kožeď.a obuv.-plast												
Zprac.dřeva a hud.n.	221	47	21,3%	47	8	17,0%	0	1	x			
Polygrafie a další	24	8	33,3%				0	1	x			
Stavebnictví, g.a k.	194	33	17,0%	17	1	5,9%	198	20	10,1%			
Doprava a spoje	13	2	15,4%	9	2	22,2%	0	1	x			
Spec.a interd.ob.												
Zemědělství a lesn.	196	27	13,8%	0	1	x	137	31	22,6%	23	3	13,0%
Veterinářství, v.p.							0	2	x			
Zdravotnictví							261	24	9,2%	79	2	2,5%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.				0	3	x	431	50	11,6%	209	16	7,7%
Podnikání v oborech				251	48	19,1%	253	37	14,6%	10	2	20,0%
Gastron.,hotel.a tur.	443	105	23,7%	40	8	20,0%	190	29	15,3%	69	1	1,4%
Obchod	147	27	18,4%	88	15	17,0%						
Právní a veřejn.činn.				0	1	x	102	21	20,6%	0	2	x
Osobní a prov.sl.	193	40	20,7%	0	5	x						
Public.,knihov.a inf.							0	2	x	0	1	x
Pedag.,učitel.a soc.p.							114	30	26,3%	31	3	9,7%
Obecně odborná př.							48	2	4,2%			
Umění a užité umění	10	2	20,0%	7	6	85,7%	67	8	11,9%	5	1	20,0%
Gymnázium							1224	61	5,0%			

Jihomoravský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	4993	1128	22,6%	2014	351	17,4%	4803	740	15,4%	816	110	13,5%
Ekologie a ochr. ŽP							8	3	37,5%	15	4	26,7%
Hornictví, hutn.a slév.							29	0	0,0%			
Strojírenství a str.výr.	867	164	18,9%	220	45	20,5%	491	71	14,5%			
Elektr.,telekom.a VT	543	83	15,3%	527	83	15,7%	473	45	9,5%	45	7	15,6%
Tech.chemie a ch.sil.	8	2	25,0%	0	1	x	80	5	6,3%			
Potravinářství a p.ch.	244	54	22,1%				77	10	13,0%	14	4	28,6%
Text.výr.a oděvnictví	170	48	28,2%	98	26	26,5%	87	21	24,1%	17	2	11,8%
Kožeď.a obuv.-plast	4	1	25,0%									
Zprac.dřeva a hud.n.	429	86	20,0%	103	8	7,8%	49	2	4,1%			
Polygrafie a další	100	20	20,0%	13	3	23,1%	52	5	9,6%			
Stavebnictví, g.a k.	455	119	26,2%	38	3	7,9%	282	33	11,7%			
Doprava a spoje	28	4	14,3%	31	5	16,1%	144	9	6,3%	0	1	x
Spec.a interd.ob.												
Zemědělství a lesn.	432	102	23,6%	66	1	1,5%	231	50	21,6%	0	4	x
Veterinářství, v.p.							0	4	x			
Zdravotnictví							650	56	8,6%	262	9	3,4%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	24	15	62,5%	104	17	16,3%	942	160	17,0%	101	31	30,7%
Podnikání v oborech				412	83	20,1%	182	31	17,0%			
Gastron.,hotel.a tur.	851	236	27,7%	105	18	17,1%	346	62	17,9%	0	3	x
Obchod	297	64	21,5%	178	46	25,8%	24	1	4,2%			
Právní a veřejn.činn.				39	1	2,6%	57	16	28,1%	173	25	14,5%
Osobní a prov.sl.	481	123	25,6%	0	2	x						
Public.,knihov.a inf.							58	5	8,6%	32	4	12,5%
Pedag.,učitel.a soc.p.							226	30	13,3%	76	9	11,8%
Obecně odborná př.							141	20	14,2%			
Umění a užité umění	60	7	11,7%	80	9	11,3%	168	17	10,1%	81	7	8,6%
Gymnázium							3039	172	5,7%			

Olomoucký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	2830	569	20,1%	1000	169	16,9%	2480	335	13,5%	305	64	21,0%
Ekologie a ochr. ŽP							22	6	27,3%	0	1	x
Hornictví, hutn.a slév.	20	1	5,0%									
Strojírenství a str.výr.	511	67	13,1%	200	26	13,0%	222	18	8,1%	25	0	0,0%
Elektr.,telekom.a VT	257	36	14,0%	197	32	16,2%	324	33	10,2%	99	11	11,1%
Tech.chemie a ch.sil.	37	4	10,8%	39	4	10,3%	25	2	8,0%			
Potravinářství a p.ch.	149	39	26,2%				52	7	13,5%	0	1	x
Text.výr.a oděvnictví	92	25	27,2%	66	9	13,6%	78	13	16,7%			
Kožeď.a obuv.-plast	12	2	16,7%				0	1	x			
Zprac.dřeva a hud.n.	189	34	18,0%	16	5	31,3%	48	10	20,8%			
Polygrafie a další	46	7	15,2%	25	6	24,0%						
Stavebnictví, g.a k.	261	49	18,8%	18	2	11,1%	198	24	12,1%			
Doprava a spoje				31	5	16,1%	110	20	18,2%	22	0	0,0%
Spec.a interd.ob.												
Zemědělství a lesn.	314	75	23,9%	73	11	15,1%	200	28	14,0%	0	2	x
Veterinářství, v.p.							0	3	x			
Zdravotnictví							311	23	7,4%	53	5	9,4%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	40	2	5,0%	47	15	31,9%	395	56	14,2%	23	15	65,2%
Podnikání v oborech				131	22	16,8%	26	12	46,2%			
Gastron.,hotel.a tur.	500	133	26,6%	28	3	10,7%	156	30	19,2%	0	3	x
Obchod	223	55	24,7%	111	21	18,9%						
Právní a veřejn.činn.							82	21	25,6%	23	11	47,8%
Osobní a prov.sl.	161	37	23,0%									
Public.,knihov.a inf.							0	1	x	0	2	x
Pedag.,učitel.a soc.p.							90	11	12,2%	60	11	18,3%
Obecně odborná př.							117	6	5,1%			
Umění a užité umění	18	3	16,7%	18	8	44,4%	24	6	25,0%	0	2	x
Gymnázium							1686	80	4,7%			

Zlínský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	2621	541	20,6%	1286	243	18,9%	2764	326	11,8%	353	68	19,3%
Ekologie a ochr. ŽP							55	7	12,7%	0	1	x
Hornictví, hutn.a slév.	0	2	x				0	1	x			
Strojírenství a str.výr.	419	62	14,8%	177	16	9,0%	204	16	7,8%	0	1	x
Elektr.,telekom.a VT	320	54	16,9%	263	33	12,5%	313	17	5,4%	0	1	x
Tech.chemie a ch.sil.	55	5	9,1%	37	5	13,5%	50	6	12,0%			
Potravinářství a p.ch.	131	29	22,1%	0	2	x	47	3	6,4%	22	2	9,1%
Text.výr.a oděvnictví	130	30	23,1%	0	7	x	45	3	6,7%			
Kožeď.a obuv.-plast	4	2	50,0%				48	9	18,8%	0	1	x
Zprac.dřeva a hud.n.	204	31	15,2%	76	9	11,8%	54	4	7,4%			
Polygrafie a další	61	8	13,1%	26	2	7,7%	0	2	x			
Stavebnictví, g.a k.	226	51	22,6%	14	8	57,1%	210	14	6,7%			
Doprava a spoje	0	1	x	0	3	x	0	1	x			
Spec.a interd.ob.							0	1	x			
Zemědělství a lesn.	166	36	21,7%	27	9	33,3%	48	12	25,0%	0	3	x
Veterinářství, v.p.							82	4	4,9%			
Zdravotnictví							200	23	11,5%	65	3	4,6%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	59	12	20,3%	47	19	40,4%	624	60	9,6%	105	26	24,8%
Podnikání v oborech				315	78	24,8%	145	25	17,2%	0	1	x
Gastron.,hotel.a tur.	506	135	26,7%	93	14	15,1%	166	27	16,3%	22	7	31,8%
Obchod	195	41	21,0%	135	29	21,5%	30	4	13,3%			
Právní a veřejn.činn.							127	13	10,2%	0	2	x
Osobní a prov.sl.	119	37	31,1%	0	2	x						
Public.,knihov.a inf.							0	1	x			
Pedag.,učitel.a soc.p.							134	17	12,7%	53	11	20,8%
Obecně odborná př.							102	13	12,7%			
Umění a užité umění	26	5	19,2%	76	7	9,2%	80	9	11,3%	86	9	10,5%
Gymnázium							1382	56	4,1%			

Moravskoslezský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)	Abs04	NZ(1)	MN(1)
IV.05												
Celkem	5468	1674	30,6%	1602	448	28,0%	5334	1072	20,1%	589	93	15,8%
Ekologie a ochr. ŽP							53	20	37,7%	0	1	x
Hornictví, hutn.a slév.	31	2	6,5%	13	1	7,7%						
Strojírenství a str.výr.	918	214	23,3%	204	44	21,6%	358	64	17,9%	3	0	0,0%
Elektr.,telekom.a VT	615	143	23,3%	462	133	28,8%	598	78	13,0%	13	4	30,8%
Tech.chemie a ch.sil.	0	2	x	0	5	x	92	15	16,3%			
Potravinářství a p.ch.	275	89	32,4%	8	0	0,0%	0	1	x	0	1	x
Text.výr.a oděvnictví	194	74	38,1%	23	6	26,1%	82	18	22,0%			
Kožeď.a obuv.-plast												
Zprac.dřeva a hud.n.	415	136	32,8%	54	10	18,5%	0	6	x	0	2	x
Polygrafie a další	31	10	32,3%				23	8	34,8%			
Stavebnictví, g.a k.	536	175	32,6%	45	10	22,2%	406	83	20,4%			
Doprava a spoje				4	0	0,0%	76	19	25,0%			
Spec.a interd.ob.							25	3	12,0%			
Zemědělství a lesn.	333	91	27,3%	22	13	59,1%	318	72	22,6%	0	1	x
Veterinářství, v.p.							0	4	x			
Zdravotnictví							471	39	8,3%	108	7	6,5%
Filozofie, teologie												
Ekonomika a adm.	48	13	27,1%	20	6	30,0%	1208	213	17,6%	115	26	22,6%
Podnikání v oborech				370	112	30,3%	330	104	31,5%	20	4	20,0%
Gastron.,hotel.a tur.	1133	411	36,3%	186	45	24,2%	523	136	26,0%	189	19	10,1%
Obchod	508	162	31,9%	153	47	30,7%	0	1	x			
Právní a veřejn.činn.				0	1	x	264	73	27,7%	24	6	25,0%
Osobní a prov.sl.	420	150	35,7%	38	11	28,9%				0	3	x
Public.,knihov.a inf.							25	8	32,0%			
Pedag.,učitel.a soc.p.							320	74	23,1%	60	16	26,7%
Obecně odborná př.							46	6	13,0%			
Umění a užité umění	11	2	18,2%	0	4	x	116	24	20,7%	57	3	5,3%
Gymnázium							3053	229	7,5%			